

Dúkì Pòkàta

L'évangile selon Luc

Maison d'édition:
APSEN Association pour la Promotion
des Saintes Écritures en Naténi

Imprimerie IDRA
Natitingou mai 2008

Les illustrations de la couverture et aux pages 6, 7, 14, 19, 23, 27,
29, 31, 32, 34, 40, 41, 48, 49, 51, 55, 58, 63, 75, 92, 96, 99, 102,
103, 110, 112, 118, 122, 124 par Horace Knowles ©
The British & Foreign Bible Society, 1954, 1967, 1972

1ère édition, 2ième tirage 2008:2
(300 exemplaires de l'édition préliminaire)

Traduit par l'Equipe de Traduction Naténi
sous l'égide de APSEN
Association pour la Promotion des Saintes Ecritures en Naténi

Impression
Imprimerie IDRA
Natitingou, Bénin

AVANT-PROPOS

Le récit de ce livre est celui de Luc. Il l'a écrit à un certain Théophile afin de le persuader que les enseignements qu'il a reçus au sujet de Jésus sont véridiques. Le livre s'adresse aussi à des chrétiens d'origine non-juive. Luc indique dans son livre ce qui paraît pour lui le plus important: « Dieu a envoyé Jésus-Christ pour sauver tous ceux qui l'acceptent. Jésus s'intéresse en particulier aux gens méprisés: les pécheurs, les pauvres, les enfants, les malades, les étrangers.»

La structure de son livre suit celle des autres évangiles. Mais son récit accorde plus d'attention sur son voyage depuis la Galilée jusqu'à Jérusalem. Voici en résumé le plan de son livre:

Lc 1.1-4	Introduction: Luc présente son projet
Lc 1.5 à Lc 2.52	La naissance et l'enfance de Jean-Baptiste et de Jésus
Lc 3 à Lc 4.13	Le ministère de Jean-Baptiste et la prédication de Jésus
Lc 4.14 à Lc 9.50	Début du ministère public de Jésus en Galilée
Lc 4.14-30	Un exemple de sa prédication à Nazareth
Lc 4.31 à Lc 9.50	Périple de Jésus de Capernaüm à toute la Galilée
Lc 9.51 à Lc 19.27	Jésus se déplace progressivement vers Jérusalem
Lc 19.28 à Lc 24.53	Arrestation, condamnation à mort de Jésus, sa résurrection et son ascension vers le Père

Tout comme Luc, notre souhait est que vous découvriez un récit suivi et ordonné de la vie de Christ selon le point de vue des témoins oculaires. Aussi, que vous puissiez reconnaître Jésus comme étant votre Sauveur personnel.

Puisse le Seigneur vous bénir à travers la lecture de ce livre.

Équipe de traduction
sous l'égide de APSEN,
Association pour la Promotion des Saintes Ecritures en Naténi

CETÁ KAMMÁ

Dúki-dà wàhaà wemà mèmà péé-mà pòkàtà mentà kú meheká. Ò de mà wàhaà dòò òcòh-dà kà p'òò toò Tèòfidí, è kpèi ó n'yáá è yò biohanamá p'òò kòò-ma Sèsî hínka yòn bemú-dà. Ye pòkàtà wemà mèe té dii-í-ma mèmà kú wenni pú yòn-pa Sùwífupa. Dúki ti cakú o pòkàtà meheká, mìi héé-sa yudí o pesá: « Sèsî tènì è kpèi é fìhina nìpa mèmà k'òò teha-pá-dà. O yàma de péé nìpa pà yósi-pa hínka-dà, k'yé n'yònà: Nìsìmma, péihí, bíihí, mòkàpa nà càmma.»

O pòkàtà wenaamá tỳn pòkàhi tóhí kréemá-dà. Àmá, wemá ò yèi-má kú hínka dédéí, héé cànku Sèsî pàà-ku-dà, é tódá Kàdidéè háá nà Sèdisadém. Nte wekodáma meheká, o wemá tỳn-tỳnkaama ma tòoma:

Lc 1.1-4	Wemá cetádi: Dúki cakú o bònhta-sá-dà è wàhu-nà ye pòkàtà
Lc 1.5 háá Lc 2.52	Ìsá-Bàtìsì nà Sèsî pa pedáma nà pa bíkámbiikú wemá
Lc 3.1 háá Lc 4.13	Yè wei Ìsá-Bàtìsì dehèmu nà Sèsî sòdo pàama è kó cetá o krémú-dà
Lc 4.14 háá Lc 9.50	Sèsî tomú cetáma niku wenni yìhika Kàdidéè tempàaku meheká
Lc 4.14-30	Sèsî cakáa-ma kú bookú Weèdi wemá Nàsàdèti yotí meheká
Lc 4.31 háá Lc 9.50	Sèsî cènkaama yotí dóódì meheká, é tódá Kàpènaùm háá nà Kàdidéè
Lc 9.51 háá Lc 19.27	Sèsî coó Sèdisadém béka
Lc 19.28 háá Lc 24.53	Nìi wenni pakú Sèdisadém-dà: o cèéma, o kòuma, o yántáma, n'òò hínka disimá Báaa pesá

É n'yònà Dúki de wàhu ye pòkàtà è bònhta-sá, ti còhu è yò Weèdi é ne tempa-nà, kà né kaàn é déhá Kídìsì wemá tỳn-tỳnkaama ma tòoma cóncodí, é n'yònà mèmà mà yèkaà-pa nà pa toòka mà ti cakáa-ma. Weèdi é tùmá ne tempa-nà kà né bantá è yò Sèsî-dà yòn ne Feèdo. Weèdi é ne kóná ye pòkàtà mentà kú meheká kammá.

Mèmà tỳn-pa Weèdi wemá nà naàteñni

1

Mìi tee-sá Dúki pòkàta wàhàma

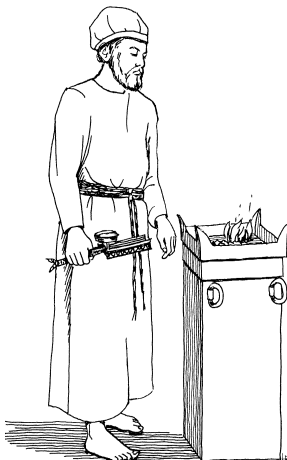
¹Dapànkprènn Tèòfìdì, nìpa dósódi wéé-ma é wàhà niìi mìi paà-sa weñni ti còhòkà. ²Pà cakáà-á-ma pópóí é n'yònà mèm̀pà de yè déhà-pa nà pa nònci nà cetáma kà pá pá towá è yò pá caka Weèdi wemá de ti cakáà-sa. ³Memá-dà tee, ká n m̀e té béka dédéí mìi paà-sa weñni nà cetáma-ní, è kpèi áa wàhà ye wemà cóncodí, nà mà t̀n-t̀nkaàma ma tòma, ⁴k'yé teha k'á d̀hà é yáda è yò p'aa biòhàna-sa yòn bemú-dà.

Weèdi t̀nt̀ndikó cakú Ìsá-Bàtìsì pedáma

⁵Hèdòtì de yòn t̀n wòni wódo Sùdéè teñka, kà d̀hòka yañn òcòñ-dà péé d̀hòka yañma hònhòni pà toò-di Àbìyáà meheká, k'òo yèdi toò Sàkàd̀fi. O poòo de yòn Ànòò yaabíidí-dà, kà p'òò toò Èdisàbèti. ⁶Pà de coó-ma pa déèdi Weèdi yìhika, è t̀n Weèdi kpèntì nùka weñni nà ni hòc̀wenci kpéeká yè békaàma sukú. ⁷P'aa de kós bída, mìi tee-sá, Èdisàbèti de yòn poyetadá-dà, kà pà t̀mà kpèñ pa déèdi sàma.

⁸Daadí yèni, kà Sàkàd̀fi é m'pakú o d̀hòdi tóná Weèdi hòt̀ta meheká, è yáá, o kú hònhòni wòni-dà de tèi. ⁹K'yé n'yònà d̀hòka yañma paáma, kà pá taá tété é baata Sàkàd̀fi è yò ó dúú Bateó nàmòni bèmbèñwentí meheká é tèi é paná t̀dàdépa wunáma d̀hòdi. ¹⁰K'yèe wunáma wòni é tèi, k'ó dúú é tèi é m'pakú ye d̀hòdi, kà Weèdi doòpa toòpa dósódi péé tapaadi è doñ Weèdi. ¹¹Ye wòni, kà Weèdi t̀nt̀ndikó òò fodá-ní è nèhi còncòni pà wunì-di kú h̀nka t̀dàdépa, ni nònkàheùma. ¹²Sàkàd̀fi ò déhà-ma, k'òo bòti

yò fàù, kà wantafɔ̀di òò cɛ́ɛ. ¹³Àmá, kà Weèdi tontondikó òò caka è yò: Wantafɔ̀di d'áa cɛ́ɛ Sàkàdî, mìi tee-sá, Weèdi yeèkaà-á-ma a còhàma. A poòò Èdisàbèti kó pón-ma áa pedá bíídatá k'á tà pɔ̀pɔ̀ yèdi è yò Ísáà. ¹⁴Yè k'ó n'àà n'yòn wèèdi-dà nà yañnasàku, kà nìku dósódi é haá nà ta pedáma kpémú, ¹⁵mìi tee-sá, tà kó n'yòn niisào-dà Bateó yìhika. Tà pú kó n'yòn òò dífɛ́ɛ yoo naàbeèma weñni. Seèsuudí-dà kó tà n'súnà nà ta yuù peutí meheká. ¹⁶Tà kó téná-ní Ísìdàyèdi bííhí dósódi yàma, Bateó hi Weèdi béka-dà. ¹⁷Tà kó n'nihí-ní Weèdi yìhika é n'yòn Weèdi wɛcako-dà, kà sèèdi mènì de kónì-di kpeèti Weèdi weténáko Èdî é tà m'péé-nà, k'yé teha kà tá múná báàpa nà pa bííhí yàma, kà topúyopá é détá niicoópa yañfòuma. Memá-dà tà kó dònà-ma nìku yàma kà kú cehèna pɔ̀pɔ̀ é codá Bateó Weèdi.

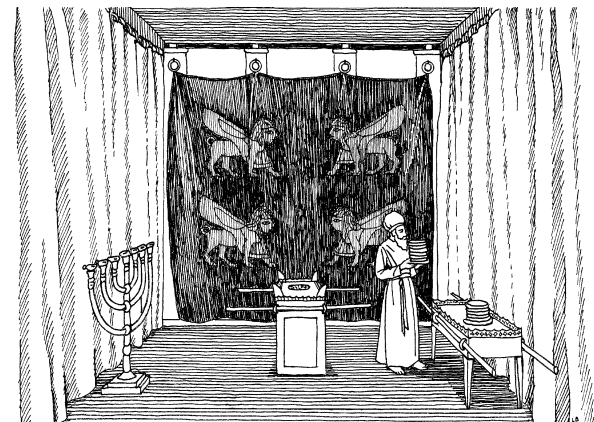
Sàkàdî dònòdi còncòni pesá

¹⁸Kà Sàkàdî òò béka è yò: Nté n kó hìma é bantá è yò a weè bemú-dà? N yòn dakpènta-dà kà n poòò mèè té kpéí.

¹⁹Kà Weèdi tontondikó òò tǵná è yò: Mmí, n yòn Kàbìyédi-dà. N péé-ní Weèdi pesá-dà è nì dehú. Mení-dà n tòn-ní è yò n tèn'áa caka ye kú wenaamà memà. ²⁰Àmá, a pú mà teháà. K'yèè wòni Weèdi kpèi-dí tèni, mà baà kó paḡ-ma. Memá-dà tee a kó hìn-má mùko, a koò pú kó neé é wedá háá é n'sàà-nà daadí mà kó paḡ-di.

²¹Ye kú wòni, kà nìku ceí Sàkàdî, k'yèè kù yon n'òò yókú-ma sàma Weèdi nàmòni meheká. ²²Ò há yò è yeèni tǵn wòni, ò pú neé é pà weé-nà, kà pá bantá è yò ò déhà Weèdi bekàma-dà ye Weèdi nàmòni meheká. Ò de pà weì-nà wòni-dà, è koò pú kó neé é wedá.

²³Sàkàdî paḡ tǵn daadí o toná Weèdi hǵḡta meheká é yòò, é tón é kòn o hǵḡta. ²⁴Ye kú dàhàka, k'òo poòo Èdisàbèti é pón, é n'yòn weeka kànùm o hǵḡta meheká, ò pú yeèhu. Ò de cakú o cǵḡdi è tonà: ²⁵Déhá Bateó n paḡ-sa. O wòni tèi sàmà-ní k'ó n deèda mì de yòn-sa n fèci nipa yìhika.

Weèdi nàmòni meheká

Weèdi tontòndikó cakú è yò pà kó pedá Sèsî

²⁶O weèkòddí meheká, kà Weèdi é tòn ni tontòndikó Kàbìyédì, è yò ó taá yotí pà toò-ti Nàsàdétì kà tì péé Kàdìdèè teñka meheká.

²⁷Nì d'òò tòn *sepànn òcòh kú pesà-dà, kà p'òò tonà Mādîfî, k'ò mum pú yáá dàù, k'ò yòn Sòséfù pòcènni. Ye Sòséfù de yòn wódo Dàfítì yaàbíidí-dà. ²⁸K'yèè Weèdi tontòndikó é tèi é dúú ò hǒta meheká óò dɔa è yò: Wèèdi é n'àà m'péé-nà Mādí, fǒn Weèdi pàa-ko ni pàásuusàma . Bateó aa péé-nà-á-ma.

²⁹Mādîfî yèkaà-ma mema, k'òo yàma é buupa dédéí k'ó béka o cǒddi ye dɔdɔmù bookù kpèi é n'yòpu.

³⁰K'yèè Weèdi tontòndikó óò caka è yò: Dá n'wani Mādîfî, mìì tee-sá, Weèdi-d'àà pàa ni pàásuumá. ³¹Ñte, a kó pón-ma é pedá bíídatá é tà pàa yèdi è yò Sèsî. ³²Ò kó n'yòn *niisào-dà, kà p'òò yíi è yò Sàwèñku bíítá, kà ti Bateó Weèdi óò wóná wòòti é n'yònà o yàdo Dàfítì. ³³Ò kó wódí-ma Ìsìdàyédì bíhí hǐnka, k'òo wòòti é n'kóó yòomá.

³⁴Kà Mādîfî óò béka è yò: Nté n kó hǐmà é pón, n pú yáá dàù?

³⁵Kà weèdi tontòndikó óò tǐnà è yò: Seèsuudí-dà kó cútá-ní a hǐnka, kà Sàwèñku kpeèti áa cǐina é n'yònà wǐma. Memá-dà tee bíítá a kó pǐé-ta kó n'weni-má, kà pá tà n'yún Weèdi bíítá. ³⁶Ñte a wentòdo Èdisàbétì pà de toò-ko poyɛtadá, ò mǐe té pón-ma o kpǐnti-yèñka è kó pedá bíídatá. N'òò pón-ma, o weèkòddi-dà memà, ³⁷mìì tee-sá, Weèdi kó neé pàá-ma niìya wèñni.

³⁸Kà Mādîfî óò tǐnà è yò: N yòn Bateó deho-dà, yé paná n hǐnka é n'yònà a wekáama kú bookú. Ye wòni, kà Weèdi tontòndikó é yèdi é kǎhá.

Màdî taá Èdisàbétì dòpu

³⁹Ye daàka kà còḡḡdi meheká, kà Màdî é yídá feñfeñma, é taá yotí tìcòtì kà tì péé Sùdéeè tḡḡka meheká. ⁴⁰K'ó tèi é dúú Sàkàdî hḡḡta meheká é dḡa Èdisàbétì. ⁴¹Èdisàbétì yèkaà-ma Màdî dòḡmu, k'òo bíitá é nampa o peutí meheká, kà Seèsuudí òò súná. ⁴²Ye wòni, k'ó yoòda boòku kpeéma è yò: Weèdi aa kónà-á-ma poòpa toòpa weñni meheká k'yé haḡá, é péé é kóná-nà bíitá a pón-ta. ⁴³Mmí héé wodà, kà n Bateó màa é tèni n dòḡpu? ⁴⁴A dii-ì, n yeèkaà-ma a dòḡmu, kà yañnaakú-dà é cḡḡ bíitá n peutí meheká kà tá nampa. ⁴⁵A yòn yañnaakú yañn-dà, mì tee-sá a taà dandaní è yò Bateó a cakáa-sa weñni kó paá-ma.

Màdî néyèḡḡfa

⁴⁶Kà Màdî é deèn è yò:

N duñti Bateó wehimú-dà,

⁴⁷kà yañnaakú súnà n yàma meheká

nà Weèdi n fḡhìḡ kpeémú,

⁴⁸mì tee-sá, nì dèntà n kpeémú,

mmí ni deho mènḡ pú yòn-ko yècḡḡ.

É tódá sàmà háá nà wòñci weñni meheká,

nìku kó nà n yún è tonà wèèdi yañn-dà,

⁴⁹mì tee-sá, Weèdi nòḡti weñni kpeéḡí

paḡ niyya sàsa-dà n kpeémú.

Ni yèdi weni-í-ma.

⁵⁰Ni seèma kòmma pú kó yò daadí yèni

mèmpà nì cùnì-pa hḡḡka.

⁵¹Nì bekàà ni nòku kpeèti sápu-dà,
é wihìna mèm̀pà káá-pa fónfóǹti pa yàma meheká.

⁵²Nì cúhìnà-á-ma wóopa pa wóokàhi hínka,
é yíkàna nìpa pà pú keèhi-pá.

⁵³Nì denkànà kòni káá-pa
nà káma sàma,
é bohà káapa pa nò̀dkpehí.

⁵⁴Nì tempáànà-á-ma ni dehèpa Ìsìdàyédìpa.
Nì pú dúi n'a pà kón-ma séema,

⁵⁵k'yé n'yònà nì de hínà-di nùdi
kà nì kós yòomá,
Àbààhám n'ò yaàbíiká, ti yàapa.

⁵⁶Kà Mádí é paá Èdìsàbèti hò̀t̀ta cìma màtaa kpreéma, ye kú
dàhàka k'ó tón é kòn o hò̀t̀ta.

Ìsá-Bàtìsì pedáma

⁵⁷Kà Èdìsàbèti pedáma daadí é t̀ei, k'ó pedá bíidatá. ⁵⁸K'òo
dentòpa n'ò hò̀t̀ta kpreepá é yekà è yò Bateó de ò kón séema,
k'yè mèe té pà naaka.

⁵⁹Ye bíitá káá t̀ín daadí daàka kànì, kà pá t̀eni ta cándápu. Kà
pá n'kpèi é tà cetá ta bàà yèdi è yò Sàkádí,

⁶⁰ámá, kà ta màa é yeda è yò ta yèdi-dà kó n'deè Ìsáà.

⁶¹Kà p'òò t̀énà è yò: Òcò̀n kós a f̀udi meheká kà p'òò yún ye
yèdi.

⁶²Kà pá béka Sàkádí nà wòni, è kó yádá yèdi ò kpèi é yíi-di o
bíitá. ⁶³Kà Sàkádí é béka dawewahàta, kà pá tà n'òò t̀eè-ní, k'ó
waàta ta hínka è yò: Ta yèdi-dà Ìsáà. K'yé pà dii pa wehni. ⁶⁴Ye

pesá nà ye pesá, k'òo denfá dákádá k'ó tǔmá neé é wedá, è dùnti Weèdi. ⁶⁵Ye wòni, kà wandafɔ̀di é cɛ́ɛ́ yotí mèn̄ti yè tósi-nà-ti weñni nipa. Sùdée taàka tempáaku meheká weñni, kà nipa cakú pa tɔ̀pa ye wemá. ⁶⁶Mèmpà kú wenni de yeekaà-pa ye wemá de maàhu-ú-ma ma hĩnka è békú pa cɔ̀ɔ̀di è tonà: Nté ye bíitá-ní tà kó yaḍá é n'sáà?

Mómasí, Bateó kpeèti de tà péé-nà-á-ma.

Sàkàdĩ dùnti Weèdi nà ni paásàma kpémú

⁶⁷Kà Seesuudí é súná ye bíitá báàa Sàkàdĩ, k'ó cetá è weì è yònà Weèdi wetɛ́nako è tò:

⁶⁸Duntà-nà Bateó,

Ìsìdàyédì nìku Weèdi,

mì tee-sá ò tènì é kù tempanà é kù fĩhina.

⁶⁹Ò tɔ̀n-ní fĩhìno

mèn̄n káá-ko kpeèti-dà ti kpémú

o deho Dàfítì fùdi meheká,

⁷⁰é n'yònà ò de mà weè-ma-ní

nà dekáà wòni o wetɛ́nawempá nùka meheká è yò,

⁷¹ò kó kɔ̀ɔ̀-ní fĩhìno

k'ó tènì ti fĩhina

ti kààtɔ̀pa nà mèmpà ti seé-pa weñni n̄hi meheká.

⁷²Ò dèntà-á-ma o múnáwenimá kpémú ,

é kɔ̀n ti yàapa séema.

⁷³Ò de wéháà-á-ma

ti yàdo Àbààhámm pesá,

⁷⁴è yò ò kó ti fĩhina ti kààtɔ̀pa n̄hi meheká,

é héé kà t'òò n'tòn
kà wandafṛdi n'kósó,
⁷⁵k'yé teha kà tí n'weni
é t́má é n'coó o yìhika
ti daàka wènni fòumu meheká.

⁷⁶Fṛn n bidà,
pà k'áa yí Sàwèṅku Wéténáko-dà,
mìi tee-sá fṛn-dà kó nihí Bateó yìhika
é dḥà o cèci,

⁷⁷é caka o niku
è yò ò kó kù dèda-á-ma ku sùma
é kù fìhna.

⁷⁸Ti Weèdi meheká nadi sàma-dà,
kà nì t́mà káá séèma kómma.
Memá-dà tee nì kó ti kṛṛ-ma-ní h́nka wenikú
kà kú tēni é sikàdà ti h́nka
é n'yònà wèṅku yeti-ma-ní,

⁷⁹é wekàna mèm̀pà fòu-pa yṛpu meheká
è wani ḱmú,
k'yé teha kà ní ti t́dí wèèdi còku meheká.

⁸⁰K'yèe bìitá de n'kpèṅ-ní, è pakú yàma, é taá é n'fòu c̀wenkú
meheká, háá é n'sà-nà daadí tà bekàà-dí ta cṛṛdi Ìsìdàyédìpa.

2

Sèsî pedáma

¹Ye kú wòni^a meheká-dà, Hòdómù wóosào Òkúsi de denà-ma-ní nùdi è yò p'òò kàn o teñka nìku weñni. ²Ye kú kànkàmù cecemù de pàkú, kà Kìdìníisi-dà yòn Sìdî teñka yìkànyìdo. ³Ye wòni, kà nìpa weñni é yídá è tón è kùn bá mènè dèè-ko o yotí meheká kà pà k'òò kàn. ⁴Kà Sòséfù mèe té yídá yotí pà toò-ti Nàsàdèti, kà tì péé Kàdìdèè tempáaku meheká, é póntá Bètìdèém yotí pà pedà-ti wódo Dàfítì, kà tì péé Sùdèè tempáaku meheká. Menn de yòn Dàfítì yaabíidí-dà. ⁵Ò de kẹhedi è noò-nà o pocènni Màdî-dà, kà nì pón, kà pà kó taá pà kàn. ⁶Pà de tèi è péé Bètìdèém-dà, kà Màdî pedá daadí é tèi. ⁷K'ó pedá o pòo, óò pᵛᵛ kùdáapu^b, óò doá notí cadidí meheká, mii tee-sá, pà de tèi pà pú dètà bòdi càmma báákú-sa.

Weèdi tontòndikó fodà hᵛᵛcemá

⁸Ye bèmbèni ni cᵛᵛdi híñka, è hᵛᵛtà hᵛᵛcemá-dà péé è wenti yèñka yèka meheká, è cᵛᵛti pa hᵛᵛkàapá. ⁹Kà Weèdi tontòndikó é pà fodá, kà Bateó wenkú é pà cᵛᵛna, kà wandafᵛsadi é pà cᵛᵛé. ¹⁰Àmá kyèe Weèdi tontòndikó é pà caka è yò: Ne dá n'wani. N ne toó-ní wenaamá-dà, mèmà kó nakàna-má sàma Ìsìdàyédì nìku weñni yàma. ¹¹Yeni kpéédì, Dàfítì yotí meheká pà ne pedà fìhìno-

a 2.1 Ye kú wòni tᵛkù wòni pà de peè-di-dà Ìsá-Bàtìsi.

b 2.7 Ye kú kùdáana de pú yònà ti kpéénà. Nà de sémù yònà sopá péncí bookú-dà, kà pà té cì fìñ bíitá è kpèi ta tàka é n'códí.

dà, mení-dà Bateó *Kídísì^c. ¹²Ñte yídó mènñ kó n'tee-kó kà n'òò bantá: Ne kó taá é déhá bíipàndàda-dà kà tà pɔ́ú kùdáápu è doó notí cadidí meheká.

¹³Ye pesá n'èe pesá, kà Weèdi tontòndipá tòpa naací dóódi é cútá-nà-ní hínka é hótá-ní ye cecedó, é tēni kà pà dùnti Weèdi è tonà: ¹⁴Wekānamá é m'péé-nà Weèdi hínka sàka meheká, kà ni wèèdi é m'péé-nà nìpa nì dósí-pa teñka hínka. ¹⁵Weèdi tontòndipá tón t́ín wòni hínkà béka, kà hɔ̀ɔ̀cemá é caka pa tòpa è yò: Héé-nà kà tí taá háá Bètìdèèrì é tēi déhá mùi pàà-sa kà Bateó èè ti caka nà ni tontòndikó nùdi.

Hɔ̀ɔ̀cento n'òò hɔ̀ci

¹⁶Kà pá cemá é yídá é kàhá fen-fem̃ma é tēi é déhá Màdî nà Sòséfù n'èe bíipàndàda kà tà doó notí cadidí meheká. ¹⁷Pà tà déhá t́ín wòni, kà pá t́én-t́éna Weèdi tontòndikó de pà hímpú wènni ye bíipàntà hínka. ¹⁸K'yé dii mèm̃pà kú wènni de yeèkaà-pa k'yèè hɔ̀ɔ̀cemá wèi. ¹⁹Kà Màdî menn mà tààni o yàma meheká è té m'maàhu ma hínka. ²⁰Ye kú dàhàka, k'yèè hɔ̀ɔ̀cemá é fitá é n'kunti

c 4.41 Kídísì cakú è yò: Weèdi takadáko-dà

è dùnti-ho Weèdi, è nì fǎntí nà pà de yeèkaà-sa weñni é tǔmá èè déhá, k'yé paṅá é n'yònà Weèdi tontòndikó de yè pà cakaàma.

Sèsî bekàma Weèdi hǔ̀ta meheká

²¹Bíitá daa-nì daadí, daadí pà yònà é tà cǎntá-di, kà pá tà cǎntá, é tà yíí è yò Sèsî, yèdi Weèdi tontòndikó de hín pá tà paṅ-dí kà pà mum pú tà póní.

²²É yídá, kà poyǔ̀do yèèma daadí é tèi, k'yé m'békú Sòséfù nà Màdí é paṅá kákamú Mǔyísi kpé́ntìnùka de békú-mu poyǔ̀do weñni. Kà pá teèní bíitá Sèdùsàdém, è kó tà beka Bateó. ²³Kà pá mà hín, mìi tee-sá, Bateó kpé́ntìnùka meheká, pà wàtà è yò: Pòò weñni k'ó n'yòn Bateó kóó^d-dà. ²⁴Kà pá tèni é kǔ̀ dǔ̀hòdi yañ, Weèdi kpé́ntìnùka de békú-sa poyǔ̀do wekànamá. Kà de békú pá kǔ̀ nǎ̀nkpéhí hìdèé-dà yoo pà̀ndòpàka kàdèé.

²⁵Nìdo òcǔ̀n-dà há de péé Sèdùsàdém meheká kà p'òò toò Sìmèòò . Ò de yòn nì mónn-dà, è coó Weèdi yìhika, è nì tǔn dèdèí. Ò de céí mènè kó tèni é fìhina-kó-dà Ìsìdàyèdi nìku. Seèsuudí-dà d'òò péé-nà. ²⁶Mení-dà mèè d'òò cakaà è yò ò pú kó kpíí è pú déhà Fìhìnò Bateó kó tǎn-kó-ní. ²⁷Kà n'òò túdí-ní k'ó tèni Weèdi hǔ̀ta meheká. Yè há de hǔ̀ta Sèsî báapa-dà òò teè-ní è kó paṅ Weèdi kpé́ntìnùka de békú-sa o kpémú. ²⁸Kà pá teè-ní bíitá, k'ó tà tǎnta o nòhi meheká é sèda Weèdi è yò:

²⁹N Bateù, a paṅ-á-ma a de n hínà nùdi è yò a kó paṅ-sa.

Sámà, a kó neé n héé-ma mmí a deho

ká n kpíí wèèdi meheká.

³⁰N nòhfa déhà-á-ma dédéí f̄hìnò,

³¹a paà-ko sòdo

òò k̄ó-ńí niku weñni f̄hìnámá kpémú.

³²Ò yòn wenkú-dà

mènkù kó n'tee-kú kà niku boocí áa yádá.

Ò m̄e kó túmá k̄ó-ńí-ma wehimú a niku, Ìsìdàyédìpa.

³³K'yé dii bíítá báaa nà ta màa nà Sìmèssò de weì-sa ta h̄nka.

³⁴Kà Sìmèssò é pà kóná, é yòò é caka Màdî, Sèsî màa è yò: Weèdi takadà ye bíítá mentà é tà tòn-ńí kà tà kó héé kà nìpa dósódi-dà é dodi, kà tòpa é yídá Ìsìdàyédì niku meheká. Tà kó n'yòn Weèdi *yídó-dà nìpa dósódi kó yeda-kó. ³⁵Tà kó fohina-á-ma nìpa dósódi yam̄mahàka mènka sò-ká pa yàma meheká. Àmá f̄j̄n Màdí, ye kú paámà donkú kó yádá pódá-ma a yàma é n'yònà p'àà kpéí-ma sepegedi.

Weèdi weténáko, Ánì tònì Weèdi

³⁶Poòò òc̄j̄n-dà m̄e té de péé Sèdùsàdém̄ meheká è yòn Weèdi weténáko, kà p'òò toò Ánì, k'ò yòn Fànùyédi bíítá. Ye Fànùyédi de yòn Àsèè nàhàku kóoó-dà. Ánì de kpéń-ma sàma. Ò de tódà o dodo o sepanku w̄ni, kà pá n'káá beé kàyehi-dà, k'òo dodo é kpíí. ³⁷K'ó h̄j̄n kpíipòoku ò koò pú tódà dodo, hádí é kpéń é n'káá beeká púnì nà kànàhì. Ò de pú yeèhu Weèdi h̄j̄ta meheká. Ò de púsí Weèdi tomú-dà yènka nà wènku, è boonì nùdi, è don Weèdi. ³⁸K'ó hétá-ho ye w̄ni ni c̄j̄di meheká, Sèsî báapa pesá. K'ó tèi è dùnti Weèdi è cakú ye bíítá wemá, nìpa mèm̄pà de ceí-pa è yò Weèdi é t̄eni é f̄hina Sèdùsàdém̄ niku.

³⁹Sèsî báàa n'òo màa yàa t́ín daadí Weèdi kpé́ntínùka de pà békú-sa weñni, kà p'òò tódá kà pá tón é kòn Nàsàdétì pa yotí, Kàdídèè tempáàku meheká. ⁴⁰Kà bíitá é n'kpé́n-ní, è pàkú kpeèti, kà yañfòuma tà súnà, kà Weèdi paásuumá tà péé-nà.

Sèsî bempíùdédí, k'ó taá Weèdi h́òtá meheká

⁴¹Beeká weñni, Sèsî báàpa de tahu-ma Sèdùsàdém yotí, núntiyèèma kúúdi dipú. ⁴²Sèsî káá t́ín benní beeká píta nà kàdèé, k'òo báàpa é n'kódí ye kúúdi dipú Sèdùsàdém, pà h́ompú beeká weñni, òò nòò-nà. ⁴³Ye kúúdi wíida daadí, k'òo báàpa é n'tóntí è kúnti-ní, k'ó cántá Sèdùsàdém meheká, o báàpa pú yáá. ⁴⁴Pà de maàhu è tonà ò nòò-nà pa kpéepá tòòpa-dà nà mèm̀pà pà de péè kúnti-pá-ní. Kà pá cèn weht́unní nić, é neé cetá o pehàpu pa h́òtá kpéepá pesá nà pa dóòpa pesá. ⁴⁵Àmá, pà de p'òò dètá. Ye wòni, kà pá fidí é tón Sèdùsàdém òò pehènta. ⁴⁶Dataáadi daadí, kà pá taá ò dètá Weèdi h́òtá meheká, k'ò kàdi Weèdi kpé́ntínùka biòhànapá còhòka è pà besí, è pà békú wemá. ⁴⁷Mèm̀pà kú wenni de you-pá ò weì-sa, k'yé pà dii nà yaàmàhàsàdi ò de káá-di, nà t́énáma ò de t́èni-ma. ⁴⁸O báàpa ò déhà t́ín wòni, k'yé pà dii dédéí, k'òo màa òò béka è yò: N bidà, badà tee k'á ti pàá ye kú paámà-ní? Nà ndadí-dà kà t'aa penti mmí n'aa báàa ti p'aa déhà, kà ti b̀tì puidi.

⁴⁹K'ó pà t́éná è yò: Badà tee kà ne n penti? Ne pú yáá è yò n yònà é weñta n báà tomú-dà? ⁵⁰Àmá, o báàpa de pú bantà ò de kpèi é n'yòpu.

⁵¹K'ó yídá é pà t́una kà pá tón é kòn Nàsàdétì. Ò de pà you-nà toòka-dà. K'òo màa menn taanì o piidí meheká, mì kú wenni de

paquí-sa. ⁵²Kà Sèsî é n'kpéñ-ní, k'òo yañfòuma hóù, k'òo túmà káá yuudí Weèdi pesá nà nìpa pesá.

3

Ìsá-Bàtísi Weèdi wemá cakàma

¹Hòdómù wóosào Tìbéè de káá t́ín benní beeká pî-kànùm wóokàtada híńka, kà Ṕzńsı Pídátı-dà yòn Sùdée tempáaku yìkànyıdo, kà *Hèdótı wódı Kàdídée tempáaku, k'òo kúcàa Fídıpù yòn İtídée nà Tídàkònitı tempáati wódo, é yídá kà Dısàníası wódı Àbidéni tempáaku. ²Áni nà Kàyıfù kà pà yòn dðhàka yańma kpéńma. Ye kú bennı-dà Weèdi cakáa-ma ni wemá İsáa cawenkú meheká k'òo yòn Sàkàdıfı bııtá. ³Ye wòni-dà, İsáa cetà-ma è cèntı yotı mènıti de hédı-nà-tı weńni Sùütéé kónkú è bekàni è toò: Penta-nà ne fòumu, é héé kà pá ne cóntá k'yé teha kà Weèdi é ne deèda ne sımá. ⁴Memá kú bookú-dà Weèdi wetéńáko Èsáyı de wata-sa o pòkàta meheká de paà-ma. Ò de wata è yò: Nıdo òcòń-dà bekàni cawenkú meheká è toò: Dðhà-nà ti Teó còku! Ò paà-nà còci kà cí n'códı sukú! ⁵Pzàku weńni kó hiu-ú-ma, kà taàka nà tańı é pódá é dakàna nà teńka. Còci mènıci wzdı-ci kó nadı-ma é códı, kà mènıci cðháa-ci é dðhà é sákàna, ⁶kà nıi weńni é déhá fıńınamá Weèdi ti kòzđ-ma-nı! ⁷Nıku dóódi-dà de teèhu-nı İsáa pesá è kpèi ó kù cóntá. Ò de kù cakú è tonà: Waabıdohı néna! Wodà ne bekáa còku ne kó tuńna-kú é fıta-nà Weèdi sídama mèmà penı-ma-nı meheká? ⁸Né m'pakú paàma mèmà bekú-ma è yò ne fòumu pentà! Ne dá m'maahu ne yàma meheká è tonà: Àbààhám-dà yòn ti yàdo. N ne cakú-ma, Weèdi kó neé kpáhına-á-ma yè táàka

menkà kà ká hìn Àbààhám yaàbíiká. ⁹Pɛ́tá yòo yòupú-dà è kó cédá tená ne cɛ̀nci pesá. Tepú mèmù pú pehí-pu weñni tebíisuuká, pà kó mù cédá-ma é mù káńtá hámú meheká!

Òcɔ̀n dákù o tɔ̀do nèùti nawònci

¹⁰Ye wòni, kà nìku dósódi òò békú è toò: Ti há yònà é paa ìnmóya-dà?

¹¹K'ó pà tɛ́ná è yò: Kà nìdo káá tóhòka kàdée ne mehekà, k'ó paa nìcɔ̀ mènè pú káá-ko. Kà mènè mèe káá-ko dimá, k'ó mà totá nà mènè kóó-ko.

¹²Kà kaacáhàpa mèe té tɛ̀ni Ìsàà pesá è kpèi ó pà cóńtá, kà pá tɛ̀ni òò béka è yò: Dakpɛ̀nn, nté ti yònà é hìma-dà?

¹³K'ó pà tɛ́ná è yò: Ne té dá tãnta tikée dífa k'yé hãtá pà hìn né tãnta-fã.

¹⁴Kà sósìpa mèè t'òò béka è yò: Tínti tá, nté ti yònà é hìmà? K'ó pà téná è yò: Ne dá tǎnta òcǒn kú dífa nà nòòti, ne mèè dá pújá òcǒn wemá, àmá né n'sà-nà ne tomú dífa cǒ̀̀̀di.

¹⁵Nìpa mèm̀̀pà de yè péé-pa de ceí-ma è dań è kó déhá mìyà kó paá-sa. Kà pà màhu pa yàma meheká è tonà: Ìsàà pú kó n'yòn Kídísì? ¹⁶Ò bantà-ma mema, k'ó pà caka pa weñni è yò: Mmí, n ne cómù nà néemá-dà. Àmá òcǒn pení è n kpenì-nà dédéí, bá n pú sàà-nà n kó dákádá-ma o nè̀̀ti naẁ̀nci. Menn, ò kó tēni é ne cóntá nà seèsuudí-dà nà hamú. ¹⁷Ò kó n'yònà nido mèǹ̀n púsí-ko-dà námbíísá yekú meheká è kó cudí é baàta yòka nà yoòbotí. Ye kú dàhàka, k'ó taàa yoòbímá o bodí meheká, ye wòni é tíká yònti é tì tòn hamú mèm̀̀mù pú kó kpíi-pu daadí yèni. ¹⁸Memá-dà Ìsàà de pà cakú-ma Weèdi wenaamá, è pà teñ sàma è yò pá mà teha. ¹⁹Hákà, ò de kèi-nà-á-ma wódo Hèdótì, n'òò de tǎntà-ma o kúcàa Fídípù poòo Hèdòdíyàtì é kádá, nà kpákpàama tò̀̀ma ò de paà-ma. ²⁰Memá-dà, k'ó d̀̀hà èè ní-ní é héé kà pá cǒ̀̀é Ìsàà òò yèi kódedí.

Sèsì còntáma

²¹Kà pá neé yèi Ìsàà kódedí, nìpa mèm̀̀pà d'eè péé-pa weñni de héé-é-ma k'ó pà cóntá, è mèè té cóntá-nà Sèsì. Òò cóntà-ma é yà, k'ó n'cò̀̀hu Weèdi, kà hìnka é kpetá. ²²Kà Seèsuudí é cútá-ní o hìnka è yònà pàndòdi, kà Weèdi é weé-ní nà hìnka è yò: A yòn n bíídókàta-dà n tǎkadà-ta kà n yàma weñni péé ta hìnka.

Sèsî yàapa yèka

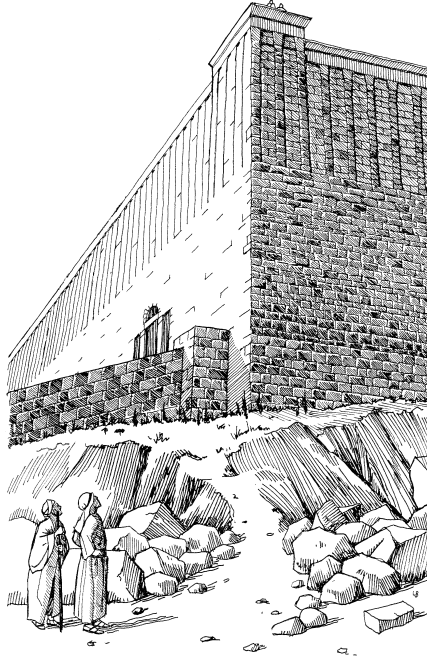
²³Sèsî de kó n'kó cetá-ma o tòmú è káá beeká pútag̃ kpéemá-dà. Nîpa de maàhu è tonà o báaa-dà héé Sòséfù, kà Sòséfù kú báaa héé Hèdî. ²⁴Hèdî báaa-dà de héé Mátàtì, kà Mátàtì báaa héé Dèfî, kà Dèfî báaa héé Mèdikî, kà Mèdikî báaa héé Yànyî, kà Yànyî kú báaa héé Sòséfù, ²⁵kà Sòséfù báaa héé Mátàtíyási, kà Mátàtíyási báaa héé Àmòsì, kà Àmòsì báaa héé Nàúm, kà Nàúm báaa héé Hèsidî, kà Hèsidî kú báaa héé Nàkàyî, ²⁶kà Nàkàyî báaa héé Màátì, kà Màátì báaa héé Mátàtíyási, kà Mátàtíyási báaa héé Sèmèyîn, kà Sèmèyîn báaa héé Yòsésì, kà Yòsésì kú báaa héé Yòdáa, ²⁷kà Yòdáa báaa héé Yòànàn, kà Yòànàn báaa héé Dèsaá, kà Dèsaá báaa héé Sòdòbàbèdì, kà Sòdòbàbèdì báaa héé Sàdàtíédì, kà Sàdàtíédì kú báaa héé Nèdî, ²⁸kà Nèdî báaa héé Mèdikî, kà Mèdikî báaa héé Àdî, kà Àdî báaa héé Kòsám, kà Kòsám báaa héé Èdimàdám, kà Èdimàdám kú báaa héé Édì, ²⁹kà Édì báaa héé Sèsî, kà Sèsî báaa héé Èdiyèsèè, kà Èdiyèsèè báaa héé Yòdím, kà Yòdím báaa héé Mátàtì, kà Mátàtì kú báaa héé Dèfî, ³⁰kà Dèfî báaa héé Sìmèòò, kà Sìmèòò báaa héé Sùdáa, kà Sùdáa báaa héé Sòséfù, kà Sòséfù báaa héé Yònám, kà Yònám kú báaa héé Èdiyákím, ³¹kà Èdiyákím báaa héé Mèdèyáa, kà Mèdèyáa báaa héé Mènàa, kà Mènàa báaa héé Mátàtáa, kà Mátàtáa báaa héé Nàtáa, kà Nàtáa kú báaa héé Dàfítì, ³²kà Dàfítì báaa héé Ìsayî, kà Ìsayî báaa héé Òbèdì, kà Òbèdì báaa héé Bòásì, kà Bòásì báaa héé Sàdáa, kà Sàdáa kú báaa héé Nààsòn, ³³kà Nààsòn báaa héé Àmìnàdábù, kà Àmìnàdábù báaa héé Àdimîn, kà Àdimîn báaa héé Àdìnî, kà Àdìnî báaa héé Hèsidòm, kà Hèsidòm báaa héé Fàdési,

kà Fàdésì kú báàa héé Sùdáà, ³⁴kà Sùdáà báàa héé Sàkópù, kà Sàkópù báàa héé Ìsáákì, kà Ìsáákì báàa héé Àbààhám, kà Àbààhám báàa héé Tèdáà, kà Tèdáà kú báàa héé Nàhòò, ³⁵kà Nàhòò báàa héé Sèdúkì, kà Sèdúkì báàa héé Hèdèùù, kà Hèdèùù báàa héé Pèdékì, kà Pèdékì báàa héé Hèbèè, kà Hèbèè kú báàa héé Sèdáà, ³⁶kà Sèdáà báàa héé Kàyínám, kà Kàyínám báàa héé Àfàkìsàdì, kà Àfàkìsàdì báàa héé Sém, kà Sém báàa héé Nòwèè, kà Nòwèè kú báàa héé Dèmékì, ³⁷kà Dèmékì báàa héé Mátùsàdém, kà Mátùsàdém báàa héé Hènókì, kà Hènókì báàa héé Yèdétì, kà Yèdétì báàa héé Màdèdèyédì, kà Màdèdèyédì kú báàa héé Kènám, ³⁸kà Kènám báàa héé Hènòsì, kà Hènòsì báàa héé Sétì, kà Sétì báàa héé Àdám, kà Àdám kú báàa héé Weèdi.

4

Wesipá wódo beń Sèsî càwenkú meheká

¹Kà Sèsî é n'tónti-ní-nà Sùùtégè kónkú, kà Seèsuudí ò súnà. Kà n'òò túdì càwenkú meheká, ²é tènì kà Weèkupá wódo óò beń é n'yòn daàka púnàhì è kpèi óò yehìna. Ye kú daàkà mehekà, k'ò pú yon yècî. Ka kú dàhàka, kà kòni óò cédí ³Ye wòni, kà Weèkupá wódo óò caka è yò: Kà yòn Weèdi bíitá-dà nà mómasí, k'á weé-nà táádi menì kà ní hìn dipú k'á dii.

Weèdi hòṛta

⁴Kà Sèsî òò téná è yò: Weèdi pòkàta meheká, pà wàtà è yò: Nido pú kó n'fòu nà dimá cṛṛḍi.

⁵Kà Weèkupá wódo òò tóó òò tanà bèmbèni nicṛṇi kú yóòfa^e hínka, é tèi òò beka fen-fem̃ma teñka wóoteñka weñni, ⁶ye wòni òò caka è yò: N k'áa pṛṛ-ma ye wóotenkà ka wenni nà ka nòṛti, nà ka kpàtìdi. Ye wenni, p'èè tàà n nòku meheká-dà, kà n kpèi-kó-dà n k'èè pṛṛ-má. ⁷K'à hiu n yihika è n dowaà, n k'èè n'áa pṛṛ-á-ma

e 4.5 Weèdi wemá pòkàhi hìcṛ tonà ṭadeudí nicṛṇi kú hínka-dà, kà tshí tonà hínka hínka yoo bèmbèni nicṛṇi kú yóòfa. Dentá Mátìè 4.8.

k'yé h̄j̄n a kpéésá.

⁸Kà Sèsî òò téná è yò: Pà wàtà Weèdi pòkàta meheká è yò: Ní n'dón Bateó a Weèdi, é m'pakú o kú tòmú còḡḡdi.

⁹Kà Weèkupá wódo òò tanà Sèdisàdém, é t̄ei òò dikàna Weèdi h̄ḡḡta yóófa h̄j̄nka è yò: K'à yòn Weèdi bíitá-dà, fékádá nà miì é ceèda-ho teñka, ¹⁰è yáá pà wàtà Weèdi pòkàta meheká è yò, Weèdi kó kḡḡ-ma-ní nùdi ni tontondipá kà pá t̄eni é n'àà wò-wòó, ¹¹é n'àà ceu pa n̄hi meheká k'yé teha k'aa tàdi dá boòda táḡḡdi.

¹²Kà Sèsî òò téná è yò: Pà mèe té wàtà Weèdi pòkàta meheká è yò: A dá beñ Bateó a Weèdi. ¹³Weèkupá wódo ò beñ-ma o kú beñma weñni é yà, òò nátá-nà, ye w̄ni é caka o còḡḡdi è yò: Datòḡḡdi kó m'péé.

Sèsî cetà o tòmú Kàdìdèè meheká

¹⁴Kà Sèsî é tón Kàdìdèè tempáàku meheká, kà Seèsuudí noḡti òò s̄j̄nà. K'òo yèdi é pidá ye tempáàku weñni meheká. ¹⁵Ò de bihàni Weèdi wemá bihà-nàmòka meheká-dà, kà n̄pa weñni òò cóntí.

Pà yedáà Sèsî Nàsàdèti

¹⁶Daadí yèni, k'ó taá Nàsàdèti yotí ò bíúháà-ti kú meheká. K'ó t̄ei é taá Weèdi wemá bihà-nàmòni meheká Sùwífupa damuhipàdi daadí, k'yé n'yònà ò mà h̄j̄mpú. Ye kú daadí, k'ó yídá è kó kaan weèdi pòkàta meheká, ¹⁷kà p'òò kḡḡ Weèdi weténáko Èsàyî pòkàta. K'ó tà p̄j̄ntá é déhá bèmbèni pà wàtà-di è yò: ¹⁸Bateó Sèèdi n p̄éé-nà-á-ma. Ò n t̄on-ní è yò n caka kpenáti è yò pà kó t̄i kpetá-ma, é caka yòm̄ma è yò pà kó pà dihina-á-ma, é caka pà f̄ákápú-

pa è yò pà kó pà fihina-á-ma, ¹⁹é caka è yò wòni-dà tèhu-ní kà Bateó kó beka o paásuumá pa kpémú. ²⁰Ò yòo-má kampú, é kówá ye pòkàta é tà kój mènèn tòn-ko ye Weèdi wemá biòhà-nàmòni meheká é taá é kaadi^f. Mèmpà kú wenni de péé-pa ye nàmòni meheká, kà p'òò fā-fādí. ²¹Memá-dà, k'ó cetá é pà caka è yò: N kaàn-mà wemà kà né mà yèkà, mà paà yenì kpéedi-dà. ²²Kà pa weñni óò seda k'yé pà dii nà wenaamá mèmà de yeèhu-má-ní o nùdi meheká. Kà pà békú pa tòpa è tonà: Sòséfù bíitá-dà baà dèè-à? ²³K'ó pà caka è yò: Móma hínka, ne kpèi é n weé-nà dapànwemà memà-dà: Teteepo, teepa a còòdi. Ne kó tùmá neé-ma é n caka è yò: Ti yeèkaà-á-ma a paà-sa weñni Kàpènaúmù yotí meheká, mèe t'èè paà a yotí mótí mehekà. ²⁴K'ó tùmá tuèha è yò: Mómasí-dà n ne cakú-ma, pà pú hý besí Weèdi weténáko òcòh kú wemá o yotí mótí meheká. ²⁵Deñta-nà miì de paà-sa Weèdi weténáko Èdî wòni. Kpíipoòti de péé-ma sàma Ìsìdàyédì teñka meheká, tafá de yeèè tín benní dòpú é n'yòn beeká kàtaà nà yòku, kà kòni sàdi é dodi pa teñka meheká. ²⁶Nà mema, Weèdi de pú tòn Èdî è yò ó tempanà ti kùcòkù, àmá nì de ò tòn kpíipoòku kùcòkù kú pesá-dà, kà kù péé Sàdèpùtáà yotí, Sìdóni teñka meheká. ²⁷Kòmma dódì mèe té de péé-dà Ìsìdàyédì teñka meheká, Weèdi weténáko Èdisèè wòni. Nà mema baàkaà, ò de pú kpekàna p'òòcòh, k'yè pú yòn Nààmàà, Sìdî teñka kóóò còòdi .

²⁸Mèmpà kú wenni de péé-pa ye Weèdi wemá biòhà-nàmòni

^f 4.20 Ò de kaadi è kó biòhàna-á-ma. Pa kú paàma-dà de mà yòn. Kà nì de kó biòhàna ò de hý kaadi-í-ma.

meheká yeèkaà-ma mema, kà pa meheká é códá hamú. ²⁹Kà pá cemá yídá óò sùsì óò dèna pa yotí meheká, óò dika taàta yóòfa pa yotí de péé-ta kú híńka è kpèi é taá óò sùkàda-ní tenka. ³⁰Àmá, k'ó fẹ-fẹkapa pa còhòka é kahá.

Sèsî kpekàna dòò òcòń kà weèko péé o meheká

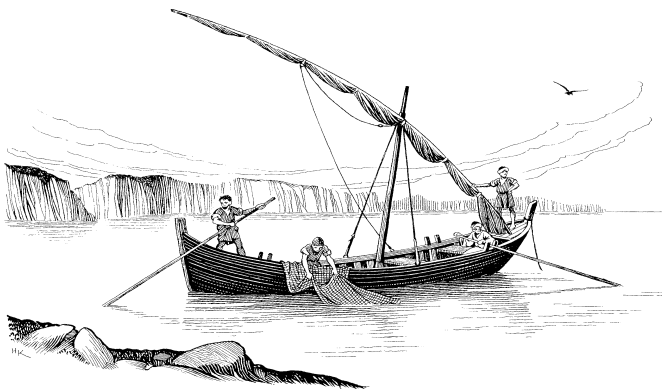
³¹Kà Sèsî é síńtá-ní yotí pà toò-ti Kàpènàúùm, kà tì péé kàdìdèè tempáaku meheká. Suwífupa damuhipadi, k'ó taá Weèdi wemá bihà-nàmòni meheká è bihàni ye yotí yamma. ³²K'òò bihànamá pà yon samà mì tee-sá, ò de wei nà kpènti nòòti-dà. ³³È hótà ye Weèdi wemá bihà-nàmòni meheká dòò òcòń yè péé kà weèko péé o meheká. K'yèè dòò é kpákada è yò: ³⁴Héi! Sèsî Nàsàdèti kóóó, a ti kpèi-nà badà? A tènì è kó ti sehèna-á-ma? N yáá-ma sukú è yò a yòń nìwenikó-dà Weèdi tòn-kó-ní. ³⁵Kà Sèsî é weé-nà kpeéma ye weèko è yò: Kpíi ye pesà é yèè ye dòu mehekà! Ò weè-ma mema, k'yèè weèko é héi ye dòò nìpa weñni yihika, é yèè o meheká w'áá p'òò pàà médo òcòń. ³⁶K'yé pà dii pa weñni, kà pà békú pà tòpa è tonà: wemá òmómá kú bodú-dà ye pesà? Nì menñ kòni nùdi weèkupá nà kpènti nòòti-dà, nà kpeèti, kà pà yèku toodí è yèhu. ³⁷K'òò yèdi é pidá ye tempáaku weñni meheká.

Sèsî kpekàna məkàpa dódì

³⁸Kà Sèsî é yèè ye Weèdi wemá bihà-nàmòni meheká é taá Sìmódò hótà. K'ó tèi è hótà Sìmódò pooò màa dób-nà méti kà tì kpeni dédèí, kà p'òò còhò è yò óò kpekàna. ³⁹K'òò hétà-ho, óò yíná, é kòò nùdi ye méti è yò tí yèdì o meheká. Kà tí yèdì, k'ó yídá ye pesá nà ye pesá é peha càmma néemá.

⁴⁰Weèdi dɔɔ tɪ́n wòni, mènnpà kú wenni de káá mɔ̀kàpa kà pà mɔ̀n dɔ̀ncí ci bodú bodú, kà pá pà teɛ́ní Sèsɪ́n pesá. K'ó cɔ̀ná o nòhi bá pa mèǹn dè̀e-ko hí̀nka, é pà kpekàna. ⁴¹Kà wèekupá m̀e yè̀e mɔ̀kàpa d́ódi meheká, è té n'yeti è toó hodí è toò: Fɔ̀n-dà yòn Weèdi bíitá. Sèsɪ́n há de pà wei-nà kpeéma-dà, è yení pé-pédí pà kó weé-ma, mìi tee-sá pa m̀mpá yáá-ma è yò ò yòn Kídísì.

⁴²K'yé n'wekàta, kà Sèsɪ́n é yè̀e ye yotí é taá bèmbèni nìpa ḱó-di. Kà nìku d́ódi é yídá òò m'penti, é tèi òò déhá è kpèi òò cǎhìna k'ó pà m'péé-nà, ò dá kàhá. ⁴³Kà Sèsɪ́n é pà caka è yò: N yònà é taá-ma yotí tòti mèetékà, é tèi é caka ti yaɔ̀mma Weèdi wòoti wenaamá, è yáá Weèdi n tɔ̀n-ní ye kú kpémú-dà. ⁴⁴K'ó kàhá Sùdèè teńka, é tèi è cakú Weèdi wenaamá, Weèdi wemá biohà-nàmòka meheká.

Sènèsàdétì baàdi

5

Sèsî dapàmma cecepá yííma

¹Daadí yèni, kà Sèsî é n'neèhi Sènèsàdétì baadi bèni, kà nìku é tènì óò yéntá è bòhùta ku tokú è kpèi é besí Weèdi wemá. ²K'ó déhá hààna nàdéeé ye baadi bèni, kà numbíiménápa mèm̀pà nà tee-pá nà hédá é cútá è pòkù pa yáana. ³K'ó dúú hààpu mùcò kú meheká, kà mù yòn Simó Píyéè kpémú, ye wòni óò còhà è yò ó mù nátá-nà ye bènì cemasí. Ye kú dàhàka, k'ó kaadi mu meheká é sòkadá è biòhàni ye nìku.

⁴Ò wedà t́ín wòni é yà, k'ó caka Simódò è yò: Tuhina-hò ye hààpù néemá cumpu-dí bèmbèni, n'aa ménátòpa kà né kántá ne yáana é cèha numbííhí. ⁵Kà Simódò óò t́éná è yò: N dakpènn, ti f́íntà-á-ma wondàko yènkà weñni è ménì ti pú cèé yècèé. Aá wedà-mà-ní n kó kántá-ma yáapu.

⁶Kà pá mà h́in, é cèé numbííhí sàma móma hádí kà pa yáapu kóó cétápu. ⁷Kà pá peida pa kpéepá tòpa mèm̀pà de péé-pa hààpu tomú meheká è yò pá yañí é pà tempanà. Kà pá tènì é pà tempanà kà pá paná ye hààna na déèka numbííhí kà ná súná è yà è nímù-hò. ⁸Simó Píyéè déhá-ma miya, k'ó kòdi dúùka Sèsî yìhika è yò: N Teù, nátá n pesà, n yòn niisjinn-dà!

⁹Ò de h́in mema mì tee-sá, pà de cèé numbííhí sàma móma-dà, kà wantanfòdi óò cèé é péé é cèé-nà mèm̀pà d'òò péé-nà-pa weñni. ¹⁰Wantanfòdi mèe té de cèé-ma Simódò ménátòpa, ye hààpu tomú yaamma, Sààkì nà Ísàà, Sèbèdèè bííhí. Àmá, kà Sèsî é caka Simódò è yò: Dá n'wani, é cèé-nà yèni, a kó nà n pehànta-ní nìpa-dà. ¹¹Kà pá t́éná-ní pa hààna ye baadi béékú, é tènì é hédá ye weñni é

tụ̀na Sèsî.

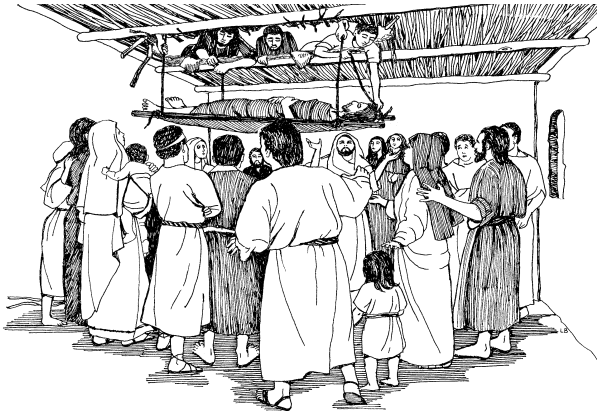
Sèsî kpekàná k̀h̀n

¹²Daadí yèni, kà Sèsî é m'péé yotí tìc̀t̀t̀i kú meheká, kà d̀d̀o òc̀h̀n é tèn'òd̀ déhá è m̀n-ní k̀h̀nku o wènni. k'ò tènì é d̀o bíbìùdì o yìhìka òd̀ séúkú è toò: N Teù, k'à kpèi, a kó nèé n wekàna-á-ma.

¹³Kà Sèsî é deèda o ǹd̀ku ód̀ p̀r̀n è ỳd̀: N kpèi-í-ma, weka! Ye pesá n'èe pesá, k'yèe d̀d̀o k̀h̀nku é ỳd̀a. ¹⁴Ye kú dàhàka, kà Sèsî òd̀ caka è ỳd̀: A dá yetá mà ca-caka òc̀h̀n. Taá é beka a c̀j̀d̀i d̀h̀h̀di yañn, é yí p̀nà wekànamá d̀h̀h̀di M̀ỳỳs̀i kp̀h̀nti nùdi h̀n á p̀á-di é beka nìpa wènni è ỳd̀ a kpekáà!

¹⁵Nà mema, k'òo yèdi é d̀h̀h̀ è cèn kà nìpa d̀ódi kódi-ní o pesá è kó besí o wemá, kà t̀d̀pa kpèi kpekànamá pa d̀ncí h̀nka.

¹⁶Àmá, Sèsî de h́ ỳd̀ è héé-ma nìpa è té kahá nátama bèmbèni nìpa kódi é t̀i é n'doñ Weèdi.

Pà cúhìni h̀ùta nà nàm̀ni h̀nka

Sèsî kpekàna hòùta

¹⁷Daadí yèni, kà Sèsî m'biòhàni Weèdi wemá, kà Fàdísi pa nà Weèdi kpéńtínùka biòhànapá kàdi ye pesá. Pà de yeèni-nà-ní Kàdídeè nà Sùdeè tempáati yotí weñni-dà, nà Sèdisàdém yotí meheká. Kà Bateó noòti péé-nà Sèsî k'ò kpekàni mòkàpa. ¹⁸Kà nipa é tèni è toó-ní hòùta kà tà dɔ́ dɔ́dí híńka. Kà pá m'penti é tà dúwà nàmòni Sèsî de péé-di kú meheká, é tèi é tà hína o yìhika. ¹⁹P'áá pú déhà pà kó yeè-sa é yó tà dúùwa nà nìku kpémú. Kà pá òsi nàmòni híńka é tèi beé-nà ò de péé-sa é cúdá bòdi, é tà cùhina-hò ye nipa còhòka Sèsî yìhika kà tà dɔ́ ta dɔ́dí híńka. ²⁰Sèsî déhà-ma ye nipa dandaní, k'ó cemá caka ye hòùta è yò: N dóopó, m'a dedà-á-ma a sùma.

²¹Kà Weèdi kpéńtínùka biòhànapá nà Fàdísi pa é cemá mahà pa yàma meheká è yò: Nido wodà memà, k'ò tèù Weèdi? Weèdi còṣṣi bààsí, wodà k'ó neé é deèda nido sùma? ²²Kà Sèsî é bantá pà màhu-sá pa yàma meheká é pà béka è yò: Badà tee kà ne káá ye kú yàmàmàkà kú bookù-ní? ²³Mmónya-dà dòn-nà ye tòsa m'a n'yò-ma: M'a dedà a sùma nà m'a n'hín-má: Yídá é cèn? ²⁴N kpèi né n'yáá-ma è yò mmí Niiḡòu bíitá, n káá-ma noòti è kó neé é deèda nido sùma tenka híńka. Ye wòni, k'ó caka ye hòùta è yò: Yídá é tódá a dɔ́dí é kòn, mmí-dà mà n'áà híń.

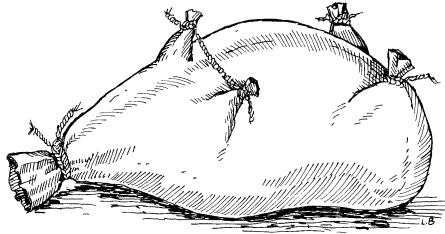
²⁵Ye pesá n'èe pesá, k'yèe dɔ́ɔ é yídá nìku weñni yìhika, é tódá o dɔ́dí ò cetà dɔ́-di kú híńka, é yèdi é n'kùnti è dùnti-ho Weèdi. ²⁶K'yé dii mèm̀pa de péé-pa weñni ye pesá, kà wantafṣdi é pà cṣṣ kà pà dùnti Weèdi è toò: Ti déhà yenì-dà paáma ti mum pú déhà-ma daadí yèni.

Dèfí k'ò cáhú

Sèsî yí Dèfí è yò óò tùna

²⁷Ye kú dàhàka, kà Sèsî è yeèni é déhá kaàcáho òcòṅ kà p'òò toò Dèfí, k'ò kàdi o tòmú pesá. K'òò caka è yò: N tų̀̀na-ní! ²⁸Kà Dèfí é yídá, é hédá niyya weèni, óò tùna. ²⁹Ye wòni, kà Dèfí é yí Sèsî o hò̀̀ta dikàdikú é béná dití sàma. Kà kaàcáhàpa d́́ódi nà nìpa tò̀̀pa é t̀̀ni é péé è pà yon-nà. ³⁰Kà Fàdísipa nà pa Weèdi kpé̀̀tìnùka biòhànapá kò̀̀nti. Kà pá béka Sèsî dapà̀̀mma è yò: Badà tee kà ne yon è péè yò̀̀n-nà kaàcáhàpa nà niis̀̀mma tò̀̀pa? ³¹Kà Sèsî é pà t̀̀ná è yò: Nìpa m̀̀mpà kpenì-pa pú h́́ m'penti d̀̀kòtòdo, àmá m̀̀mpà m̀̀n-pá-dà h'ò̀̀ m'penti è yò ó pà kpekàna. ³²N pú t̀̀ni è kó yí m̀̀mpà coó-pa, àmá n t̀̀ni niis̀̀mma kpémú-dà è yò pá penta fò̀̀mu.

Dòḍfa yúdi

Sèsîi wekàná nuḿboóma wemá

³³Kà Fàdísìpa óò caka è yò: Ìsá-Bàtìsì dapàmma nà ti kpéepá boonì-í-ma nùdi, è pàkú-nà Weèdidòḍpu, àmá fḵḵ kú kpéepá mempa há baà yon-ń-ma è yòḵ-nà. ³⁴K'ó pà téná è yò: Kà nìi kpèi é tóó pòḍò è yíi o dóḍpa, ne maàhu è yò ò kó neé héé-dà kà pá bowá nùdi kà podḍḍo káà pà péé-nà? ³⁵Àmá, wòni pení-ma-ní kà pà kó tódá podḍḍo óḍ kàhàna, ye wòni pà kó boó-ma nùdi.

³⁶Kà Sèsîi é túmá pà caka weebemú yohinamà memà è yò: Òcḵḵn pú hḵ cétá báapàḵku pètàda é taá pḵná báakpénkú. Kà nìi mà hḵn, ò pàḵ bòdi-dà ye báapàḵkù-ní, ku pètàda mèe túmá pú kó teha é péé-nà ye báakpénkù-ní. ³⁷Òcḵḵn mèe pú hḵ cḵdí dìfḵḵ pàḵn ḍocí yúukpéḵka meheká. Kà nìi hḵn mema, ye dìfḵḵ kó kà pódá-ma é wu-wudí, kà ká sèḵ. ³⁸Àmá, pà hḵ cḵdí dìfḵḵ pàḵn yúupààka meheká-dà. ³⁹Òcḵḵn pú hḵ nìi dìfḵḵ kpèḵn é túmá n'kpèi pàḵn. Ò hḵ n'yò: Kpèḵn naa-nà-á-dà pàḵn.

6

Sèsî cakú è yò mení-dà héé Sùwífùpa damuhipàdi kpéñn

¹Sùwífùpa damuhipàdi nicóni, kà Sèsî é n'kahù pèè yòka yoona nàcónà è noò n'òo dapàmma. Pà nà dèeku-má, k'òo dapàmma kađi pèè yoòfàati-dà è ti nunkù pa nòhi meheká è cákámú ti bíimá. ²Kà Fàdísipa pàcò yè péé, é pà béka è yò: Badà tee kà ne pakú Weedi kpéñtinùka hín ti dá paá-sa damuhipàdi daadí?

³Kà Sèsî é pà téná è yò: Ne pú kaàn Dàfítì de paà-sa daadí yèni, kà kòni pà káá mení n'òo dapàmma? ⁴Ò de tèi é dúú Weedi hójta^g meheká-dà, é tódá pèèpa pà kòò-pa Weedi é cécí é yí é kójó o dapàmma kà pá cécí. Weedi kpéñtinùka há pú hín nido weñni é pà cécí, dòhòdi yañma còòdi bààsí. ⁵K'ó túmá é pà caka è yò: Mmí Nùfòuò bíitá-dà tee damuhipàdi.

Sèsî kpekàna nòfàáku yañn

⁶Sùwífùpa damuhipàdi tòòdi nicóni kú daadí, kà Sèsî é dúú Weedi wemá biòhà-nàmòni meheká è biòhànì nìpa. Kà nido òcòñ yè péé k'òo nòkànheukú faá. ⁷Kà Weedi kpéñtinùka biòhànápá nà Fàdísipa òò còti dédéí è kó déhá k'ò kó kpekàna moko damuhipàdi daadí. Pà de kpèi é déta niya pà k'òò púá-sa kú hínka-dà. ⁸Menn há de yáá-ma pa yañmàhàka. K'ó caka ye nido mènè kú nòku de faá faá-ko è yò: Yídá é neèhi nìku weñni yìhika. K'ó yídá é neèhi.

g 6.4 Ye kú wòni, kà pà mum pú madí Weedi hójta. Tà de yòn fìkú bookú-dà, kà pà kèhèdi kà pà té kù píná, é kù tódá é kahàna.

⁹Kà Sèsî é pà caka è yò: Ká n ne béka, damuhipàdi daadí, Weèdi kpéńtínùka hín tí paá suumá n'kéè sùimà? Kà hín tí fìhina nido fòumu n'kéè tí mù féná? ¹⁰K'ó pà wántá pa weñni é pà cèna, é caka ye nido è yò: Cạ̀na a nòku! K'ó kù cạ̀na, kà kù tón ku yònti. ¹¹Àmá, kà fọ̀đi é cẹ́ẹ́ dédẹ́i ye Weèdi kpéńtínùka bihànapá nà Fàdísipa kà pà békú pa tọ̀pa pà k'òò hìmpú.

Sèsî bàtà o tontondipá pî-pàdée

¹²Daadí yèni, kà Sèsî é òisi tẹ̀di hínka è kpèi é òa Weèdi. K'ó tẹ̀i é weñ yènka ka mumun è còhu Weèdi. ¹³K'yé weka, k'ó yíi o dapamma, é baàta pa meheká pî-pàdée é pà yíi è yò o tontondipá. ¹⁴Nte ye tontondipá yèka: Sìmódò ò tùmà de cetà-ko Píyèè n'òò kúcàa Àntidèè, nà Sàákì, nà Ìsàà, nà Fìdípù, nà Bàtèdèmî, ¹⁵nà Mátíyèè, nà Tòmáà, nà Sàákì, Àdífèè bíítá, nà Sìmódò takánányedo, ¹⁶nà Súdì, Ìsàákì bíítá, nà Sùdàsì Ìsikàdìyótì mènè kó yó yee-kó Sèsî.

Sèsî kpekàni mọ̀kapa

Sèsî biçhàni nìku è kpekàni məkàpa

¹⁷K'ó síntá-ní taàta híńka n'òo tontondipá é tēni é neēhi teńka yòn-sa pèi, k'òo dapàmma dódodi péé ye pesá. Nìku dódodi mēe té de yè péé-ma è yēni-nà Sùdèé weñni, tòpa nà Sèdùsàdém, nà yoti mēnti de kpédí-ti dāmédì nùdi kà pà tì toò Tî nà Sídòn. ¹⁸Pà de tēni o pesá è kó besí o wemá-dà, é yí è kpèi ó pà kpekàna dōncí pà de mōn-cí. Wesipá de wekàni-pa mēe té de dētá-á-ma kpekànamá. ¹⁹Nìpa weñni de penti è k'òò pín-ma, mii tee-sá nòoti tìcòti-dà de yeēhu-ní o meheká è pà kpekàni pa weñni.

Sèsî cakú mii héé-sa wèedi nà mii héé-sa náńkú

²⁰Ye wòni, kà Sèsî é yoòda o nònci

é wántá o dapàmma è yò:

Wèedi-dà ne péé-nà,

néna mēmpà yòn-pa péhí,

mii tee-sá Weedi wóoti yòn ne kpéetí-dà.

²¹Wèedi-dà ne péé-nà,

néna kòni káa-pa wòni menì,

mii tee-sá ne kó wántá dētá-ma dimá ne kpèi-má weñni.

Wèedi-dà ne péé-nà,

néna mēmpà kòn-pa wòni menì nà náńkú,

ne kó wántá dehí-ma. ²²Wèedi-dà ne péé-nà, kà nìpa ne

séé, è ne wéi, è ne teù, è wèi kpákpàama ne híńka,

è yò ne yòmpu kpémú mmí Niifòuó bíitá dapàmma.

²³Yé ne n'nadi dédéí, kà né n'hou nà yańnaakú k'yèe

kú niyà ne tēni tín wòni, mii tee-sá Weedi dòhàa

cónídidi-dà ne kpémú. Ma kú bookú-dà pa yààpa de fǎkápàa-ma Weèdi Weténápa.

²⁴Àmá, nánkú-dà ne péé-nà díikáápà néna,
mìi tee-sá ne yòò détàpu-dà ne wèèdi.

²⁵Nánkú-dà ne péé-nà
néna mèm̀pà yòn-pa dikádénkú yaɔmma yenì,
mìi tee-sá kòni-dà kó wántá ne cǎǎ.
Nánkú-dà ne péé-nà
néna mèm̀pà dehikú-pa yenì,
mìi tee-sá ne kó wántá toó kpíi-dawòka-dà. ²⁶Nánkú-dà
ne péé-nà kà nìi wèni ne dùnti, è yáá pa yààpa
wontà hɔmpú-dà mèm̀pà pú yòn-pa Weèdi
Weténápa mómpá.

Dókàma Kààtòpa hí̀nka

²⁷N há ne cakú-ma néna mèm̀pà n besí-pa è yò: Né n'dósí ne kààtòpa é m'pakú suumá mèm̀pà ne sǎǎ-pa. ²⁸Né n'kóni mèm̀pà ne nòdí-pa, é n'còòhu Weèdi mèm̀pà ne fǎkápú-pa kpémú! ²⁹Kà nì'd'aa potà wènfa, k'á ò kǎǎ a bèku tókú, k'ò mèe fedà a tókosàdi, a dá yeda ò kó tóó-ma a mekakpéedí! ³⁰Kà mèǹh kú wenn'àà còhaa-ko yèc̀i, k'á yè n'òò pǎǎ. Kà nìi mèe tódà a neèmu, a dá mù n'òò béka. ³¹Ne kpèi kà tòpa é ne m'pakú-sa, ne mèe t'èè pà m'pakú.

³²Kà ne dósí mèm̀pà ne dósí-pa cǎǎdi, tonáma m̀m̀oma-dà ne kó neé é n'ceí-ma Weèdi pesá? Bá niisimma dósí-ma mèm̀pà pà dósí-pa. ³³Kà ne pakú suumá mèm̀pà mà ne pakú-pa cǎǎdi, tonáma m̀m̀oma-dà ne kó neé é n'ceí-ma Weèdi pesá? Bá niisimma mèe té mà pakú-ma. ³⁴Kà ne banì ne yáá è yò mèm̀pà kó neé ne boó-pa

cɔ̀ɔ̀di, tonáma mmóma-dà ne kó neé é n'ceí-ma Weèdi pesá? Niisimma mèe té hɔ̀ baàna-á-ma pa tɔ̀pa kà pá yòo é pà tɛ́ná pà pà bàna-sa kú nùdi. ³⁵Né múntá é dɔ́ka ne kàtɔ̀pa é pà m'pakú suumá! Kà ne banà yècɛ̀, ne dá n'ceí pá ne bodá! Ne cóndidi kó wántá é n'wehi-í-ma sàma, kà né n'yòn Sàwè̀nku Weèdi bíhí, mì tee-sá menku naa-nà-á-ma mèm̀pà pú kù seé-pa nà niitohípa. ³⁶Né n'káá nánkɔ̀mma é n'yònà ne Báàa kákáama nánkɔ̀mma.

Ne té dá n'kaadi è púsí tɔ̀pa

³⁷Ne té dá n'kaadi è púsí tɔ̀pa, k'yé teha kà Weèdi mèe té dá ne sída-nà! Ne dá n'kɔ̀ni tɔ̀pa yetádi, k'yé teha kà Weèdi mèe té dá ne kɔ̀ yetádi! Né búta kɔ̀kpàama tɔ̀pa ne paà-ma, k'yé teha kà Weèdi mèe té ne deèda ne sɛ̀ma! ³⁸Né m'pɔ̀n tɔ̀pa, k'yé teha kà Weèdi mèe té ne m'pɔ̀n! Nì kó beé nà beésuusá-dà èè mèkàpà, èè yèhìkà k'yé n'húu-ní, kà ní hutá a tókebɔ̀dí sàdi meheká. Ne beé-nà-sa é paà tɔ̀pa, mií-dà Weèdi mèe té kó wántá beé-ma ni paká é ne paà.

³⁹Ye kú dàhàka, kà Sèsɛ̀ é tùmá pà caka webemú yohìnamá è yò: Yònn kó neé é deèdi-dà o tɔ̀o? Fúú! Pa déèdi kó dɔ̀di fɔ̀ku meheká-dà. ⁴⁰Bioho pú kpɛ̀n-nà o biohanakó. Hákà, bioho mèǹn bioháa-ko sukú hɔ̀ n'yònà o biohanakó-dà. ⁴¹Badà tee k'à wán mífa mèǹfà péé-fa a kúcàa nònfa meheká, aá pú dii dabídidí mèǹn péé-di a kpééfá mehekà? ⁴²Nté a kó hìmə é caka a kúcàa è yò: Héé ká n deèda mífa mèǹfà péé-fà a nònfa meheká, fɔ̀n mèǹn pú dii-kó dabídidí mèǹn péé-di a kpééfá meheká? Yam̀pentasà fɔ̀n! Cetá é deèda dabídidí mèǹn péé-di a nònfa meheká. Mema a kó n'dii-í-ma dédéí è mèe é deèda mífa mèǹfà péé-fa a kúcàa nònfa meheká.

Tepú nà mu bíiká

⁴³Tepú mèmù suu-pú pú hɔ pedá tebíikpákpààka, tekpákpààpu meè té pú hɔ pedá tebíisuuká. ⁴⁴Pà bahiní tepú mu bíiká pesá-dà. Pà pú hɔ tɔ̀hì kankaká weená hínka, pà mèe pú tɔ̀hù sɔ̀ka pòina hínka. ⁴⁵Niimónn suumá hɔ yeèni-nà-ní o mekanaaká meheká-dà, kà niikpákpàdo kpákpàama té yeèni-nà-ní o mekatohiká meheká. Mìi sùn-sá nìi yàma meheká, mií-dà ò weì-ma.

Naàdeèka kàdée

⁴⁶Baà tee kà ne n yún è tonà ti Teó, ti Teó, n'áá pú pakú n hín né m'páá-sa? ⁴⁷N kó ne beka nìi mènèn wenni kódì-ko-ní n pesà è bekù n wemá, è pakú n hímpú weenni, ò yònà-ko-dà. ⁴⁸Ò yònà nìi mènèn kó maá-ko-dà hɔ̀ta, é cetá é tɔ̀ù teńka k'yé cumpa sukú, k'ó púdá ta makòdikú táabeèdi hínka. Kà tafá é tènì dodi, kà kónkú é súná dédéí, kà ku néemá é yó tènì é àdi ye hɔ̀ta, é tà sàmpà mà pú neè é tà héí è yáá ò de tà maá-ma dédéí. ⁴⁹Hákà, kà mènèn bekù-ko n wemá, áá pú pakú n hímpú, ò yònà nìi mènèn maá-ko-dà hɔ̀ta tàmú hínka, bá tà pú káá makòdikú. Kà tafá é tènì dodi, kà kónkú é súná dédéí, kà ku néemá é tènì é tà àdi, kà tá dodi, é pi-pidá pépédí.

7

Sèsî kpekàna Hòdómù sósipa kpènn òcḡn kú núndeho

¹Sèsî caka-á-ma niku ye kú wemà wenni é yò, k'ó taá Kàpènaùm. ²Ye pesá, Hòdómù sósipa kpènn òcḡn-dà de péé, è káá o núndeho, òò dósí dédéí, k'yèe deho há mɔn dédéí è kós kúmú. ³Ye sósipa kpènn yeèkaà-ma Sèsî nampàta, k'ó ton Sùwífùpa kpèmma pàcḡpà è yò pá taá caka Sèsî, k'ó wéḡ é tɛni é kpekàna o núndeho. ⁴Kà pá tantá Sèsî pesá, é tɛi òò séúkú dédéí è tonà: Ye sà-nà á tempanà-á-ma ye doḡḡ menñ. ⁵Ò dósí-ma ti niku, menñ-dà mèe tùmà madí ti Weèdi wemá bihànàmòni.

⁶Kà Sèsî é pà nɛnta kà pá kàhá ye doḡḡ hḡḡta. Ò tà tósí-nà tɛn wòni, k'yèe sósipa kpènn é ton-ní o dóḡpa è yò pá taá óò caka è yò: N Teù! Dá wékàna a cḡḡdi, n pú sà-nà á dúú-ní n hḡḡta. ⁷Míí-dà tee ká n códí é n'hḡḡta n pú sà-nà é taá n mós-mónn a pesá. Àmá, á kḡḡ-ní nùdi sâḡdi n deho kó kpeka-á-ma. ⁸N wei-mà, n mónn káá-ma yìkànyìkàpa è mèe té tùmà káá sósipa n nihí-pa. Kà n cakáà òcḡ è hɛn toḡta, ò hḡ toḡta-á-ma. Kà n cakáà toḡ è hɛn yaní, k'ó tɛni. Kà n mèe cakáà n deho è hɛn paḡ miì, k'ò t'èè paná.

⁹Sèsî yeèkaà-ma mema, é seda ye sósipa kpènn wemá dédéí, é fitá é caka niku mèn'k'òò tɛn-kú è yò: Mmí-dà ne cakú! Bá Ìsidàyédìpa meheká, n mum pú déhà nido k'ò káá dandansàdi menì kú toḡdi. ¹⁰K'yèe tontòndipá é tón ye sósipa kpènn hḡḡta meheká, é tɛi é n'hḡḡta ye deho kpekáà.

Sèsî fòkànà kpípoòku kùcòkù kú bíítá

¹¹K'yé wentá, kà Sèsî é taá yotí tìcòtì kà pà tì toò Nàyínì, k'òo dapàmma nà nìku dósódi ò nòò-nà. ¹²Ò tósí t́ín wòni ye yotí dúúpu è hótà pà mèe té toó-ní kpíno òò yètì-nà-ní è kó taá òò dáná. O yuú d'òò peè o còòdi-dà è t́mà yòn kpípoòku. Ye yotí nìku dósódi de nòò-nà-á-ma ye kpípoòku kà pà béhìnta ye kpíno. ¹³Teó Sèsî kù déhà t́ín wòni, kà séema òò cèdí k'ó kù caka è yò: A koò dá n'kòò!
¹⁴Memá-dà, k'ó hétá-ho é ṕín nankà̀̀kecí pà d'òò toó-ci kù h́ínka, kà mèm̀p'òò toó-pa é neèhi. K'ò yò: Dapà̀̀h h́ín, yíi-ní mmí-dà mà n'àà h́ín! ¹⁵K'yèe kpíno é yíi-ní é kaadi-ho é púsí wemá. Kà Sèsî é caka o yuú è yò: Ǹte a bíítá. ¹⁶Kà wantafòdi é pà cèé pa wèni, kà pà dù̀nti Weèdi è tonà: Weèdi weté̀nako sàò-dà yèni ti còhòka. Weèdi-dà t̀eni è kó f́hina ni nìku. ¹⁷Sùdèè tempáaku wèni meheká nà ku bééci, kà pá yáda Sèsî de paà-sa.

Ìsá-Bàtìsì

Ìsá-Bàtìsì tòn o dapàmma Sèsî pesá

¹⁸Kà Ìsáà dapàmma óò caka mìi de paà-sa weñni. K'ó yí pàdéeé,
¹⁹é pà tòn è yò pá taá é béka Sèsî k'ò yòn mènèn kó tènì-kó-dà-ní,
nkèè ti yònà é n'ceí tòò? ²⁰K'yèè dapàmma pàdéeé é tèn'ò pesá óò
caka è yò: Ìsá-Bàtìsì-dà ti tòn-ní a pesá è yò t'áa béka, k'à yòn
mènèn kó tènì-kó-dà-ní nkèè ti yònà é n'ceí tòò?

²¹Ye wòni ni còòdi meheká, è hótà Sèsî kpekàna nìpa dódódi
mèmpà de mòn-pá, nà mèmpà de káá-pa sáàka, è bòhaà weèkupá
nìpa meheká, è dihinà yòma dódódi. ²²K'ó pà ténà è yò: Tón taá
caka-nà Ìsáà ne déhà-sa nà ne yeèkaà-sa. Yòma diihu-ú-ma, kà
hòùhi centì sásá, kà kòma kpekú, kà wòma toòka you, kà kpípa
yánní, kà pà cakú péhí Weèdi wenaamá. ²³Weèdi é m'péeé-nà
mènèn pú kó féná-ko o dandaní n hínka!

Táàti kóhí

²⁴Ìsáà dapàmma kun t́ín wòni, k'ó cetá è cakú ye nìku Ìsáà wemá
è toò: Ne taá càwenkú meheká é déhá ba? Míku^h yakú fáápú-ku-

^h 7.24 Nìdo mènèn pú yáá-ko ò pakàta-sá. K'ò hín memà, k'yè tòhèna-ní,
k'ó pehta tòòma.

dà? ²⁵Àà. N'aa taá é déhá badà? Nido k'ò báá díkpecí neñti? Mèmpà báti-pá ti kú tɔɔti, è fòu wèèdi meheká, pà hó m'pée wóopa hòghí meheká-dà. ²⁶Ne baà taá è kó déhá badà? Weèdi weténaako? ²⁷Àà, n ne cakú-ma, ò múnà haṭà-á-ma Weèdi weténaako. ²⁷Ìsáà yòn nido pà wàhaà-ko kú híñka-dà Weèdi pòkàta meheká è yò: Ñte n deho n nihinì-ko a yìhika, k'ò kó dòhà a còku. ²⁸Kà Sèsî é tòhina è yò: N ne cakú-ma, niifòuo weñni meheká, òcòñ kós mènèñ wehi-nà-ko Ìsáà. Hákà, Weèdi wóòti meheká mènèñ yòn-ko sùmmónn mó-mónn ò wehi-nà-á-ma.

²⁹Niku weñni nà kaacáhàpa d'oò besí-í-ma. Pà de bantà-á-ma è yò Weèdi-dà coó, memá-dà tee kà pà de hédá kà Ìsáà é pà cóntá. ³⁰Àmá, Fàdísipa nà Weèdi kpéñtinùka biòhànapá de yedáa-á-ma Weèdi de kpèi é pà paá-sa, pà pú tehàa kà Ìsáà é pà cóntá.

³¹Kà Sèsî túmà yò: Mmómpa-dà n kó neé yohina-nà sákù kú nìpà-ní? Pà yònà mmómpa-dà? ³²Pà yònà bíhí mèhì kàdi-hí-dà tíkama bèmbèni è weì-nà hi tòhí kpeéma è toò: Ti ne heé-ma tántááfa ne mèe pú haá, kà tí ne deèn kúmú néyèñfa, ne mèe pú hódí. ³³Ìsá-Bàtísi de tènì memá-dà è yenì ò pú yon dipú, ò mèe pú yòn difèè, kà ne yò weèkupa-dà péé o meheká. ³⁴Kà mmí Niifòuo bíitá é tènì, è yon è yòn, kà ne túmà yò: Ñte pisàdi yañn k'ò yòn naàyàdo, è dópú-nà kaacáhàpa nà niisùmma. ³⁵Àmá, mèmpà tùn-pá Weèdi yañfòuma còci bantà-á-ma è yò cì coó.

Sèsî dèdà poò òc̣ḡn kú ṣìma

³⁶Kà Fàdìsìpa p'òc̣ḡn é yí Sèsî o ḥḡṭa meheká dipú. K'ó taá dúú ye Fàdìsì ḥḡṭa é kaadiⁱ è yon. ³⁷Kà poò òc̣ḡn péé ye yotí meheká k'ò fòumu pú sudi. K'ó yekà è yò Sèsî péé ye Fàdìsì ḥḡṭa è yon. K'ó tódá ṭàka pà toò-ka Àdibátídì dènfà, kà ṭùdàdé fà ṣúnà. ³⁸K'ó tènì é neèhi Sèsî dàhàka o tàka béka, è kòñ k'òò nuñnéemá dodi ka ḥínka, k'ò kà huukú n'òò yùti, é kà hòpu-nà, é kà sidi ṭùdàdé. ³⁹Fàdìsì mèn̄n de yíi-ko-ní Sèsî dipú déhà-ma miya, k'ó mahà o yàma meheká è yò: K'yèè nì mèn̄n de yòn Weèdi weṭénàko-dà è yenì ò yáá-ma ye poò mèn̄n ò p̣ín̄tí-kò yòm̄pu. Ò yòn poyáyàta-dà. ⁴⁰Ye wòni, kà Sèsî é tódá wemá òò caka è yò: Sìmóò, n káá màc̣mà-dà è k'áa caka. Kà Sìmóò òò ṭénà è yò: Weé-ní n dakp̣ènn.

⁴¹Kà Sèsî yò: N̄ii-dà pènà nì pàdéé díci, òc̣ḡ díimàaka^j kòonà nùm, ṭòò púnùm. ⁴²P'òc̣ḡn há de pú kó neé ò bodá, k'ò yò pá héé-ho pà koò dá ò bodá. Pa déédì mehekà, pa wodà k'òò ḍóka é hatá-nà o ṭòò?

⁴³Kà Sìmóò òò ṭénà è yò: Mèn̄n kú bànti cetà wehi-kó-dà sàma. Kà Sèsî yò: A ṭénà-á-ma k'yè sà.

⁴⁴K'ó fitá ye wòni ye poò béka é caka Sìmóò è yò: A déhà poò mèn̄n paà-sa? N dúú-ní a ḥḡṭa, a pú n p̣èj néemá ká n p̣òkàda n

i 7.36 Sùwífupa pesá, kà pà kó dii kúusadi, pà de pú ḥḡ kaadi kàtada é dii, pà de ḥḡ n'dóò p̣ìndikú-dà é n'yon

j 7.41 Díimàaku-dà pà ṭùmà toò-ma dèniyèè. Dèniyèè ṣáà-nà wènṭún̄ní tomú dífa-dà.

tàka^k. Àmá, menn kà pòkàdà n'òo nuñnéemá-dà é kà hýtá n'òo yùti.

⁴⁵Nà n dúú-ma-ní, a pú n codà sukú é n bàsi-nà, àmá menn baà hòpu-nà n tàka-dà n'òo tēni-má-ní. ⁴⁶A pú hýtà kòma n yuudí hĩnka, àmá menn, ò hýtà-á-ma tùdàdé n tàka hĩnka.

⁴⁷Memá-dà tee m'a cakú-ma è yò: Dókàsàma ò káá-ma-dà bekú è yò o sùmma dósódi dedà. Pà dèdà-ko kú sùmma céma, h́ d́ka céma-dà.

⁴⁸Ye wòni, kà Sèsù é caka ye poòo è yò: A sùmma dedà-á-ma.

⁴⁹Kà mèm̀pà de pèè ò yon-nà-pa é cemá mahà pa yàma meheká è yò: Nii meǹn h́éé wodà, k'ò múntà dèu-nà nìpa sùmma? ⁵⁰Kà Sèsù é caka ye poòo è yò: A dandaní-d'àà f̀hìnà, kahá nà wèèdi.

8

Poòpa mèm̀pà de t̀n-pá Sèsù

¹Ye kú dàhàka, kà Sèsù é n'centi yotí nà yòbici meheká è cakú Weèdi wóòti wenaamá, k'òo tontondipá p̀n-pàdèé ò noò-nà, ²nà poòpa pàc̀ ò de b̀haà-pa kú meheká weèkupá, n'òò de kpekàna-pa kú d̀ncí. Ǹte ye poòpa yèka: M̀d̀f̀ M̀k̀idàdàá yotí kóóó, Sèsù de b̀haà-ko kú meheká weèkupá p̀yehì, ³nà Ísàni, Sùsàa poòo. Ye Sùsàa de yòn mèǹn còti-kó-dà Hèdótì káma wèni. É yídá, nà sùsàni nà poòpa t̀òpa dósódi, mèm̀pà de tónkú-pa pa

k 7.44 Sùwífùpa kú boku-pàáma meheká, kà c̀ǹn tēni a h́òta, a h́ ò p̀á néemá-dà k'ó pòkàda o tààka, óò bàsi-nà é yí é hýtà kòma o yudí hĩnka. Ye kú p̀áma-dà de h́ m'bekú è yò p'òò codà sukú è n'yòna t̀nti Naàter̀ma c̀ǹn h́ tēni-má-ní kà t'òò yantá néemá.

káma è tempú-nà Sèsî n'òo dapàmma.

Dibòòti yahípu webemú yòhìnamá

⁴Nìpa-dà de yíhú-ní yotí bá mènìti dèè-ti è kòdi-ní Sèsî pesá. Níku dódódi há de tíkánì-ma, k'ó caka webemú yohìnamà memà è yò: ⁵Dòòò òcòñ-dà de taá o yèdi dibòòti¹ yahípu. K'ó tèi é tì n'yahù, kà bíimá màcò é dodi còku béékú, kà pá mà nòù-nà, kà nèhi é mà dii fé. ⁶Kà tòòma é dodi teñka mènka káá-ka tájàka è pú cumpu bá céma. Kà má yeèni é túmá kpe-kpeí, mì tee-sá bóhíkú de pú péé. ⁷Kà bíimá tòòma é dodi poima còhòka, kà má péé é mà yeèni-nà-ní. K'yèe poòma é mà fín, é mà kòù. ⁸Kà màcò há dodi tenyuhùka híñka é yeè, é kpéñ dédéí, kà bá mèmà dèè-ma é pedá bíimá kòta. Sèsî wedà-ma mema é yòò, k'ó yohòna boòku kpeéma è yò: Kà mènè káá-ko toòka è kó besí k'ó besí.

Sèsî wekanì dibòòti yahípu webemú yohìnamá

⁹Kà Sèsî dapàmma òò béka ye webemú yohìnamà kpèi é n'yòpu. ¹⁰K'ò yò: Weèdi-dà ne pèj néna, è yò né yádá ni wóòti kpéésá mì sòò-sá . Àmá nìpa tòòpa mempa, pà you niya weèni nà webemú yohìnamá còòdi-dà, k'yé teha

kà pá n'wáñ p'àá bá déhá,
é n'you p'àá bá yekà yècèè.

¹¹K'ó tuèha è yò: Nte ye webemú yohìnamà kpèi é n'yòpu: Ye dibòòti pà yahù-ti héé Weèdi wemá-dà. ¹²Còku béékú dibòòti dòò-

1 8.5 Dibòòti pà wèi-ti mì de yòò pèyyòka-dà. Dentá Màtíyèè 13.1-9 nà Mádíkì 4.1-9.

kú kú hí̄nka yònà nìpa pàcɔ̄ mèm̄pà hɔ̄ yekà-pà-dà Weèdi wemá. Pà mà yèkaà-ma, kà Weèkupá wódo há t̄eni é mà dèda pa yàma meheká é kpaná pà kó mà teha-má é d̄etá f̄itáma. ¹³Tá̄ka tēnka dibòòti d̄o-ká kú meheká, yònà t̄òpa mèm̄pà hɔ̄ yekà-pa-dà Weèdi wemá, é mà t̄ànta nà yānnaakú, pà há bá héé kà má kaadi m̄amám̄ pa yàma meheká. Pà hɔ̄ mà t̄ànta w̄ni c̄emasí meheká-dà, kà ber̄ma t̄eni kà pá mà yahí-ho. ¹⁴Poòti tēnka dibòòti d̄o-ká kú meheká, yònà nìpa mèm̄pà hɔ̄ yekà-pa-dà Weèdi wemá, é n'tòdi t̄òdi kà yām̄màhàka, nà káma, nà f̄òuku kp̄éésá d̄ókama há té pà f̄intá, pà koò bá neé kp̄é̄n Weèdi c̄òku meheká é pedá tebíiká kà kà bii. ¹⁵Tenyuh̄uka dibòòti d̄o-ká kú meheká, yònà nìpa t̄òpa mèm̄pà hɔ̄ yekà-pa-dà Weèdi wemá, é mà t̄aa pa mekasuuká meheká nà yàma màcɔ̄. Pà hɔ̄ mà m'púsí-ma d̄édéí, é kp̄é̄n Weèdi c̄òku meheká, é pedá tebíiká.

W̄ebemú yoh̄inamá h̄awèta hí̄nka

¹⁶Pà pú hɔ̄ c̄òhina h̄awèta é t̄à t̄aa yúúdi meheká yoo d̄oódi tēnka, àmá pà hɔ̄ t̄à c̄oná kòkú hí̄nka-dà k'yé teha kà mèm̄pà dúti-pá-ní é d̄éhá wenkú. ¹⁷Nìpa pú kó neé d̄éhá-sa wēnni s̄ámà-ní, pà kó wá̄ntá èè d̄éhá-ma. M̄i m̄è s̄ò-sá wēnni s̄ámà-ní, yè kó wá̄ntá dátá-ma w̄enku c̄odí kà p'èè yáda.

¹⁸Pāá-nà yòkama ne besíma hí̄nka, m̄i tee-sá m̄ènn̄ káá-ko yèc̄ī, pà kó d̄hà òò t̄ùèha-á-ma. M̄ènn̄ m̄è kóó-ko yèc̄ī, pà kó feèda-á-ma bá ye c̄emasí ò màhu è toò ò káá-sa.

Mèmpà yòn-pa Sèsî màa n'òo ẏanhí

¹⁹Kà Sèsî màa n'òo ẏanhí é tēni è kpèi óò déhá, àmá pà pú neè é tantá o pesá, nà nìku dódódi kpémú. ²⁰Ye wòni, kà p'óò caka è yò: A màa n'aa ẏanhí péé tapaàdi è kpèi áa déhá. ²¹K'ó pà téná è yò: Mèmpà bekù-pa Weèdi wemá è pakú mà hímpú, mem pá-dà yòn n màa nà n ẏanhí.

Sèsî nèhìnà yakùkùdi

²²Daadí yèni, Sèsî n'òo dapàmma kà pá dúú hààpu meheká, k'ó pà caka è yò: Héé-nà kà tí deèta ye baàsàdi kómbòni toòdi. Kà pá kahá n'èe hààpu. ²³Pà tòdì-ma ye néemá meheká, k'ó doó nuñdómú. Ye pesá n'èe pesá, kà yakpeekú é yíí-ní è heu ye baadi híñka, kà néemá dúú ye hààpu meheká è mù súnì, kà mù pà tósí-nà nímpu. ²⁴K'òo dapàmma óò hétá-ho óò hènà è yò: Ti dakpènn, ti dakpènn, néemá-dà kó ti dii. K'ó hènà-ní é weé-nà kpeéma ye yakú n'èe née-saàka k'yé neèhi, k'yèe weñni yò cèù. ²⁵K'ó béka o dapàmma è yò: Ne dandaní péé ya-dà? Kà wantafòdi é pà cèé, k'yè pà yon, kà pà békú pa tòpa è toò: Nii wodà menè, k'ò té kóó yakú nà néemá nùdi k'yóò yèkà-nà toodí?

Yakùkùdi fàkápú hààpu

Sèsî kpekànà dɔ̀ɔ seèkpákpaàka fàkápú-ko

²⁶Kà pá deeta ye baàdi é tantá Sèdàsáa yamma tenka meheká, kà kà coó-nà Kàdídèè. ²⁷Kà Sèsî é n'cúti-ní ye hààpu, k'yèe yotí dɔ̀ɔ òcɔ̀n é tèn'óò pèta-nà, kà weèkupá dɔ̀ɔdi péé o meheká. Yè de yókáa-á-ma n'òò koò de pú báti-má báatí, ò mèe koò de pú wenti hò̀̀ta meheká, àmá, hí̀uka meheká-dà ò de wenti-má. ²⁸Ò déhà-ma Sèsî, é tódá hodí, é dɔ̀ɔ-ho o tàka f̀̀di, é weé kpeéma è yò: A n kpèi-nà badà, Sèsî Sàwè̀nku Weèdi bidà? M'a séúku-ma, dá n diá nánkú! ²⁹Mìi há de tee-sá k'ò weì mema, Sèsî-dà de k̀̀ni nùdi ye weèkupá è yò pá yè̀di o meheká. Cɛ̀má dɔ̀ɔdi, ye weèkupá de hó cɛ̀gè-ma ye dɔ̀ɔ, kà pà t'òò bowá o ǹhi n'òò tàka dákati è yò ò dá yè̀di. Àmá, k'ò té tì t̀̀-̀̀ta, kà pà t'òò túdí fònni meheká. ³⁰Kà Sèsî óò béka è yò: A yèdi héé badà? K'yèe dɔ̀ɔ óò tɛ̀ná è yò: Dɔ̀ɔdi. Ò de hí̀n mema, mìi tee-sá weèkupá dɔ̀ɔdi-d'òò dúú.

³¹K'yèe weèkupá séúku Sèsî, è yò ò dá pà b̀̀hà ye dɔ̀ɔ mehekà, é pà hutá *bìmbìni f̀̀dìdì meheká. ³²Yè de hò̀ta f̀̀nkà-dɔ̀ɔdi nìc̀̀ni-dà càu t̀̀àdi hí̀nka è penti dimá. K'yèe weèkupá é séúka

Sèsî è yò ó héé kà pá taá é dúú ye fànkàti meheká. K'ó pá caka è yò: Tòòta-nà. ³³Ye wòni, k'yèe weèkupá é yèdi ye dòdò meheká, é taá dúú ye fànkàti. K'yèe fànkà-dóódi weñni é dotìna-ní n'èe tããdi hĩnka, é n'káá-ho n'èe baadi meheká, é kpíí fé.

³⁴Nìpa mèm̀pà de cęnti-pá ye fànkàti déhà-ma miya, kà pá cocí é taá caka ye yotí nìpa nà yobíci kpeeá. ³⁵Kà nìpa é yeèni é taá è kó déhá mìi pã-sa. Kà pá tantá-ní o pesá, é tēni déhá ye dòdò weèkupá dóódi de yedi-ko kú meheká, k'ò kàdi Sèsî f̣di, è bádí báatí k'yèc̣c̣e koò p'òò káá. Kà wantaf̣di é pà cęc̣. ³⁶Mèm̀pà de pée-pa ye pesá é déhá mìi de pã-sa nà pa nònci, kà pá pá caka ye hĩmá k'yèe dòdò é kpeka. ³⁷Ye wòni, kà Sèdàsáà tempáaku nìku weñni é séúká Sèsî è yò ó yíi yèdi ku teñka. Kù de hĩn mema, mìi tee-sá wantaf̣di-dà de kù cęc̣ sàma. Kà Sèsî é ñisi hàp̣u è kpèi é kãhá, ³⁸ámá, k'yèe nido weèkupá de yedi-ko kú meheká òò còhà è yò, ó héé k'òò ṭna. K'ó yeda, òò caka è yò: ³⁹Tón é kòn a ḥta é ṭi é caka Weèd'aa pã-sa weñni. K'yèe dòdò é kãhá é ṭi é caka yotí nìpa weñni, Sèsî ò pã-sa.

Podò òc̣ṇ p̣ín Sèsî tókédi

Poòo òcɔ̀n kpekànamá, nà Sàidísì sepànn fokànamá

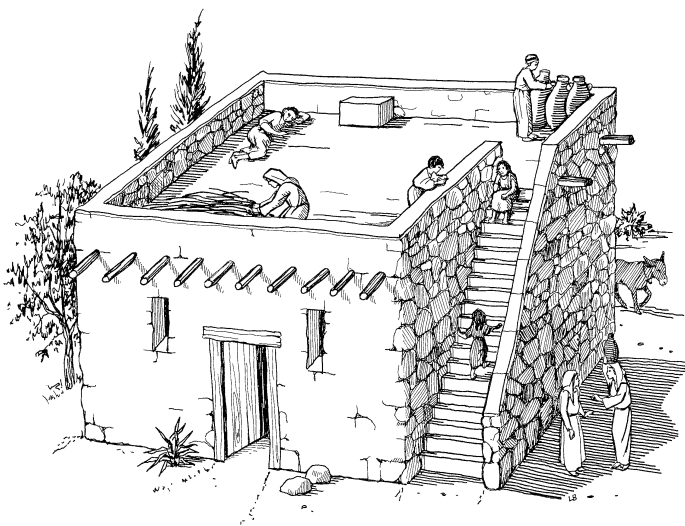
⁴⁰Sèsî tóní tǐn wòni ye baàdi sòidi toòdi, kà nìku óò codá è yáá pa weñni d'òò cef-ma. ⁴¹Ye wòni, kà doòo òcɔ̀n é tɛni kà p'òò toò Sàidísì, k'ò yòn Weèdi wemá bihà-nàmòni kpɛ̀nn. K'ó hiu o yìhika óò séúka è yò ó taá o hɔ̀ta, ⁴²mì tee-sá, o sepànn-dà de modì-nà kúmú. Ò d'òò pɛ̀ è o cɔ̀di-dà k'ò káá beeká pî-kàdéé kpéemá.

Ò tɔ̀di-ma ye doòo hɔ̀ta, kà nìku dóódi-d'òò pɔ̀dí, òò bòpù páati weñni. ⁴³Ye nìku meheká, kà poòo òcɔ̀n de yè pée é mɔn poòma è yòn beeká pî-kàdéé, mà pú yò. [K'ó cɔ̀ha ò káá-sa weñni dòkòtópa pesá, p'òcɔ̀n pú neè óò kpekàna]. ⁴⁴K'ó fɛkapa-ní nà Sèsî dàkàbéka é tɛni deèda é pín o tókódi yànyànti. Ye pesá n'èe pesá, k'òo poòma é neèhi. ⁴⁵Kà Sèsî é béka nipa è yò: Wodà n pín? Kà pá nðhi pa weñni è yò pà p'òò pín. Ye wòni, kà Píyèè yò: N dakpɛ̀nn, nipa-d'àa pɔ̀dí-ma àa bòhòta páati weñni. ⁴⁶Kà Sèsî óò tɛná è yò: Òcɔ̀n-dà n pín. N bantà-á-ma è yò n noòti tìcɔ̀ yedì-í-ma n meheká.

⁴⁷Ye poòo hɔ̀ta-ma pà bantà ò paà-sa, k'ó tɛni é hiu-ho Sèsî yìhika, è cèùdi. Ye wòni nìku weñni yìhika, k'ó caka mì tee-sá k'òò pín, n'òò kpekáama kú bookú ye pesá n'èe pesá. ⁴⁸Kà Sèsî óò caka è yò: N sepànn, a dandaní a fìhínà-á-ma. Kàhá nà wèèdi.

⁴⁹Ò de káa wèi memá-dà, kà tontòndikó è yeèni-nà-ní ye Weèdi wemá bihà-nàmòni kpɛ̀nn hɔ̀ta é tɛn'òò caka è yò: A sepànn koò pú kadí, koò dá n'kòkapú dakpɛ̀nn. ⁵⁰Sèsî yèkaà-ma mema, k'ó caka Sàidísì è yò: Dá wampa! Ní n'dań sáàdi, a sepànn kó kpeka-á-ma. ⁵¹Ò tantà tǐn wòni hɔ̀ta, ò pú teháa kà nipa é pée óò dúú-nà

ye sepànn dɔ́-sa, k'yè pú yòn Píyéè, nà Ìsàà, nà Ìsáákì, nà bíítá báàa nà ta màa sáàdi. ⁵²Mèmpà de péé-pa wènni ye hòṭta meheká, kà pà toó kpíi-dawòka ye bíítá kpémú. Ye wòni, kà Sèsî é pà caka è yò: Dá n'kò̀n-nà! Ye bíítá pú kpíi, tà dɔ́-ma. ⁵³Kà p'ò̀ dehikú, mii tee-sá pà de yáá-ma è yò tà kpíi. ⁵⁴Kà Sèsî é cɛɛ ye sepànn nòku é wéé kpeéma è yò: Sepàntà, yídá! ⁵⁵Kà tá fòuda-ní é yídá ye pesá n'èe pesá. Kà Sèsî é pà caka è yò pà tà pà dipú kà tá dii. ⁵⁶K'yé dii ye bíítá báàa nà ta màa, k'ó pà caka è yò pà dá yetá caka ò̀cò̀n mii pàà-sa.

Sùwífùba hòṭta Sèsî wòni

9

Sèsî tòn o dapàmma pî-pàdée

¹Daadí yèni, kà Sèsî é tíká o tontondipá pî-pàdée é pà kǒǒ nòtì nà kpènti è yò pá bohà weèkupá weñni, é kpekàna məkàpa. ²Ye kú dàhàka, k'ó pà tòn è yò pá taá caka nìpa Weèdi wòòti wenaamá, é yí é kpekàna-nà məkàpa. ³K'ó pà caka è yò: Kà ne kghedi, ne dá n'toó yècèè, k'yé n'yònà: Yákú, pèkedí, dipú yoo dífa. N'òcècòn mèè dá n'toó tókédi tòòdi. ⁴Kà ne tèi-sá weñni, kà nìi ne codà o hǒǒta meheká, kà né m'pée menta háá é n'sà-nà ne kó yídá tǐn daadí ye yotí é kǎhá páàku tókú. ⁵Kà ne tèi-tí yotí weñni, kà ti yaàmma ne yedàà codápu, kà ne tì yèti, kà né kpá-kpádá ne tàka tápúdumu^m, mìi bekú-sa ti yaàmma è yò pà pǎà-sa pú coó.

⁶K'yèè tontondipá é kǎhá páàti weñni, è cènti yotí na yotí è cakú nìpa Weèdi wenaamá, è kpekànì məkàpa.

Hèdótì yaambuupàma

⁷Kà wódo *Hèdótì é yekà kà pà wei Sèsî n'òo dapàmma de pǎkú-sa weñni. K'òo yàma é buupa, mìi tee-sá pàcǒ de toò: Ìsá-Bàtìsì-dà yǎntà-ní, ⁸kà tòòpa toò: Weèdi weténáko Èdî-dà tùmà tóní. Kà tòòpa tùmà toò: Dekáà wòni Weèdi Weténápa, p'òòcǒ-dà yǎntà-ní. ⁹Kà Hèdótì yò: N mónnì-dà hédà kà pá fiita Ìsǎà yudí.

m 10.5 Mii de bekú è yò ye yotí yaàmma pǎàma-dà pú coó. Sèsî dapàmma de kpádà pà tààka tǎmù è kpèi é pà caka è yò pà koò pú kó pǎǎ yècèi pa kpémú, pà mèè pú pà káá-nà bànti bá pa yotí tápúdumu mèmmù dàdi-pú pa tààka. Tínti Naàtemma hǒ n'yò-sa-dà òte bakù, òte ku tóu.

Wodà há déè, n you kà pà wei-kò kú híńkà è yò ò pàkú niì miì kú wenni? K'ó m'penti è k'òò déhá.

Sèsî dià nìpa tòhika kànùm

¹⁰Kà Sèsî tontondipá é tóní o pesá, é tèn'òò caka pà paà-sa-ní weñni. K'ó pà tóó kà pá kàhá yotí pà toò-ti Bètìsàidàà béka pa còòdi pesá. ¹¹Àmá, kà nìku é bantá pà coà-ka béka, é pà tìna. Kà kú tèi, k'ó kú codá é kú caka Weèdi wóòti wenaamá, é kpekàna mèm-pà de konti-nà-pa dónsí.

¹²Weñku yòòhu-má, k'yòò tontondipá pî-pàdèé òò hétá-ho òò caka è yò: Wihina ye nìpà kà pá taá yotí meheká nà yobíci mènçi tì yéńtà-ci, é peha pà kó weń-sa nà pà kó dii-sá, è yáá ti péé-sà miì niì yè kóó. ¹³Kà Sèsî é pà caka è yò: Ne mómpá é pà kóó kà pá dii! Kà p'òò téná è yò: Ti káá pèèpa pànùm-dà nà numbíhí hidéé sáàdí. Ti kó taá é dontá-dà-ní é tènì é diá ye nìkú kú sáápù?

¹⁴Ye nìku meheká hákà, niidaapá de yòò-ó-ma tòhika kànùm. Kà Sèsî é caka o dapàmma è yò: Né pà kàna hùhùhùka, nìpa púnùm-nùm kpéémà. ¹⁵Kà pá mà hìn, é pà kàna pa weñni. ¹⁶K'ó tódá ye pèèpa pa nùmka n'èe numbíhí hidéèka, é wántá híńka é seda Weèdi n'èe dimá kpémú. Ye kú dàhàka, k'ó pà wéha, é pà kóó o dapàmma è yò pá totá ye nìku. ¹⁷Pa weñni, kà pá dii é den é sòńtá. Kà pá tíká miì de sòńtà-sa k'yé súná námbòhi píta nà hidéé.

Píyèè cakàà è yò Sèsî yòn Weèdi takadáko-dà

¹⁸Daadí yèni, kà Sèsî é n'dón Weèdi o còòdi, k'òò dapàmma péé béékú, kà p'òò pàa-ho k'ó pà béka è yò: Nìpa weè n híńka è toò n yòn wodà? ¹⁹Kà p'òò téná è yò: Pàcò toò a yòn Ìsá-Bàtìsì-dà, tòòpa

Èdî, kà tòpa tùmà toò dekáà wòni Weèdi Weténápa p'òcòḡn-dà yáńtá-ní.

²⁰K'ó tùmá pà béka è yò: Néna hákà tá, ne maàhu è toò n yòn wodà?

Kà Píyéè é téná è yò: A yòn Kídísì-dà, Weèdi tákadà-ko óò ton-ní. ²¹Kà Sèsî é pà fedí hámbíifá, é pà caka è yò pà dá yetá mà caka òcòḡn!

Sèsî cakú o kúmú nà nìdo yònà óò tùnkàma

²²K'ó tuèha è yò: Yè békú Niifòuò bíitá-dà é dii náńkú sàma. Ti yotí kpémma, nà dòhàka yamma kú kpémma, nà Weèdi kpéńtinùka biòhànapá kó tà yee-é-ma, é tà kòu kpíidokú hínka, dataáadi kà tá yáńtá-ní.

²³K'ó caka mèmmp'òò besí-pa weñni è yò: Kà mènèh kpèi-kó é n tųùna é hın n dapànn, k'ó héé o mónń dókàma, é tóó daàka weñni o kpíidokúⁿ é toó é n tųùna! ²⁴Mènèh kó n'kpèi-kó é fìhina o fòumu, ò kó mù fénà-ma. Kà mènèh mèe mù fénà-ko nà n kpémú, ò kó mù détà-ma. ²⁵Cóńtidí òmóni-dà nni kó n'káá-ma k'ò détà fòuku kpéesá weñni, àá sehèna o còḡdi yoo ò fénà o fòumu? ²⁶Kà fèci káá nido nà n kó n'yòn-ma o dakpéñn, n'òò kó n'cuni-ma n wemá, fèci-dà mèe té kó wáńtá nà n káá mmí Niifòuò bíitá n'òò

n 9.23 Kpíidokú: decí-dà cìdée kà kùcḡ té n'deu kà tókú é m'bédì. Kà pà té pákáná mènku bédì-ku deukú hínka k'yé hın kpíidokú. Ci kú hínka-dà pà de hḡ kpéima niikpákpaàpa. É toó a kpíidokú daàka weñni kpèi é n'yò, a sòdo-dà é m'bii daàka weñni, k'yè békú a kpíi nà Kídísì yèdi, k'á kpíi. É toó a kpíidokú kpèi é caka è yò á n'yò sòdo è kó kḡ a fòumu é n'yònà Sèsî.

kpémú, n kó tóní t́ín daadí, mmí nà n Báàa n'ò tontondiwenipá wenikú meheká. ²⁷N ne cakú bemú-dà, pàcǔ péé-ma è nèhi miì è kó déhá Weèdi wòoti é neé kpíí.

Sèsî wònti pentamá

Sèsî wònti pentà

²⁸Ò weè-ma mema é yò, kà daàa kànìi kpéemá é kàhá, k'ó tóó Píyèè, nà Ìsàà, nà Ìsákì kà pá dìsi taàdi híhka k'ò kó doa Weèdi. ²⁹Ò dón t́ín wòni Weèdi, k'ò yìhika é pentà, k'ò báatí péidá wédédé. ³⁰Kà pá cemá déhá nìpa pàdéé, kà pá tènì òò wèi-nà. Ye nìi pàdéé de yòn Mòyìsì-dà nà Èdî. ³¹Pà de fodà-ní Weèdi wenikú meheká-dà òò wèi-nà ò yònà kpíkamá Sèdisàdèm meheká é yò o tomú. ³²Píyèè n'ò dópàpa, kà pá dǔ è kpíí. Kà pá henta-ní é déhá o wenikú n'è nìi pàdéé mèm̀pà d'òò nèhi-nà-pa. ³³Ye nìpa kpèi óò héé t́ín wòni é kàhá, kà Píyèè òò caka è yò: Ti dakpè̀n, yè sudi tí m'péé miì-dà. Ti kó pǎǎ f́íná nàtaà-dà, f́ín kùcǔ, Mòyìsì kùcǔ, Èdî tokú. (Ò de wèi mema è pú yáá ò toòpu). ³⁴Ò kàa wèi-ma

mema, kà wóòdi nìcòni é tèni é pà cìna, kà wantafòdi é cegé Sèsî dapàmma. ³⁵Kà Weèdi é weé-ní nà ye wóòdi meheká è yò: Menè yòn n bìitakadàta-dà, né tà besí! ³⁶Ye boòku wedà-ma é yò, kà pà n'hótà ò nèhi o còòdi. K'yèe dapàmma é cegé pa nùka ye kú daàka meheká, pà pú cakàà òcòhè pà de déhà-sa.

Sèsî bòhaa weèko bíitá tàcòtà kú meheká

³⁷K'yé weka, Sèsî n'òo dapàmma pa tjàka kà pá cútá-ní ye tjàdi hìnka, kà nìku é tèni sàma o peètanà-pu. ³⁸Kà doòo òcòhè é cemá kpákada-ní n'èe nìku còhàka è yò: N dakpènn, m'a séúkú-ma, yaní é wisí n bíidatá, n bínàcò-dà. ³⁹Weèko-dà hý tà cegí, ye wòni nà ye wòni, é tà sàmpanà, kà tà té n'toó hodí, kà nuñtámputàti yeèhu-ní ta nùdi. Ò hý tà diá nánkú-dà dédéí è té neé tà yídá. ⁴⁰Ká n còhà a dapàmma è yò p'òò bòhà, p'áa pú nedá.

⁴¹Kà Sèsî é téná è yò: Wònkù menkù kú nìpà néna, ne kóó dandaní è tùmà pakú sùma. Háa wòni òmòni-dà n baà kó ne m'péé-nà-ma? Háa daadí òmòni-dà n kó m'pakú-ma mùyò ne hìnka? K'ó caka ye doòo è yò: Fón, yaà-ní miì a bíitá.

⁴²Ye bíitá ò tókànta-ma-ní, k'yèe weèko é tà sàmpanà dédéí, é tà héi tenka. Àmá k'ó weé-nà kpeéma ye weèko óò bòhà ye bíitá meheká, é tà kpekàna, é tà téná ta báa. ⁴³K'yé pà dii pa weñni nà Weèdi noòti wehimú pà de déhà-mu.

Sèsî tùmà cakú o kùmú wemá

K'yé n'káa pà yon n'òò cetà paà-sa hìnka, k'ó caka o dapàmma è yò: ⁴⁴Né kpetá ne toòka é yekà sukú n ne cakú-sà sàmà-ní. Pà kó taàa-á-ma Niifòuò bíitá nìpa nòhi meheká.

⁴⁵Àmá, o dapàmma de pú yeèkaà ye wemà kpèi é n'yòpu. Mà de pà bìnì-í-ma, pà mèe pú neè é cìina kunònfa òò béka.

Wodà yòn sào ti còhòkà?

⁴⁶Kà Sèsî dapàmma é púsí nònndhicí è kó yádá pa mènè yòn-ko sào. ⁴⁷K'ó yádá pà màhu-sá pa yàma meheká, ye wòni, é tódá bíitá é tà nèhina o pesá, ⁴⁸é pà caka è yò: Mènè codà-ko ye bíitá mentá nà n yèdi, mmí mónn-dà ò codà-ma. Mènè mèe n codà-ko, ò codà mènè n tòn-kó-dà-ní, è yáá mènè yòn-ko sìmónn mó-mónn ne wenni meheká, mení-dà yòn sào.

Mènè pú ne sèé-ko ò yòn ne kóó-dà

⁴⁹Ye kú hínka, kà Ìsáà é tódá wemá è yò: N Dakpènn, ti déhà-á-ma nido òcòñ k'ò bòhu weèkupá nipa meheká n'aa yèdi, kà ti mèe òò bòhà mìi tee-sá, ò p'áa tùn è yònà tírti. ⁵⁰Kà Sèsî òò téná è yò: Dá ò bòhà-nà, mìi tee-sá mènè pú ne sèé-ko yòn ne kóó-dà.

Sàmàdî yòbìisá yècèè kú nipa yedáà Sèsî codápu

⁵¹Wòni Weèdi kó tódá-di Sèsî òò òdikàna hínka de hétà-ma-ní, k'ó tákadá màmám è yò ò kódí-ma Sèdisàdém. ⁵²K'ó tòn nipa pàcò yìhika, kà pá kahá é tèi é dúú Sàmàdî yòbìisá yècèè kú meheká, è kó dòhà ò kó tènì é bátá-sa. ⁵³Àmá, k'yèe yòbìisá yàmma é yeda o codápu mìi tee-sá ò de coó Sèdisàdém béka-dà. ⁵⁴O dapàmma pàdéé, Ìsàákì nà Ìsáà yèkaà-ma mema, kà p'òò béka è yò: Ti Teù, a kpèi-í-dà kà tí kòjò nùdi kà hamú é cútá-ní nà hínka é tènì é pà fèówá? ⁵⁵K'ó fitá pa béka é pà kèi-nà [è yò: Ne pú yáá sèèdi mènì ne yèù-di kà ne wèi mema. Nìifòuò bíitá pú tènì è kó kòù nipa, àmá tà tènì pa fìhìnapú-dà]. ⁵⁶Kà pá yídá é kahá yotí tòtì meheká.

Mèmpà kpèi-pá é tũ̀na Sèsũ̀ yònà é hĩmpú

⁵⁷Kà pá n'sáá còku k'òòcòh è caka Sèsũ̀ è yò: N kó n'àà tũ̀n-ũ̀-
ma a kó yèè-sa wehni. ⁵⁸K'òò téná è yò: Dóócí káá-ma f̃h̃c̃í, kà yèdi
nèhi káá yètidí. Àmá Niifòuo bíitá pú káá tà kó d̃óó-sa é muhipa.
⁵⁹K'ó caka tòò è yò: Yǎní é n tũ̀na! Àmá k'yèe yañn yò:
Dakpènn! Hédá ká n cetá é taá dáná-ní n báaa. ⁶⁰Kà Sèsũ̀ óò téná
è yò: Héé kpípa kà pá dáná pa kpípa, àmá f̃h̃ñ, taá é caka Weèdi
wòòti wenaamá. ⁶¹Kà tòò òcòh tũ̀mà yò: N k'áa tũ̀na-á-ma
Dakpènn! Àmá, héé ká n cedí taá c̃wa-ní n h̃j̃t̃à kpéepá. ⁶²Kà
Sèsũ̀ óò téná è yò: Kà mèñn d̃d̃-nà-ko nèci, è tũ̀mà wèkù dàhàka,
ye yañn pú kó neé é púsí t̃mú Weèdi wòòti meheká.

Cakomòka nà h̃ci

10

Sèsî tɔn dapàmma púyehì nà pàdée

¹Ye kú dàhàka, kà Teó é ɬakadá dapàmma tɔpa púyehì nà pàdée, é pà nihina pàdée pàdée yɔtí meheká, nà o mónní de yònà é taá-sa weñni. ²K'ó pà caka è yò. Dití mènìtì bii-tí wehi-í-ma sàma, kà ti kɔupá há pú wehi. Séúka-nà ye kú kpémú yonku yañn k'ó tɔhina-ní mèm̀pà kó tì kɔu-pá. ³Kahá-nà! N ne tontì k'yè yònà n túdì-ma-dà hɔ̀b̀bííkà c̀akom̀ɔ̀ka c̀ɔhàka. ⁴Kà ne kɛhedì, ne dá n'toó yèc̀g̀g̀, k'yé n'yònà: Dífa, p̀ekedí yoo ǹè̀tì. Ne m̀e té dá neèhi c̀òku meheká é dɔa òc̀ɔ̀n. ⁵Kà ne té dúú-ta hɔ̀t̀ta meheká, kà né té cedí é caka ta yañma è yò: Weèdi é ne m'pée-nà. ⁶K'yè hɔ̀t̀ta nìi pée ta meheká è yòn wèèdi yañn, ne wèèdi k'òò m'pée-nà-á-ma. K'yè m̀e hɔ̀t̀ta wèèdi yañn yè kóó, kà ne wèèdi é ne tón. ⁷Né bátá ye kú hɔ̀t̀ta mehekà, é n'yon è yòn ta yañma kó ne kɔ̀ɔ̀-⁸sa, mìi tee-sá tontònn sà-nà o tontòndití-dà. Ne dá n'centì è báákú hɔ̀ɔ̀hí weñni. ⁸Kà ne té dúú-ti yɔtí, kà ti yañma ne codà, è ne kɔ̀ɔ̀-⁹sa weñni, kà né dii. ⁹Né kpekàna ti m̀akàpa, é caka ti yañma è yò: Wòni-dà tósi kà Weèdi kó wódí pa h̀nka. ¹⁰Àmá, kà ne té dúú-ti yɔtí, kà ti yañma pú ne codà, kà né taá ti tíkama bèmbèka é tèi é pà caka pa weñni è yò: ¹¹Bá ne yɔtí t̀ap̀d̀umu mèm̀m̀ dàdipú ti tàka, ti mù kpáhu ne kpémú^o. Hákà, né n'yáá è yò wòni Weèdi kó wódí-di nìpa h̀nka t̀eni-í-ma-ní. ¹²N ne cakú-ma: Weèdi kó sí-nà

tín daadí nìpa, Sòdòm^p yàmma kú toyónti pú kó n'kpeni é tantá ye yoti kú kpéepá kpéetí.

Yoti mèniti kú nìpa yedáa-pa è pú dañ Sèsî

¹³Kà Sèsî tùmà yò: Náńkú ne m'péé-nà néna Kòdàsini^q yàmma nà Bètisàidáa kpéepá, mii tee-sá pónítapaama mèmà paà-ma ne yoti meheká, kà mà de paà Tî nà Sìdóni meheká-dà, è yenì ti yàmma yèi pîka, é pukada tápémú é beka è yò pà kpèi é penà fòumu.

¹⁴Mii-dà tee, Weèdi kó síi-nà tín daadí nìpa, Tî nà Sìdóni yàmma kú toyómma pú kó n'kpeni é tantá ne kpéemá. ¹⁵Néna tá Kàpènaúm yàmma-nà! Ne maàhu è toò Weèdi kó ne yohòna-á-dà háá hîka? Fóú! Nì kó ne cúhina-á-ma háá kpíku meheká. ¹⁶K'ó tùmá é caka o dapàmma è yò: Kà mènè ne besí-ko, mmí-dà ò besí-ma, kà mènè mèe ne yeèè-ko, mmí-d'òò yeèè-ma. Kà mènè mèe n yeèè-ko, ò yeèè mènè n tòn-kó-dà-ní.

Ye Sèsî dapàmma púyehi nà pàdée tón é koni

¹⁷K'yé m'péé, k'yèe tontondipá púyehi nà pàdée é tón é koni kà pa yàma nadi, é tènì è yò: Ti Teu, kà ti yíi a yèdi bá weèkupa hó ti yekà-nà-á-ma toòka.

p 10.12 Sòdòm yòn yoti-dà kpákpàama de wehikáa-ti kú meheká. Dentá Cetáma 19.1-29

q 10.13 Kòdàsini nà Bètisàidáa de yòn Sùwífupa yoti-dà kà tì tósi-nà ti tóti. Ti déèdi meheká Sèsî de cakáa-á-ma Weèdi wenaamá dédéi. Tî nà Sìdóni mèe té de yòn yoti tidée-dà àmá ti kú yàmma de pú yòn Sùwífupa pà mèe de pú yág Weèdi bá cémasi è fòu kpákpàama meheká.

¹⁸Kà Sèsî é pà téná è yò: N de wán-ma *Weèkupá wódo^r k'ò dòò-ní nà hínka è yònà tayikàdakú. ¹⁹Ñte, n ne kǔ̀̀-ǔ̀-²⁰ma nòòti è yò né nàa wàci nà nanci hínka, é pódá Kǔ̀̀dikàntò nòòti weñni, yècî mèe pú kó neé ne pǎǎ sìn̄yǎ yècî. ²⁰Kà ne yàma nadi, mà dá n'nadi nà weèkupá ne yeèkaà-ma toòka cǔ̀̀̀di, àmá má n'nadi nà Weèdi wǎtá-ma kpémú ne yèka hínka meheká.

Sèsî yañnaakú

²¹Ye wòni ni cǔ̀̀̀di meheká, kà Seèsuudí òò súná yañnaakú k'ò yò: N Báà, fǔ̀̀n mèn̄h wóó-ko teñka nà hínka, m'a sedáa n'aa bekáa-ma nīyǎ mī sòo-sá n̄pa pà pú keèhi-pá, è há yè sòna yañfòuma yañma, nà yáapa. Yè yòn mema n Báà, mī tee-sá a dókáa memá-dà a yàma meheká.

²²N báaa n kǔ̀̀-ǔ̀-²³ma nīi weñni. Òcǔ̀̀n pú yáá Weèdi bíitá, k'yè pú yòn ta Báaa. Òcǔ̀̀n mèe pú yáá Báaa, k'yè pú yòn Weèdi bíitá nà tà kpèi òò beka-pá kà p'òò yádá.

²³K'ó fitá o dapànma béka é pà caka pa cǔ̀̀̀di è yò: Wèèdi-dà ne péé-nà néna mèm̄pà kú nònci déhù-pa ne déhù-sà mī! ²⁴N ne cakú-ma: Weèdi Weténapa nà wóopa dódí de dókáa-á-ma é n'déhà pǎǎsàmà ne déhù-mà wòni menì, àmá pà pú mà déhà, é dóká é yekà ne yeèku-sà wòni menì, pà p'èè yèkaà.

r 10.18 Nà péidi, pà hǔ̀̀ ò n'yò Sàtáa-dà. Nà naatènni: Kǔ̀̀dikàntò yoo Wèdo. Týmá dentá-nà Dúki 22.31

Webemú yohìnamá nà Sàmàdî niimónnî hî̀nka

²⁵Kà Weèdi kpé̀ntìnùka biòhànakó òc̣òḥṇ é n'kpèi é díhina Sèsî wemá, é yídá òò béka è yò: N dakpé̀ḥṇ, nté n kó ḥimà é dé́tá fòumu mèmù pú kó yòo-pú?

²⁶K'òò téná è yò: Pà wààhàa Weèdi kpé̀ntìnùka è yò ba? A ḥj̣ kà kàn é yekà òmómá kú bodú-dà?

²⁷K'òò yò: Pà wàhàa è yò, á n'dósí Bateó a Weèdi n'aa yàma weḥni, n'aa sèdi weḥni, n'aa kpeèti weḥni, n'aa yaàmàhàdi weḥni, é yídá é n'dósí a tòò k'yé n'yònà a mónnî.

²⁸Kà sèsî òò caka è yò: A neè-é-ma é téná k'yè sà, taá é m'pakú mema, a kó n'fòu-ú-ma.

²⁹K'òá n'kpèi é ḳj̣j̣ o c̣j̣j̣di naadí é béka Sèsî è yò: Wodà héé n tòò?

³⁰Kà Sèsî òò téná è yò: Dòò òc̣òḥṇ-dà de yî̀-ní Sèdisàdém è sínti Sèdikódò, é tèi é dodi túùpa ṇḥi meheká. Kà p'òò c̣j̣j̣, é feèda ò toó-sa weḥni, òò podí tenten k'yé n'kós c̣j̣ma pà k'òò kùu-ma, kà p'òò ḍj̣j̣-ho é ḳḥhá. ³¹K'yé n'sà-nà kà ḍḥḥadi yañn òc̣òḥṇ ṃèè té ṭj̣ṇ-ní ye còku. K'ó tèn'òò déhá é nédi béékú tókú é ḳḥhá. ³²Kà Dèfî yaábíidí ṃèè té n'ṭj̣ṇ-ní é ṭèni ye bèmbèni, òò déhá, é nédi béékú tókú é ḳḥhá. ³³Kà Sàmàdî yañn^s òc̣òḥṇ há n'ḳḥhedi c̣ḥnku é yeèni ye còku, é ṭèni ye pesá, òò déhá kà sèèma òò c̣j̣j̣ dédèí.

³⁴K'òò hétá-ho, é p̣òsi o ṃoká, é kà p̣áá kòma nà dif̣j̣j̣ é kà bowá.

s 10.33 Sàmàdî yañma de yòn Sùwífupa mèṃpà kòkadà-nà-pa-dà boocí ṭocí è koò pú ṭj̣ṇ Sùwífupa boku-p̣ááma dédèí. Memá-dà tee Sèsî kú wòni Sùwífupa de pú pà ḳḥhi-má bá c̣j̣masí.

K'ó yíd'òd tódá òd cṛnà o sṁmùnta hínka, òd kṛhá-nà cṁma báákú-sa é tèi é dḥ'òd wisí. ³⁵K'yé weka, k'ó deèe-ní dḥimáaka kàdée é kṛṛ ye hṛṛta kṛṛn òd caka è yḍ: Á púsí-ho ye dṛṛdò nà nḥi hídée! K'à dii dífa o hínka kà fà kṛhàna menfà, ká n tóní é fà n'àà bodá.

³⁶Kà Sèsî é béka ye Weèdi kṛṛntinùka biḥànakó è yḍ: Ye nìpà pa taṛkà mehekà, a maàhu è tonà pa wodà héé ye túupà poó-kò o toḍo?

³⁷K'òd tṛnà è yḍ: Mènn ò kṛn-ko séema òd teepa.

Ye wḥni, kà Sèsî òd caka è yḍ: Kṛhá è mèe té m'pakú mema!

Hòdómù díci

Mààtì nà Màdîi codà Sèsîi pa hṛṛta

³⁸Kà Sèsîi n'ḍo dapàmma é n'todi pa cṁnku, é tantá yḍbísá yècṛṛ, kà poḍo òcṛn òd codá o hṛṛta meheká kà p'òd toḍ Mààtì. ³⁹Ye poḍo de káá yaṛn-dà kà p'òd toḍ Màdîi. K'yèe Màdîi é taá é kaadi Sèsîi fṛdi è besí o wemá. ⁴⁰Kà Mààtì mḍù-nà cṁn dipú pehàpu. Kà tṛnà òd sèda k'ó tṛni Sèsîi pesá è yḍ: N Teù, yè p'áa yḥn màcṛmà nà n yaṛn n hédà-ma kà n púsí tomú n cṛṛṛdi nkéè? Ò caka k'ó tṛni é n tempanà.

⁴¹Kà Teó òd tṛnà è yḍ: Mààtì, a sṛṛṛdi niìi dṛṛṛdi hínka-dà è wékàni a cṛṛṛdi. ⁴²Hákà, niìi yècṛ-dà yḥn suusá. Màdîi menn

takadà miì suusá-dà dédéí òcɔ̀n pú kó neé òò t̃ànta-sá daadí yèni.

11

Sèsî biɔ̀hìni o dapàmma Weèdi dɔ̀omu

¹Daadí yèni, kà Sèsî taá é n'dɔ̀n Weèdi kàcɔ̀kà békà. Ò yò t̃ín wòni, k'òo dapànn òcɔ̀ òò caka è yò: Ti dakpɛ̀nn, ti biɔ̀hòna ti té kó dokamá Weèdi é n'yòna Ìsáá de biɔ̀hòna-ma kú bookú o dapàmma. ²K'ó pà tɛ̀ná è yò: Kà ne té kpèi é doa Weèdi, kà né n'yò: Ti Báà, hédá kà nìpa é bantá a yèdi wehimú sápu é n'àà cùnì. Hédá k'aa wòoti é tɛ̀ni nìpa h̃nka. ³Á ti m'p̃ɔ̀n dimá daadí bá mènì dèè-di. ⁴Ti deèda ti s̃iima miì tee-sá ti mómpá búúkú-ma s̃iima tɔ̀pa ti pakú-ma. A dá hédá kà tí dúú beímma meheká.

⁵Ò pà biɔ̀hòna-ma mema é yò, é t̃úmá pà caka è yò: K'yè yòna n'òcɔ̀n káá dópo è taá òò hènà yènkàcòhòka è h̃n: N dópó, n peèna pɛ̀ɛpa pàta. ⁶N dópo òcɔ̀n-dà n bátà, n há pú káá yècɛ̀ɛ è k'òò kɔ̀ɔ̀ k'ó dii. ⁷K'yàá yòna o dópo ò tɛ̀ná-ní nà nàmòni meheká è h̃n: N hédá yòkàma! Ti yò dúúpu-dà è dɔ̀ nà n bíhí, kà nàmòni dásí, n pú kó neé é yídá áa kɔ̀ɔ̀ pɛ̀ɛpa. ⁸N ne cakú móma-dà, bá k'ò pú yídà òò kɔ̀ɔ̀ nà pa dópàti kpémú, ò kó yíi-ma òò kɔ̀ɔ̀ ò kpèi-sá weñni miì tee-sá o dópo s̃ɔ̀ncí òò kòkapú. ⁹Mmí ne cakú è yò: Kà ne còdhaà, pà kó ne pa-á-ma. Kà ne peháà, ne kó déta-ma. Kà ne potà còdi, pà kó ne kpetá-ma, ¹⁰è yáá, nido mèñn kú wenni kó còhà-ko, pà k'òò pa-á-ma. Kà mèñn penti-kó, ò kó déta-ma. Kà mèñn potà-ko còdi pà k'òò kpetá-ma. ¹¹Ne mehekà, ne wodà mónn-dà cédí é pa o bíitá wàfa kà t'òò còhàà numbúitá? ¹²Yoo, t'òò còhàà kónceèni, k'ó tà kɔ̀ɔ̀ nañfa? ¹³Néna mèm̃pà yòh-pa

niisj̄mma, ne non-ń-ma è p̄ɔn ne bíhí miī suu-sá, k'yàá bá síka-nà
ne báàa mèn̄h̄n̄ péé-ko h̄j̄nka, ò kó p̄aḡ-má o seèsuudí mèn̄p̄a nì
n'òò c̄ɔhu-pá!

**Nìpa p̄j̄nì Sèsî è yò ò b̄ɔhu seèkpákpaàka nà weèko
nòòti**

¹⁴Daadí yèni, kà Sèsî é bohà seèkpákpaàdi nido òc̄ɔn̄ kú
meheká. Nì de hédà k'ó h̄j̄n m̀uko-dà. Nì yèè t̄j̄n wòni o meheká,
k'yèè nido é cetá è weī sukú, k'yé diī n̄iku d̄óòdi. ¹⁵Àmá, kà p̄aḡ
yò: Wesipá wódo p̄a t̄j̄mà toò-ko Bèdisèbúdi, men̄n̄-d'òò k̄ɔn̄i
nòòti k'ò b̄ɔhu ye seèkpákpaàkà-ní.

¹⁶Kà tòɔpa é peha p̄a kó h̄j̄mpú òò díhina wemá. Kà p̄a yò ó p̄aḡ
p̄óntápaḡama é beka è yò o nòòti yèni nà Weèdi pesá-dà-ní. ¹⁷Sèsî
há yáḡ-ma p̄a màhu-sá tá, k'ó p̄a caka è yò: Kà wóoteñka kàc̄ɔkà
kú nìpa k̄ɔnti-nà pa tòɔpa, ye kú wóoteñka h̄j̄ p̄ódá-ma, kà h̄j̄h̄i
mèn̄h̄i kà péé-hi é d̄o-dodi hi t̄oohí h̄j̄nka. ¹⁸Ne toò Bèdisèbúdi-dà n
k̄ɔn̄i nòòti kà n b̄ɔɔhu seèkpákpaàka, kà Weèkupá wódo k̄ɔnti-nà o
c̄ɔḡdi, nté o wóoteñka kó h̄j̄mà é n'kadí? ¹⁹Kà mmí b̄ɔɔhu weèkupá
nà Bèdisèbúdi nòòti-dà, ne kpéépà mempa há p̄a b̄ɔhu nà woò
kpéetí-dà? Ne nìpa mómpá-dà kó ne sída. ²⁰Àmá, kà n b̄ɔhu
weèkupá nà Weèdi nòòti-dà, miyá bekú è yò Weèdi wóòti-dà t̄eni
ne còhòka.

²¹Kà nido kpeni, è s̄adi t̄aḡpu nenti è ceí o h̄j̄òta, yèc̄èḡ pú kó p̄j̄n̄
o káma. ²²Kà nido tòò mèn̄h̄n̄ ò kpeni-nà-ko há t̄eni òò nedà, ò kó
feèda-á-ma o t̄aḡpu nenti ò de dań-ti kú h̄j̄nka, ye wòni é tódá ò de
káá-sa weñni èè totá o kú nìpa.

²³Mèn̄h̄n̄ pú n péé-nà-ko, ò n k̄ɔnti-nà-á-ma. Mèn̄h̄n̄ mèe pú n

tempàa-nà-ko kà tí tíkà nìpa, ò pà wìhìni-í-dà.

Kà weèko yedi nido meheká, ò kó neé é tóní-ma-ní

²⁴Kà weèko yeè nido meheká, ò h̄j k̄ahá é taá n'centì cèntì c̀awenkú meheká-dà è penti bèmbèni ò kó muhipa-dí. K'ò pú déhà, k'ó caka o c̄j̄di è yò: N kó tón-í-ma n h̄j̄ta n yeèni-tá-ní kú meheká. ²⁵K'ò té tóní é t̀eni è h̄j̄tà pà tà pédà, é tà d̀hà dédéí.

²⁶Ye ẁni, k'ò té tón é taá peha-ní weèkupá t̀òpa p̀yehì m̀m̀pà s̀n-pa òò h̄tá, kà pá tóní é t̀eni é dúú ye nido meheká é kaadi. Ye kú dàhàka, k'òo pemá té d̀hà é d̀nka é h̄tá-nà ye weèko de mum p'òò yídà k'yè ỳm̀pu.

M̀m̀pà ỳn-pa yànnaakú yàmma

²⁷S̀s̀fi kàà weì memá-dà, kà poòo òc̄j̄n é weé-ní kpeéma n'èe nìku meheká, òò caka è yò: Yànnaakú é m'péé-nà poòo m̀h̀n àà pón-ko áa ỳdà. ²⁸Kà S̀s̀fi òò t̀nà è yò: Yè ỳnà é n'nadi m̀m̀pà bekù-pa-dà Weèdi wemá è p̀akú mà h̄j̄mpú.

Nìpa békáà S̀s̀fi ỳdó

²⁹Nìku d̀s̀di de t̀kànì-ma S̀s̀fi pesá, ye ẁni k'ó kù caka è yò: Ẁǹkù menkù kú nìpa ỳn niìkpákpààpa-dà. Pà békú *ỳdó-dà, àmá pà koò pú kó déhá ỳdó òc̄j̄n k'yè pú ỳn Weèdi wet̀nàko S̀nàsì kóoó. ³⁰K'yè n'ỳnà S̀nàsì de ỳn-ma ỳdó Nìnífù yàmma kpémú, ma kú bookú-dà Niif̀òu bíitá kó n'ỳn-ma ỳdó ẁǹkù menkù kú nìpa kpémú. ³¹S̀idàma daadí, poòo m̀h̀n de wóo-ko Sàbá teñka, kó yídà-ma ẁǹkù menkù kú nìpa yìhika é pà k̄j̄ yetádi, mì tee-sá ò de ỳfi-ní nà deùma-dà é t̀eni è kó besí wódo Sàdòm̀ò yànf̀òuma. Òc̄j̄n h̄j̄ péé-ma mì è wehi-nà Sàdòm̀ò.

³²Sídàma daadí, Nínífù yamma kó yídá-ma é neèhi wònkù menkù kú nìpa yìhika é pà kǒǒ yetádi mì tee-sá, Sònási de pà cakáa Weèdi wemá kà pá penta-á-ma pa pǎama. Òcǒn há péé-ma mì è hǎtà-nà Sònási.

Nònci yòn wònkù hawèta-dà

³³K'ó tǔmá tuèha è yò: Òcǒn pú hǒ còhina hawèta é tà sòna yoo é tà tàa yuudí meheká. Pà hǒ tà cǒnà còncòni hínka-dà k'yé teha kà mèm̀pà dúti-pá-ní é déhá wenikú. ³⁴A nònci yòn a wònkù hawèta-dà. Kà cì pú m̀on, a wònkù wènni-dà hǒ m'péé wenikú meheká. Kà cì há m̀on, k'aa wònkù wènni té m'péé biniku meheká. ³⁵Ye kpémú, á n'yáá kà wenikú m̀enkù péé-ku a meheká dá kpántá é hìn biniku. ³⁶K'aa wònkù wènni péé wenikú meheká, kà bèmbèni nìcǒnì pú péé biniku meheká, ku wènni kó m'péé wenikú meheká-dà k'yé n'yònà hawèt'aa tii-má ta wenikú.

Sèsù kònti-nà Fàdísipa nà kpé́ntìnùka bihònapá

³⁷Sèsù wedà-ma é yà, kà Fàdísì òcǒn óò yíí o hǒ̀̀ta meheká dipú. K'ó dúú ye Fàdísì hǒ̀̀ta è kó dii. ³⁸K'yèè Fàdísì é déhá é n'hǒ̀̀ta ò pú netà o ǹhi é neé dii k'yé n'yònà pa kpé́ntìnùka hímpú, k'yòò dii. ³⁹Ye wòni, kà Teó óò caka è yò: Nte néna Fàdísipa ne yò̀mpu: Ne hǒ neèta bondidí nà caadí ye dàhàka-dà, àmá ne yàma meheká kà tú̀pu nà mekatohiká súnà. ⁴⁰Yíndáci néna! Weèdi m̀èni pǎ̀-di nì wònkù meni pú pǎ̀ o yàma nkéè? ⁴¹Né pǎ̀ sò̀mma dimá m̀mà péé-ma ne caàka nà ne bondiká meheká. Ma kú bookú-dà, niìya wènni kó weka-má ne kpémú.

⁴²Nánkú ne m'péé-nà néna Fàdísipa! Ne kò̀ni Weèdi ne yèka tóná

kpéésá weñni niìya píta meheká yècɔ̀-dà, bá nà ne kúnyèka kúnfaàti, è há té yeda ne kó n'coó-ma nà nipa, é n'dósí Weèdi.

N'aá de yònà é m'pakú-sa-dà è baà é n'dèn ye toosà kpémú.

⁴³Náńkú ne m'péé-nà néna Fàdísipà! Ne hɔ́ n'dósí kàaka ceceká-dà

Weèdi wemá biɔ̀hà-nàmɔ̀ka meheká, è té túmá n'kpèi kà nipa é

hiu é neé ne doa tíkama bèmbèka pesá. ⁴⁴Náńkú ne m'péé-nà! Ne

yònà híuka¹ pà koò pú bahiní-ka-dà è há centi ka híńka è pú yáá.

⁴⁵Kà Weèdi kpéńtínuka biɔ̀hànakó òcɔ́ òò caka è yò: Dakpéń, k'à wei mema, a mèe té ti teù-ú-ma.

⁴⁶Kà Sèsî òò téná è yò: Náńkú mèe té ne m'péé-nà Weèdi

kpéńtínuka biɔ̀hànapà néna! Ne tóńkú totoyuhùka-dà è toonì nipa

kà pà pú kó neé kà toó. Ne mómpá há pú hɔ́ n'kpèi bá ne hámbíifá

kà pín céma, kà né pà tempanà kà pá kà toó. ⁴⁷Náńkú ne m'péé-nà,

mì tee-sá ne madì Weèdi Weténápa híuka-dà, ne yàapa de kòu-pa.

⁴⁸Ne bekú mema è yò ne sedáa-á-ma ne yàapa de paà-sa, mì tee-

sá mempa kòu Weèdi Weténápa, kà néna mèe madì pa híuka.

⁴⁹Memá-dà tee Weèdi ni yañfòuma meheká nì wedà-ma è yò: N

kó pà kɔ́ɔ̀-ní Weèdi Weténápa-dà nà tontòndipá. Pà kó kòu-ú-ma

pa pàcɔ́ é diá toòpa náńkú. ⁵⁰Ye kú kpémú-dà tee, Weèdi kó wántá

yɔ́ń-ma wòńkù menkù kú nipa toòka, nà Weèdi Weténápa hìma pà

hútà-ma weñni nà fòuku cetáma, ⁵¹é tódá Àbédì kpéemá pà cedí

t 11.44 Sùwífupa pesá, k'à pín híúdi yoo k'à nì nàa a koò pú hɔ́ n'weni.

Pa boku-paáma meheká, a koò pú kó neé é paá tomú mùcɔ̀mù Weèdi yìhika háá

é n'sàna a kó wekàna-má a cɔ́ɔ̀di. Ye kú kpémú-dà tee kà pà de té paá

mòmpeímú pa híuka k'yé teha kà nii dá yò yetá kà pín bá yènkàcòhàka.

hútá-ma, háá é deñta-nà Sàkàdî kpéemá pà kòu-ko dòhàdi còhècòni nà Weèdi nàmòni ye còhàka. N ne cakú mómási-dà, Weèdi kó wáńtá yǒń-ma wòńkù menkù kú nìpa toòka n'èe kú nìikòùpù wenni kpémú.

⁵²Náńkú ne m'péé-nà néna Weèdi kpéńtínùka biòhànapá, mìi tee-sá ne kpenà Weèdi còku yádáma háńnùdi-dà é deèda ni peńfa. Ne pú dúu ne mómpá è há tǔmà kpanì mèm̀pà kpèi é dúú-pa è yò pà dá dúú.

⁵³Ò yèni tǔn wòni ye Fàdísì hǒ̀ta meheká, kà Fàdísìpa nà Weèdi kpéńtínùka biòhànapá òò m̀n-nà fǔdi dédéí, kà pá cetá òò tíuni békàma nìyà dóódi híńka. ⁵⁴Pà de ò díhìni wemá-dà, è kpèi ó yetá ténàma híńka kà p'òò cǔǔ.

12

Sèsî teñ o dapàmma è yò pà dá n'yònà Fàdísìpa

¹Sèsî biòhàni tǔn wòni, kà nìku dóódi, nìpa tòhìka tòhìka é tèni o pesá. Pà de tèni è wehi-í-ma dédéí, háá è yoò nòhòta pa tòpa. K'ó cedí caka o dapàmma è yò: Páá-nà yòkàma nà Fàdísìpa yàm̀pèntamá, mà yònà pǔ̀è yòmu yíkànasá-dà. ²Ne pú kó neé dáná yècǔ̀è kà nìpa p'èè n'déhá daadí yèni, ne m̀e pú kó neé sòna yècǔ̀è kà nìpa p'èè n'yáda daadí yèni. ³Memá-dà tee, ne kó wedá-sa weñni yèńka, nìpa kó wáńtá èè yèkà-á-ma wèńku. Kà ne m̀e wé-wédà-sa ne tòpa nàmòni meheká, yè kó wáńtá pidá-ma tapaadi.

Nìpa yònà é n'wani-kó

⁴N ne cakú-ma néna mèm̀pà yòn-pa n dó̀pa è ỳ: Ne dá n'wani nìpa mèm̀pà kó neé k̀̀-pa ẁ̀nku, ye kú dàhàka àà koò pú kó neé paá yèc̀̀. ⁵N kó ne beka ne yònà é n'wani-kó-dà. Né n'wani Weèdi mènì kó neé ne k̀̀-di é tùmá neé ne taàa hàbìinì meheká. Móma-dà n ne cakú-ma, mení-dà ne yònà é n'wani-má.

⁶Pà pú h́ yeda nècàbímú mùnùm dífa píta? Nà mema, Weèdi pú h́ dúi bá mu yèc̀ kú kpémú. ⁷Múndikaà, Weèdi yáá-ma ne ỳti d́̀di sáápu. Ye kú kpémú, ne dá n'wani. Weèdi pesá ne kàhà-á-ma nècàbímú d́̀di.

Sèsî tehàma yoo o yedàma nìpa yìhika

⁸Kà Sèsî é tùmá pà caka è ỳ: Kà nido wedà nìpa wèni yìhika è h́n ò yòn n kóoó-dà, mmí Niifòuò bíitá, n m̀e té kó wántá wedá-ma Weèdi tontondipá yìhika è ỳ n kóoó-d'òò héé. ⁹Àmá, m̀h̀n kó wedá-kó nìpa wèni yìhika è ỳ ò pú n yáá, mmí Niifòuò bíitá, n m̀e té kó wántá wedá-ma Weèdi tontondipá yìhika è ỳ p'òò yáá.

¹⁰Nido wèni m̀h̀n kó tèe-kó Niifòuò bíitá, Weèdi k'òò dèda-á-ma o s̀ma. Àmá, m̀h̀n kó tèe-kó Seèsuudí, Weèdi pú k'òò dèda o s̀ma. ¹¹Pà kó ne tanà t́n ẁni Weèdi wemá biòhà-nàmòka meheká è kó ne síi-nà, yoo sídàpa nà wóopa pesá, ne yàma dá n'c̀i nà ne kó h́mpú é feèda ne c̀̀di yoo nà ne kó n'ỳpu, ¹²m̀i tee-sá, Seèsuudí kó ne caka-á-ma ye kú ẁni ne yònà é wedá-sa.

**Webemú yohènamá díikáado òcḡḡn kú híḡḡka k'ò yòn
yíntása**

¹³Nà ye nìku meheká-ní k'òòcḡḡn é caka Sèsḡḡ è yò: N dakpḡḡn, caka n kúpùèyo è yò ó héé kà tí totá kpààti ti báaa ti héè-ti.

¹⁴Kà Sèsḡḡ òò tḡḡná è yò: Wodà n kḡḡḡ kpḡḡnti è yò ní ne n'síi-nà yoo é ne n'tookú ne káma?

¹⁵Ye kú dàhàka, k'ó pà caka pa weḡḡni è yò: Paḡḡ-nà yòkàma, ne dá m'penti é n'káá kpààti sàma, è yáḡḡ kpààti sàti pú yòn nido fòumu yudí.

¹⁶Ye wòni, k'ó túmá pà caka webemú yohènamá è yò: Kpààti yaḡḡn òcḡḡn-dà de káá teḡḡka kà ká teha dití dédéí. ¹⁷K'ó m'maàhu o yàma meheká è tonà: Nté n hḡḡmù memà? N pú káá bèḡḡbèni n kó híḡḡná-di n dití weḡḡni. ¹⁸Ye wòni, k'ò yò: Nte n kó híḡḡmpú. N kó pódá-ma n bòḡḡka, é madí sàka mónká, é hutá n dití nà n káma tòḡḡma weḡḡni. ¹⁹Ye kú dàhàka, ká n caka n cḡḡḡdi è yò: N dóopó, a káá káma sàma-dà è kó dii beeká dóódi. Á muhipa, é n'yon, è yḡḡḡn, é m'péé yaḡḡnaakú meheká. ²⁰Àmá, kà Weèdi òò caka è yò: Yíntásà fḡḡḡ! Yèḡḡkà menkà, a kó kpíi-ma. Ye wòni, wodà kó n'tee a híḡḡnà-sà weḡḡni a cḡḡḡdi kpémú?

²¹Kà Sèsḡḡ é tḡḡhina è yò: Ma cḡḡḡdi-dà yè kó n'yòḡḡn-ma nido mèḡḡnḡḡ penti-kó káma o cḡḡḡdi kpémú è há pú yòn káma yaḡḡn Weèdi yìhika.

Ne dá n'káá màḡḡhìma ne kó dii-sá nà ne báá-sa híḡḡka

²²Ye kú dàhàka, kà Sèsḡḡ é caka o dapàḡḡmma è yò: Ye kú kpémú-dà tee n ne cakú-ma è tonà: Ne dá m'maàhu kà ne bòti puti nà ne

kó dii-sá é n'fòu-nà yoo nà ne kó báá-sa, ²³mìi tee-sá fòumu haṭà-á-ma dimá, kà wòṅku haṭà báatí. ²⁴Né seká nèhi, hì pú hṣ bodí, hì pú hṣ kṣu, hì mèe pú káá boà, kà Weèdi hì dinì! N'aá haṭà-á-ma nèhi sàma mómmá. ²⁵Ne wodà mójín-dà kó nedá o yañcṣhàma meheká é tṣhèna o fòumu daàka hṣnka daadí nìcṣ? ²⁶Ne pú kó neé é paá-mà niìi cṣmasà miì, badà tee kà ne kó m'maàhu kà ne bṭti puti miì sṣntà-sa hṣnka. ²⁷Né seká foñni míti péna kpéñkúma, nà pú hṣ tṣn, nà mèe pú hṣ dèi báatí. N hṣ ne cakú-ma, bá wódo Sàdòmóḍ n'ḍo káma ò de káá-ma weñni, ò pú neé é bádí báatí kà ti suukú é tṣntá ye pému mùcṣ. ²⁸Weèdi mènì sṣnì-di foñni míti ma kú bookù, mentí mènṭi péé-ti yenì è kó wántá é códá hamú, k'yàá bá síika-nà néna, nì pú kó ne báná k'yé n'kaḥà mema? Ne dandanì pú wehi báà cṣma. ²⁹Ne bṭti dá m'puti kà né m'penti ne kó dii-sá nà ne kó yáà-sa. ³⁰Mii kú wennì, mèm̀pà pú yáá-pa Weèdi-dà hṣ yè m'penti wòka weñni. Àmá, néna ne báàa yáá-ma è yò n'eè kpèi. ³¹Ne múntà yònà é m'penti ne kó hṣmpú-dà é dúú Weèdi wóṭti meheká. Ye kú dàhàka, nì kó ne kṣṣ-ma ne kpèi-sá weñni.

³²Wantafṣdi dá ne cṣṣ néna mèm̀pà yòn-pa hṣṣkàdo sṣmóñn, miì tee-sá, ne báàa taṣkadà-á-ma è yò né dúú o wóṭti meheká. ³³Yeda-nà ne káá-sa é paṣ ye dífa sṣm̀ma. Né peha díipèkahí mènḥi pú kó kpíi-hi é n'hṣnì ne káma Weèdi pesá, mà kó m'péé-sa è pú kó cṣha daadí yenì. Ye pesá, túupa pú kó nedá mà yódá, túúdi mèe pú kó neé é mà múi, ³⁴mìi tee-sá, ne káma hṣi-sa, ne yàma hṣ m'péé-sa-dà.

Sèsî dapàmma yònà é n'you-ú-ma é n'ceí o tómma-ní

³⁵Kà Sèsî yò: Ne sòdo é m'bii tomú híńka, né hédá kà ne hawèhi é n'còhú. ³⁶Né paá é n'yònà dehèpa mèm̀pa ceí-pa pa dakpè̀n k'ò péé-ho potóoma, k'yé teha k'ò koní t́n wòni è t̀ni è béń còdi kà pá cemá kpetá k'ó dúú! ³⁷Wè̀di m'péé-nà dehàpa ye dakpè̀n kó koní é h́ta-pa kà pà you. N ne cakú bemú-dà, ò kó báá-ma o tomú ǹnti é pà kàna, é pà híńa dimá kà pá dii. ³⁸Bá k'ò koní yèńka còhòka yoo kóokòni è t̀ni è h́ta pà káa you, pà kó m'péé yańnaakú meheká-dà. ³⁹Né yekà miì sukú: Kà h́ta yań yáá túudo kó t̀ni t́n wòni, ò pú k'òò hédá k'ó dúú o h́ta meheká. ⁴⁰Néna mèetékà, ne n'sàa è yáá Niifòuò bíítá kó t̀ni wòni ne pú tà ceí-di-dà.

Deho mèǹn coó-ko nà mèǹn pú coó-ko

⁴¹Ye wòni kà Píyéè yò: Ti Teù, a cakú ye webemù yohènamà t́nti cò̀di kpémú n'kéè nido weńni kpémú-dà?

⁴²Kà Teó òò téná è yò: Pà h́ n'toò deho wodà coó è káa yàma? Mèǹn kú dakpè̀n ò kò̀-ko-dà tomú è yò ó n'ceí o h́ta, é n'kòni o dehàpa tòpa dipú ye békú t́n wòni. ⁴³Wè̀di m'péé-nà ye kú deho, k'òò dakpè̀n koní è t̀ni è h́ta ò púsí ye kú tomù kú bookù-ní h́ta meheká. ⁴⁴N ne cakú bemú-dà, o dakpè̀n k'òò kò̀-ma kpènti o káma weńni híńka. ⁴⁵Ámá, k'yè yònà ye deho cakáa o cò̀di è híń: N dakpè̀n pú kúnti-ní femma, k'ò yídà o dehàtpa daapá nà poòpa pootí, k'ò h́ dii, é yàa, é boń, ⁴⁶o dakpè̀n kó koní daadí ò p'òò ceí-di-dà, wòni ò p'òò màhu-nà-dí. Ò k'òò b̀hà-á-ma, é yòń o toodí dédéí é n'yònà pà kó yòńkamá

mèmpà pú coó-pa kpéeká.

⁴⁷Deho mènèn yáá-ko o dakpènn kpèi-sá, è há pú doðhaà o còòdi é yè n'òò pàná, o pootí kó n'wehi-í-ma sàma. ⁴⁸Hákà, k'ò pú yáá o dakpènn kpèi-sá, è pàná pàáma mèmà sà-nà-ma p'òò podí, o kú pootí pú kó n'wehi. Pà kòò-kó sàma, pà k'òò béka sàma-dà, pà mèe cèà-ko niìya sàma, pà k'òò béka-á-ma k'yé n'wehi sàma.

Sèsî tèmá tè-ní totáma-dà nìpa còhàka

⁴⁹Kà Sèsî yò: N tèni è kó còhina hamú-dà tenka híńka, n mèe kpèi kà mú cemá é códá-ma. ⁵⁰N yònà é cóntá nánkú cónti-dà. N yàma pú kaàdi, ye cónti aa pàá tíń daadí bààsí. ⁵¹Ne maàhu è tonà n teení wèèdi-dà tenka híńka? Fóú! N ne cakú-ma, n teení totáma-dà. ⁵²É tódá wònì menì, kà nìpa yòn pànùm hòòta meheká, pà pú kó n'you-nà pa tòpa. Pàtàa kó n'kònti-nà-á-ma pàdéé, kà pàdéé é n'kònti-nà pàtàa. ⁵³Báàa kó n'kònti-nà-á-ma o bíídatá, k'òò bíídatá ò kònti-nà. Kà màa é n'kònti-nà o bíipoòta, k'òò bíipoòta ò kònti-nà. Kà hòòtà màa é n'kònti-nà o bíítá poòo, k'òò bíítá poòo ò kònti-nà.

Sèsî biòhàni Weèdi wemá biòhà-nàmòni meheká

Bantá-nà sàmà kú pemá yòmpu

⁵⁴Kà Sèsî é tùmá caka ye niku è yò: Kà ne déhà kà wòddi neèhi f̀békà^u ne hó n'yò: Tafá-dà kó dodi, kà fà m̀eè té dodi. ⁵⁵Kà ne m̀eè déhà kà yakú heé p̀ep̀e-cúécúèdi békà, kà ne té n'yò: Wiku-dà kó paná, kà kù m̀eè té t̀eni. ⁵⁶Yàmp̀entapà néna! Badà tee kà ne non è bahiní m̀i p̀akú-sa tènka nà h̀ínka è há pú kó neé bantá m̀i p̀akú-sa wòni menì?

Wemá kòuma nà ne k̀à̀tòdo

⁵⁷Baà tee ne mó-mòmpá kà ne pú hó t̀akadá m̀i suu-sá è yònà é paná? ⁵⁸K'yé n'yònà: K'à kódi sídàpu n'aa k̀à̀tòdo, k'á peha a kó h̀impú kà né yekà ne tòpa wemá è kàa sáá còku. Kà mema do, k'òà t̀ahinà sídàko yìhika, ye sídàkò k'áa tanà pòdísiku-dà, kà pòdísipa áa ỳèi kódedí. ⁵⁹M'a cakú-ma, k'à pú bodà dífa p'aa fità-

u 12.54 Sùwífùpa kú pesá tafá hó neèhi f̀békàma-dà è té dodi

fa weñni, bá kà píta sóntà, a pú yetì ye kódedì mehekà.

13

Kà nìpa pú pentà fòumu, pà kó kpíí-ma

¹Ye kú wòni, kà nìpa pàcópà é tēni é caka Sèsî Kàdìdèè yaṁma wemá, Pìdátì de héè kà pá kòù-pa kà pà pakú Weèdi dòhàka, kà pa hìma é wudì é múná-nà pa dòhàka nòti kpéemá. ²K'ó pà téná è yò: Ne maàhu è tonà ye Kàdìdèè yammà pà kòù-pà, pa kú sùma-dà haṭà Kàdìdèè tòpa weñni kpéemá ye kú kpémú-dà tee kà miì é pà tēni nkèè? ³À! N há ne cakú-ma: Kà ne pú pentà fòumu, ne mēè té kó kpíí-ma ne wēnni é n'yònà mempá. ⁴Né deṅta nìpa pî-pànii Sídòwée^v hójdidikàta sàta de dɔɔ é kòù-pa kú kpémú. Ne maàhu è tonà pa kú sùma-dà de haṭà Sèdisàdém nìpa tòpa mēmpà de sóntà-pà weñni kpéemá? ⁵À! Hákà, n ne cakú-ma: Kà ne pú pentà fòumu, ne mēè té kó kpíí-ma ne wēnni é n'yònà mempá.

Webemú yohènamá nà fikiyèè tepú mèmù pú pení-pu

⁶Kà Sèsî é tǔmá pà caka webemú yohènamà memà è yò: Nìdo òcɔ̀n-dà de káá fikiyèè^w tepú o tená yoñku meheká. K'ó tēni daadí yēni è kpèi é t̃hì mu bíiká, ò pú déta yèc̃. ⁷K'ó caka o deho mēnh de dòhu-kó ye tená yoñku è yò: Ñte bentaa-dà memà kà n kódi-ní tepù memù kú bíiká t̃hìpu, n pú déhù yèc̃. Mù fita-ho!

v 13.4 Sèdisàdém kàtiyèè òcɔ̀ kú yèdi-dà héé mema

w 13.6 Tepú-dà kà mù yònà kankamú.

Mù nèhi ye pesà baà kpémú-dà è pékání teñka? ⁸K'yèe deho óò téná è yò: Cetá mù héé-ho benì n dakpéñn, ká n tǔù é mù yéńtá é mù pǎǎ kùtìdì. ⁹Mema, k'yèe púdí fòuma mù kó pedá-ma. Kà mù pú pedà nà mema, k'á mù cédá ye wòni.

Sèsî kpekàna podo òcǔn Sùwífùpa damuhipàdi daadí

¹⁰Sùwífùpa damuhipàdi daadí nìcǔnì, kà Sèsî é m'biòhàni Weèdi wemá biòhà-nàmòni meheká. ¹¹Kà podo òcǔn yè péé, kà seèkpákpàadi ò mòkanà k'ò kú-kúdí è yò beeká píta nà kàni, ò pú kó neé é yohòna o cǔǔdì. ¹²Sèsî ò déhà-ma, óò yíi óò caka è yò: N yuù, a ònkú bókáà-á-ma.

¹³K'ó cǔná o nòhi o híńka, ye pesá n'èe pesá, k'yèe podo é yídá é neèhi cócó é duntà Weèdi. ¹⁴Àmá, kà fǔǔdí é cǔǔ Weèdi wemá biòhà-nàmòni kpéñn nà Sèsî de kpekàna-ma ye podo damuhipàdi daadí. K'ó tódá wemá é caka ye nìku mènku de péé-ku ye pesá è yò: Kàyeèho meheká, daàka yòn kàkòdi-dà nido yònà ó deha-ká. Ne té yańi ka kú meheká kà pá ne kpekàna é hédá damuhipàdi.

¹⁵Kà Teó óò téná è yò: Yam̀pèntapà nèna! damuhipàdi daadí, ne mènè dèè-ko pú hǔ pítá o nàfa yoo o sǎmmùnta é taá èè nì-a? ¹⁶Ye pood menè yòn Àbààhám yaábíídí-dà. Nà Weèkupá wódo ò bowà-ma, bempíniídí-dà memà. Yè de pú sàna n ò kpekàna damuhipàdi daadí-i? ¹⁷Ò de weè-ma mema, kà fèci é cǔǔ o kǎǎtòpa. Àmá, kà yańnaakú é súná nìku mènku de péé-ku weñni ye pesá nà pǎàsàma ò de pǎkú-ma kpémú.

Webemú yohènamá nà kùnsòpu bífá

¹⁸Ye kú dàhàka, kà Sèsî tùmà yò: Weèdi wóòti yònà ìmómóya-dà? N kó tì yòhèna nà badà? ¹⁹Kà yònà kùnsòpu bífá-dà, nìi tòò-fa é fà bodí o yònkú meheká, kà fá yèè, é kpéñ é hìn tesàpu, kà nèhi é tènì é yèná mu dèecí hìnka.

Webemú yohènamá nà pèè yòmu yíkànasá

²⁰Kà Sèsî tùmà yò: N kó yohèna nà badà Weèdi wóòti? ²¹Tì yònà pèè yòmu yíkànasá-dà, poòò òcòñ tòò-sa é kòkadá-nà yòmu sàma é pukàdà háá k'yèè yòmu wènnì é yó nodí.

Hánùfèhídí

²²Sèsî de dèèku yotí-dà nà yòbící è biòhàni Weèdi wenaamá, è yòn Sèdisàdèm béka. ²³K'òòcòñ òò béka è yò: N dakpènn, nìpa cèmasí-dà Weèdi kó wántá fìhina-ma?

Kà Sèsî é pà téná è yò: ²⁴Wéé-nà é dúú nà hánùdi mènì fèhi-dí. N ne cakú-ma, nìpa dósódi kó wántá peha-á-ma pà kó hìmpú é nì dúú, p'áá bá nedá.

²⁵Wòni pení-ma-ní kà hòtòta yañn kó yídá é kpená o hòtòta còdi é dákáná . Ye wòni, k'yé n'hòtòta ne káà péé-ní tapaàdi, kà né tènì é m'podì còdi è tòò: Ti dakpènn, ti kpetá-ho. K'ó ne téná è yò: N pú yáá ne yeèni yà-ní. ²⁶Ye wòni-dà ne k'òò caka-ma è yò: Ti pèè áa dii-nà-á-ma é péé áa yàà-nà, k'á biòhàna ti yotí còci meheká Weèdi wenaamá. ²⁷K'ó tùmá ne téná è yò: N pú yáá ne yeèni-kà-ní. N ne mómóka n yìhìkà, néna mèm̀pà kú wènnì pàkú-pa kpákpaàma. ²⁸Ye pesá-dà ne kó toó-ma ne yuùka é hódí, é cécí ne hámbící ne kó déhá tìj daadí Àbààhám, nà Ísáákì, nà Sàkòpù, nà

Weèdi Weténápa weñni kà pà péé Weèdi wóòti meheká, kà p'áá héé néna tapaadi. ²⁹Nípa kó wántá é yeèni-ma-ní hĩnkà béka, nà f̃-béka, nà p̃p̃-cúécúèdi, nà p̃p̃-yúnyúuni é t̃ni é kaadi Weèdi wóòti meheká é dii kúúdi. ³⁰Pàc̃j péé-dà è yòn dèndèmma wòni menì è kó wántá h̃n cecepá, kà tòpa péé è yòn cecepá wòni menì è kó wántá h̃n dèndèmma.

Sèdisàdém yamma pú bekù Weèdi pà tòn-pa-ní

³¹Ye wòni, kà Fàdìsipa pàc̃j é hétá-ho Sèsñi óò caka è yò: Yíi miì é déhá a kó yèè-ka béka. Hèdóti penti ò kó h̃mpú-dà áa kòù.

³²Kà Sèsñi é pà t̃ná è yò: Tòta-nà é t̃i caka Hèdóti, menñ mènñ kú yàma yònà-ko hònn kpéemá è yò n yò: N bòdhu yenì weèkupá-dà, è kpekànì m̃kàpa, kúnweñni è kó mà h̃n, dataádi daadí é dehà n tòmú. ³³Hákà, yè békú í s̃kadá-ma n còku yenì, nà kánweñni, nà tòdi è yáá, yè pú sà pá kòù Weèdi weténáko yotí tòti meheká k'yè pú yòn Sèdisàdém.

³⁴K'ò t̃mà yò: Sèdisàdém kpéepá-nà, Sèdisàdém kpéepá-nà! Néna mèm̃pà kòdi-pa Weèdi Weténápa, kà nì ne tòn-pá-ní kà ne té pà kòù nà t̃àka! C̃emá mà deè-dà n de kpèi-má é ne t̃ká k'yé yònà kóonitá h̃j t̃kama ta bííci ta f̃èti meheká ne pú tehàà? ³⁵Ye kú kpémú, Weèdi ne h̃è-é-ma ne yotí nì koò pú kó tì n'c̃è. N ne cakú-ma: Ne koò pú kó n déhá háá é n'sànà daadí ne kó n'yò-di: Weèdi kóná mènñ pení-ko-ní nà Bateó yèdi.

14

Sèsî kpekàna mako òcòh Sùwífùpa damuhipàdi daadí

¹Sùwífùpa damuhipàdi nìcòh, kà pá yí Sèsî dikàdikú Fàdísipa kpehèn òcòh kú hòhòta, k'ó taá dúú è kó dii. Mèmpà de péé-pa ta meheká kà pa nòhfa còmú o hínka. ²È hòtá dòdò òcòh péé o yìhika è mòn múukú. ³Kà Sèsî é tódá wemá é béka Weèdi kpehínùnka bihànapá nà Fàdísipa è yò: Ti kpehínùnka ti pèi-í-dà nùdi nkéè kà pú ti pèi è yò tí kpekàna mako damuhipàdi? ⁴Kà pá hìn kúdúmú pà p'òd téná màcòmà. Ye wòni, kà Sèsî é pín ye mako óò kpekàna, óò caka è yò ó kòn. ⁵Ye kú dàhàka, k'ó pà béka è yò: Kà n'òcòh kú bíídatá yoo o nàfa dodi bíndadá meheká, ò pú k'éè dèna fen-fehmma bá damuhipàdi daadí? ⁶Kà pá hẹka pà k'òd téná-ma ye wemá hínka.

Pà hẹ takamá kaàdi nà pà hẹ yíkamá dikàdikú

⁷Kà Sèsî é códí é n'hòtá pà de yí-pa ye dikàdikú, de takù kaàceceeka-dà. Ye wòni, k'ó pà caka webemú yohènamà memà è yò: ⁸Kà p'àà yí potóoma dikàdikú, a dá taá é kaàdi kaàcedí. K'yè púdí pà mèè té yí-ma tòdò òcòh ye dikàdikù k'òd wehi-nà. ⁹Ye wòni, mènè ne yí-ko ne déékà k'òd dá tènì è yò: Yídá ye kaàdi kà menè é kaàdi. Ye wòni, fèci-dà kó n'àà n'káá n'aa kó taá é kaàdi-má kaàdèndèni. ¹⁰Àmá , kà p'àà yí dikàdikú, k'á taá é kaàdi kaàdèndèni. Mema, mènè àà yí-ko kó tènì tín wòni áa caka è yò: N dóopó, hétá-ní kaàcecehì pesà é kaàdi, yè kó n'yòn yukànamá-dà a kpehímú nà mèmpà ne péè kàdi-pá wehni yìhika. ¹¹Mènè wennì kó wekàna-kó o còhòdi, pà k'òd yàkàda-á-ma, kà mènè mèè

yakàda-kó o còḡḡdi, pà k'òò wekàna-á-ma.

¹²Ye kú dàhàka, kà Sèsî é caka mènèn ò yíi-ko dikàdikú è yò: K'à té pàḡ dikàdikú wènku yoo yohokú è kó yíi nìpa, a dá yetá é yíi a dóòpa, a kúcàpa, a hǒḡtà kpéepá, yoo a dentoòpa mèm̀pà káá-pa è yáá pà m̀e té kó wántá é neé áa yíi-ma áa bodá a wontà pà dià-sa. ¹³Àmá, k'à té kó yíi nìpa dikàdikú, k'á yíi péhí, nà hù̀hi, nà mèm̀pà cèǹti-pa tàdi, nà ỳm̀ma. ¹⁴K'à pàḡ miya, a kó n'yò̀n yànnaakú yàn-dà, è yáá pà pú kó neé èè n'àà bodá daadí yè̀ni. Weèdi-dà kó wántá èè n'àà bodá, mèm̀pà pàḡ-pa suumá kó yáńtá t́jń daadí.

Webemú yohènamá dikàdikú h́jńka

¹⁵Mèm̀pà de péè yon-nà-pa Sèsî, p'òòcḡ yeèkaà-ma mema, k'òò caka è yò: Wèèdi-dà kó péé-nà mènèn kó wántá dii-kó Weèdi wó̀oti meheká.

¹⁶Kà Sèsî òò t́nà nà webemú yohènamà memà è yò: Nìd'òòcḡn-dà de pàḡ dikàdisàku, é yíi nìku dóódi. ¹⁷Dipú wòni t̀ei-má, k'ó ton o dapà̀n è yò ó taá é caka ò yíi-pa kú wèni ye dikàdikú kà pá yańi, dipú bii-í-ma. ¹⁸Àmá, pa wèni kà pá caka nùdi nìcḡ m̀i pà kpaá-sa kà pà pú kó neé é taá. Kà cecedó é caka ye dapà̀n è yò: N dontà yèdi-dà k'yè békú n taá nì dentá. N pàḡ káfáda, a dá n'tonà n yedáà. ¹⁹Kà tòò òò caka è yò: N dontà nèci-dà dò̀má mà̀nù̀m è kódi ci bèmpu. N pàḡ káfáda, a dá n'tonà n yedáà. ²⁰Kà tòò m̀e té yò: N káà tóńkú-ho podò-dà, míi tee kà n pú kó neé é taá. ²¹K'yèè dapà̀n é tón o dakpè̀n pesá é t̀ei òò caka pà h́jńpú-ni wèni. Ye wòni, kà fḡdi é cḡé ye hǒḡtà dakpè̀n k'ó caka o dapà̀n è yò: Tò̀ta fen-fèmma yotí t́ká-bè̀mbèka pesá, nà ti c̀eci

meheká, é taá yíí-ní péíhí, nà hòùhi, nà yòmma nà mèmpa cènti-pa tàdi. ²²K'yè tòðhe-ní céma, k'yèe dapànn é tóní é tèni è yò: N dakpènn, n paà-á-ma a hímpú, àmá kà kàaka kàa kadí. ²³Ye wòni, k'yèe dakpènn é caka o dapànn è yò: Tuùna yobíci còci, nà yoñna nùka é kpahà-ní nìpa a kó peèta-nà-pa é pà dúù-ní n hǒǒtà, k'yé teha kà tá súná. ²⁴N ne cakú-ma: Ye nìpà pà cedí é yíí-pà, p'òdècǒn pú kó dempa n dimá.

Nii yònà é tuùna-má kú bookú Sèsí

²⁵Ye kú dàhàka, kà niku dósódi é n'noò-nà Sèsí cànku, k'ó fitá é pà caka è yò: ²⁶Kà nii kpèi é tèni n pesá, ò pú kó neé é n'yòh n dapànn k'ò pú n dósí é hǎtà o báaa, n'òo màa, n'òo podo, n'òo bíhí n'òo kúcàpa, n'òo potǒǒpa, é múntá é péé-n'òo mó-mónn kú fòumu. ²⁷Kà mènñ pú toó-ko o kpíidokú^x é n tuùna, ò pú kó neé é n'yòh n dapànn. ²⁸Kà n'òdècǒn kpèi é madí hǒǒsàta, ò hǒ cetá é kaadi-í-ma é cós dífa yè k'òò dii-fá é déhá k'ò káa díci sàma è kó neé é tà madí é tà yò. ²⁹K'ò pú paà miya, ò kó neé-ma é púdá ye hǒǒtà w'áa bá tà kòù. Ye wòni, mèmpa kú wenni kó déhá-pa miya k'òò n'dehikú-ma ³⁰è tonà: Nìdò menñ cetà maápu-dà áa hǒka ò kó yò-má. ³¹Nkéè wódo woò kó n'káa tanìpa tòhika píta é n'kpèi é taá-nà wóo tòò mènñ káa-ko tanìpa tòhika púdée è pú n'cedí é kaadi é mahà é déhá k'ò kó neé óò taá-nà? ³²K'ò hǒtà ò pú kó nedá, ò hǒ ton tontondipá-dà ye wóo tòò pesá k'ò káa péé-ní deuma, kà p'òò béka ò kpèi pá paá-sa kà wèèdi é m'pée pa còhka. ³³Yè yòmpu-

dà, ne mehekà n'òdècɔ̀n pú kó neé é n'yòn n dapànn, k'ò pú hée ò káá-sa weñni.

³⁴Kà Sèsî é tuèha è yò: Kókómú yòn niìi suusá-dà. Cà m'áá féna mu naakú, ti kó tùmá é mù nakàna nà ba? ³⁵Mù koò pú hɔ́ n'sudi teñka, mù mèe koò pú hɔ́ teha kùtidi. Pà hɔ́ mù hùtá tapaadi-dà. Cà mènè káá-ko toùka è kó yekà, k'ó yekà.

15

Webemú yohènamá nà hɔ́fa mènɔ́fà féé-fá kà pá tùmá fà déta

¹Kaàcáhàpa nà niisìmma tòpa weñni, kà pá tènì Sèsî pesá è kò besí o wemá. ²K'yé cemá donka Fàdísi pa nà Weedi kpéñtinùka biòhànapá, kà pá kònti è toò: Ye doòò menè coní niisìmma-dà sukú è péè pà yon-nà.

³Ye wòni, kà Sèsî é pà caka webemú yohènamà memà è yò: ⁴Ne wòò mónn-dà kó n'káá ne mehekà o hɔ́ci kòta, kà fàcɔ́ há fédí, k'ò pú n'hédà hɔ́cɔ́nkú meheká mènèci kaá-ci è yòn púwòì nà cìwòì, é taá ye mènɔ́fà féé-fá pehàpu, é n'yòn mema háá ò kó fà déta tɔ́n wòni? ⁵Ò fà déta tɔ́n wòni, nà yañnaakú-dà ò kó fà bukadá-ma-ní, ⁶é koní hɔ́ɔ́ta, é tènì yíí o dóòpa n'òò dentòòpa é pà caka è yò: Yáñí n dii-nà wèedi, mì tee-sá n déta-ní n hɔ́fa mènɔ́fà de féé-fá. ⁷Ma cɔ́ɔ́di-dà ká n ne caka, kà niisìnn òcɔ́ bítà o sùmma dàhàka, yañnaakú mènèkù hɔ́ m'péé-ku hɔ́nka sàka meheká hɔ́ hatá-ma mènèkù hɔ́ m'péé-ku, kà nìpa púwòì nà pàwòì coó k'yè koò pú békú pá búta pa sùmma dàhàka.

Webemú yohènamá nà díimáadi mènì fée-dí kà pá nì détá

⁸Kà Sèsî tùmà yò: Poòo wodà kó n'káá díimáaka píta, è há féná nìcò, è pú n'tidà hawèta é nì peha sukú, é pedá hǒ̀ta háá ò kó nì dé́tá tǐn wòni? ⁹Ò nì dé́tá tǐn wòni, é yíí o dó̀pa n'̀do dentò̀pa é pà caka è yò: Yǎní é n dii-nà wè̀edi, mì tee-sá n dé́tá n díimáadi mènì de fée-dí. ¹⁰Ma cǒ̀di-dà ká n ne caka, yànnaakú-dà hǒ̀ n'deè Weèdi tontòndipá pesá, kà niisìnn òcǒ̀ b́tá o s̀ìma dàhàka.

Webemú yohènamá nà bíítá mèǹtá fée-tá kà pá tà dé́tá

¹¹Kà Sèsî tùmà yò: Dò̀do òcǒ̀n-dà de péé è káá bíidahí hìdée. ¹²Daadí yè̀ni, kà s̀ìmmònta é caka ta báaa è yò: N báà, n kǒ̀-ní a káma meheká a kó wántá kpíí ká n kpàa-sá. Memá-dà, k'yèe báaa é pà totá o káma. ¹³Kà daàka kàcǒ̀kà é kǎhá, k'yèe s̀ìmmònta é ye-yeda ta kú kpàati ti wèni, é tódá ti dící é kǎhá cǎ̀nku heedí deudí. Kà tá tèi ka béka, é n'fòu fò̀ukpákpàamu, é ya-yakapa ta dící wèni. ¹⁴Tà dii tǐn daadi ye dící é yò, kà kònsàdi há dúú-ní ye heedí, kà tá mónka tà kó dii-sá. ¹⁵Kà tá taá é peha tomú ye heedí dò̀do òcǒ̀n kú pesá, k'ó tà tanà o yèka, kà tà kó n'diini o f̀ànkàti. ¹⁶Kà tà té n'kpèi é dii ye f̀ankàdití, òcǒ̀n há pú kó tì tà pǎa. ¹⁷Kà daadí é pedá, kà tá kaadi é mahà ta yàma meheká ta pemá h̀nka, é caka ta cǒ̀di è yò: N báaa dehèpa wèni hǒ̀ dii-í-ma dipú é yó hęka, kà mmí há péé mì kà kòni n kòdi. ¹⁸N kó tón-ń-ma n báaa pesá é tèi òd caka è yò: N báà, m'a yetà-nà-á-ma, é tǐmá yetá-nà Weèdi. ¹⁹N koò pú sà̀nà á n yíí a bíítá. N tódá é n kpáhina a deho òcǒ̀. ²⁰Kà tá yídá é tón è kòn ta báaa pesá. Kà tá m'pàti-ho hǒ̀ta,

kà ta báàa é tà déhá-ní nà deùma, kà séema òò cɛɛ sàma. K'ó cocí é taá tà codá-ní sukú nà n̄hi hìdèé. ²¹K'yèe bíítá òò caka è yò: N báà, m'a yetà-nà-á-ma é tùmá yetá-nà Weèdi. N koò pú sàna á n yíi a bíítá. ²²Ye w̄ni, kà ta báàa é yíi o dehèpa é pà caka è yò: Taá tóó-nà-ní fen-fem̄ma tókesàdi mènì suu-nà-di tɔ̀ɔka weñni é tènì é báná n bíítá! Tà k̄ɔ̀ɔ-nà māmú nà n̄èti kà tá fíí! ²³Taá é tóó-nà-ní ye naàdapàni f̄ññf̄ñni ti de híí-di é tènì nì kòù, kà tí dii é yankà kúúdi, ²⁴è yáá n bíítà mentà, yè yònà tà de kpíi-má-dà é tùmá fòuda, tà de fée-má, ká n tùmá tà déta. Ye w̄ni, kà pá cetá kúúdi yankàpu.

²⁵Pà h̄n mema, è h̄tà p̄ò menn péé-ho yèdi è púsí tòmú. Ò k̄nti-má-ní, é m'patì-ní h̄ɔ̀ɔta, ò you kà k̄ñk̄ñti dawòni toó, kà n̄pa hou. ²⁶K'ó yíi deho òc̄ɔ̀ òò béka mìi p̄akú-sa. ²⁷K'yèe deho òò t̄ɛná è yò: A yantà-dà koní, k'aa báàa é kòù ye naàdapàni f̄ññf̄ñni ti de híí-di, mìi tee-sá òò déhà nà w̄ñkpeèti. ²⁸Ye w̄ni, kà f̄ɔ̀ɔdi é cɛɛ ye p̄ò, k'ó yeda h̄ɔ̀ɔta dúú-pu. K'òo báàa é yeèni é tèn'òò séuka è yò ó dúú. ²⁹K'ó caka o báàa è yò: Á cós-ho beeká dósdi dósdi m'a deháa-ka, n m̄e mum pú yedáa daadi yèni a wenùdi n̄ic̄ɔ̀ni. Nà mema, bá b̄obíísá a mum pú n p̄ɛi è yò í dii kúúdi nà n dóòpa. ³⁰Àmá, a bíimóntá h̄á koní-ma-ní è s̄hènà-ní a káma poyáyáhi pesá, a pú tà kòù ye naàdapàni f̄ññf̄ñni ti de híí-di? ³¹Ye w̄ni, k'òo báàa òò t̄ɛná è yò: N bidà, f̄ɔ̀ɔn n péé-nà-á-ma daàka weñni, n káá-sà wenni yòn a kpéesá-dà. ³²Yè békú-ma tí p̄aá kúúdi é nì ȳñkà nà yannaakú mìi tee-sá, a yantà mentà de kpíi-í-ma é tùmá fòuda-ní, tà de fée-é-ma ká n tùmá tà déta.

16

Tɔntɔ̀n̄n m̄èh̄n̄n pú coó-ko webemú yohènamá

¹Kà Sèsî é caka o dapàmma è yò: Díikáàdo òcɔ̀n̄-dà de káá o tɔntɔ̀n̄n òò cɛ̀g̃a o káma weh̄ni. Kà n̄pa é tèn'òò caka è yò ye tɔntɔ̀n̄n cɔ̀h̄ú o káma. ²K'òò yíí òò caka è yò: N you kà n̄pa weì-sa a h̄n̄ka, yè pú coó. N caka-ní a tòmú ceñkaàma kú bookú è yáá a koò pú kó neé é n'nihí n káma h̄n̄ka. ³K'yèè tɔntɔ̀nto é caka o cɔ̀ɔ̀di è yò: N dakpɛ̀n̄n kó n bohà-á-dà tòmú, nté n kó himà? N pú kpenì è kó neé paá yèdi tóná, f̄eci-dà mèè kó nà n káá nà n kó n'dèi-má è còhàta. ⁴Èhéè-è! N yáá-ma n kó himpú, k'yé teha kà n dakpɛ̀n̄n n boðhaà tòmú, ká n déhá mèm̄pà kó nà n coní-pa kà n taá pa h̄ɔ̀ɔ̀h̄í. ⁵Ye wòni, k'ó yíí mèm̄pà de bàn-pá weh̄ni o dakpɛ̀n̄n p'òòcɔ̀ òcɔ̀. Kà cecedó é tènì k'òò béka è yò: Cìdeε-dà a bàn-má n dakpɛ̀n̄n? ⁶K'òò téná è yò: *Òdífù kòma t̄n̄sò̀pa kòta. K'ò yò: N̄te a bàn̄ti pòkàf̄aku, kaadi fem̄ma é waàta é n'yò t̄n̄sò̀pa púnùn̄. ⁷K'ó yíí-ní tòò òò béka è yò: F̄ɔ̀n̄ tá, a bàn n dakpɛ̀n̄n cìdeε-dà? K'òò téná è yò: P̄ɛ̀g̃è yòka p̄n̄ka kòta. K'ò yò: N̄te a bàn̄ti pòkàf̄aku, waàta p̄n̄ka púnii. ⁸Ye wòni, k'yèè tɔntɔ̀nto m̄èh̄n̄n pú coó-ko dakpɛ̀n̄n òò cónta nà soúma ò de paà-ma. Kà Sèsî é tuèha è yò: Fòùkù menkù kú n̄pa káá-ma soúma pa paàma meheká pa tò̀pa h̄n̄ka, é haṭá-nà wenikú kpéepá.

Ne pú kó neé é n'tùn Weèdi è tùmà b̄h̄̀ta díci

⁹Mmí, n ne cakú-ma è yò ne peha dó̀pa nà fòùkù kámà mèm̄m̄ pú suumà, k'yé teha kà mà wán̄ta k̄ah̄à, kà pá ne codá Weèdi h̄ɔ̀̀ta meheká, ne kó m'péé-sa k'yé n'kóò yòomá. ¹⁰Mèh̄n̄n códí-ko

niiya sàmmónya hínka, ò m̀e tè kó n'códí-ma sàsa hínka. Kà m̀eǹn m̀e pú kódí-ko niiya sàmmónya hínka, ò pú kó n'códí sàsa hínka. ¹¹Kà ne pú kódí fòukù menkù kú káma hínka, wodà kó ne cɛɛ̀ káma mómá? ¹²Kà ne pú coó tɔ̀do káma hínka, wodà kó ne kɔ̀ kó m̀emà yòn-ma ne mómá kpéemá? ¹³Deho òcɔ̀n pú kó neé é n'dehú dakpémma pàdée kpémú. K'ò dósí òcɔ̀, ò kó n'sɛ̀ɛ-ma tɔ̀do, k'ò m̀e daadi-nà òcɔ̀, ò kó n'yɔ̀sí-ma tɔ̀do. Ne pú kó neé é n't̀un Weèdi è t̀umà b̀h̀ta díci.

Sèsî cakú Weèdi wemá niiya dósí hínka

¹⁴Fàdísipa m̀em̀pa de naanà-pa díci de you-má kà Sèsî wei mema, kà p'ò̀o dehi kú. ¹⁵K'ó pà caka è ỳ: Néna, ne h́ m'pakú è kpèi é beka nipa-dà è ỳ ne yòn niicoopa, Weèdi há yáá-ma ne yàma yòm̀pu. Nipa keèhu-sá sàsa, Weèdi pesá s̀kací-dà. ¹⁶Pà de biòhanì M̀yìsì kpé̀nt̀inùka^y-dà, nà Weèdi Weténápa p̀kàhi, háá kà Ìsá-Bàtìsì é ỳ t̀eni. É cɛ̀ɛ̀-à ye kú ẁni-dà pà cakú-ma Weèdi wò̀oti wenaamá, bá m̀eǹn dèè k'ò wé̀di è kó dúú ti meheká.

¹⁷Mèekà, Weèdi kpé̀nt̀inùka fohèfa deèdamá kó n'dòn-ń-ma é haťá-nà teñka nà hínka ỳomá.

¹⁸Kà nìi b̀ò̀haà o poòo é tódá tɔ̀do, ò cɔ̀hú d̀òdí-dà. Kà nìi m̀eǹn mun pú kádà-ko poòo m̀e tódá poòo k'òo d̀òdo ò b̀ò̀haà-ní, ò m̀e tè cɔ̀hú d̀òdí-dà^z.

y 16.16 M̀yìsì kpé̀nt̀inùka yòn Weèdi kpé̀nt̀inùka m̀eǹkà péé-ka-dà Weèdi p̀kàkpé̀nta p̀kà-cecehí hìnùm meheká

z 16.18 Ìsìdàyédìpa pesá, kà d̀òdo mum pú kádà poòo, è yè̀di è d̀òs-nà poòo, ò m̀e tè cɔ̀háà d̀òdí-dà.

Díikáado nà Dàsáa

¹⁹Kà Sèsî tùmà yò: Díikáado òcòh-dà de péé è bádi nensuutí, díikpecí kpéetí. Ò de fòu dikádénkú meheká-dà, è bédì diisuumá daàka weñni. ²⁰Kà péíta tàcòtá mèe té de péé, kà pà tà toò Dàsáa, kà tà yòn mòká ta weñni, è té n'dòó ye díikáado hòtá hánnúdi.

²¹Kà tà té n'kpèi é dii ye díikáado de hò n'yon kà mì dòò-sa-ní o tábídi fòdi, òcòh há pú k'èè tà kòó. Kà mòhí de tùmà kòdi-ní è déhú ta mòká.

²²Kà daadí é pedá, k'yèe péíta é kpíi, kà Weèdi tontondipá é tènì é tà tódá é tà dikàna híhka é taá tà kàna Àbààhám nònkànhiòma.

K'yèe díikáado mèe té kpíi, kà p'òò dáná. ²³K'ó tèi é n'yon nánkú dédéi kpíiku meheká. K'ó yoòda o nònci, é wántá é déhá nà deùma Dàsáa k'ò kàdi Àbààhám pesá. ²⁴K'ó kpákada è yò: N báa Àbààhám, n kón séema! N yon nánkú-dà hamù memù kú meheká! Tòn Dàsáa k'ó fènta-ní o hámbíifá néemá é tènì é bókàna n níkú!

²⁵Kà Àbààhám òò téná è yò: N bidà, dehta è yò a de péé dikádénkú meheká-dà a fòumu wòni, kà Dàsáa yon nánkú. Sámà-ní, ò péé wèèdi meheká-dà, kà fòh nònci huèni. ²⁶Tùmàkaà,

fòòpekàdi cumpudí mónní-dà péé néna nà tínti ti còhàka. Nii pú kó neé nì dèta é ne tantá-ho yoo é nì dèta é ti tantá-ní. ²⁷K'yèe

díikáado yò: N báa, kà memá-dà m'a séúkú-ma, tòn Dàsáa n báa hòtá. ²⁸N káá-ní kúcàpa pànùm-dà. Ò tòn k'ó taá pà caka è yò pà dá n'fòu n de fòukaàma, k'yé teha kà pà wántá kpíi, kà pà mèe té dá tènì nánkù bèmbèni menì.

²⁹Kà Àbààhám yò: A kúcàpa káa-ma-ní Mòyísi kpéntinùka nà Weèdi Weténápa pòkàhi, pá besí-ho yè pà biòhòni-sa. ³⁰K'yèe díikáado yò: Ú! N báa Àbààhám, pà pú

kpèi èè besí. Kà nìi há yeè kpííkù mehekà è taá è pà cakáà, pà kó penta-á-ma fòumu. ³¹Kà Àbààhám òò caka è yò: Kà pà pú kpèi besí Mòyísi kpéńtínùka nà Weèdi Wetéńápa pòkàhi tonàpu, bá kà nìi yáńtà è tèi-ho è pà cakáà pà pú kó teha è yò bemú-dà.

17

Sìima pàáma nà tòpa sìima bútáma

¹Kà Sèsî é caka o dapàmma è yò: Pàáma pú kó mónka, mèmà kó n'tee-má kà nido é dodi sìima meheká. Àmá, nánkú é m'péé-nà mènè kó n'tee-kó k'yèè kú pàámà é paná. ²Kà pà de cemà ò yínà táasàku o fòókú, òò káńtà dàmédi meheká, ye kpéemá tɔy, nà w'aa dúuu-má yańyòkàmpa p'òòcɔ sìima meheká. ³Pàá-nà yòkàma ne cɔ̀̀̀di híńka!

K'aa kúcaà a yetà-nà, ò caka sukú è yò ò pàá-sà pú coó. K'ò bantà o sìima, k'á bútá w'àà pàá-sa. ⁴K'òà yetà-nà còku màyehì weńtúnńi nìcɔ meheká, è tón-ní ye ma yehìkà a pesá è bahiní o yetádi, k'á bútá-ho o sìima.

Dandaní kó neé pàá-ma pónítápááma

⁵Kà Teó tontòndipá òò caka è yò: Ti tshèna dandaní.

⁶K'ó pà téná è yò: Kà ne dandaní cehímú sáà-nà kùńsòpu bíífá, ne kó neé-ma é caka tesàpù memù è yò: Fikàda é taá dodi dàmédi meheká, mù kó pàá-ma ne hímpú.

Núndeho mènè pú ceí-ko cóntàma

⁷K'yè yònà n'òòcɔn káá núndeho k'òò dòdi o yèdi yoo è cɔnti o nótí, k'yèè núndeho koní yèdi, ò k'òò caka-á-dà è yò: Yáńi femma

é dii? ⁸Úù! Ò múntà k'òò caka-á-ma è yò: N Béná dipú, k'à yà k'á cehèna neñti é n paá dipú ká n dii, é yàà. Ye kú dàhàka-dà a mèe té kó neé-ma é dii é yàà. ⁹Ò kó seda-á-dà ye núndeho n'òò paà-ma tomú pà de hín ó paá-pu? ¹⁰Ma còòdi-dà nà néna. Kà ne té paà pà hín né paá-sa weñni è yò, kà né n'yò: Ti yòh núndehèpa mèm̀pà pú sà̀nà-pa-dà cóntàma, ti paà ti yò̀nà é paá-sa-dà sáàdi.

Sèsî kpekà̀nà k̀m̀ma píta

¹¹Kà Sèsî é n'kódí Sè̀dìsàdè̀m béka, é yèè Sàmàdî nà Kà̀dìdè̀e ye teñka peeku-sá. ¹²K'ó m'pati yò̀bìísá yècî, kà k̀m̀ma píta é yí- ní o peètanàpu. Kà pá tènì é neèhi nà deùma, ¹³é weé kpeéma è yò: Ti dakpè̀n Sèsî! T'a séúku-ma, ti kón séema!

¹⁴Kà Sèsî é pà n'wáñ é pà caka è yò: Taá é beka-nà ne còòdi d̀hàdi yañma^{aa}! Kà pá n'kèhedi é kpeka. ¹⁵P'òòcò déhá-ma è hótà ò kpekáà, k'ó fitá é n'tónti-ní, è dùnti-ní Weèdi kpeéma. ¹⁶K'ó tènì é dodi-ho bìbìùdi Sèsî tàka f̀di, óò tóná. Ye dòò há de yòh Sàmàdî kóò-dà. ¹⁷Ye wòni, k'òò téná è yò: Ye k̀m̀ma píta pú kpekáà pa weñni dò ? Ye tò̀pa pàwòì tá ? ¹⁸Badà tee kà tò̀pa pú maàhaà é tóní é seda Weèdi é n'yò̀nà ye c̀hè̀n meǹn hìmpú ?

¹⁹Ye kú dàhàka, k'òò caka è yò: Yídá é kahá, a dandaní-d'̀à f̀hìnà.

aa 17.14 M̀yìsì kpé̀ntì̀nùka meheká Weèdi de hínà è yò kà nìi m̀on k̀ǹku è yòò kpekáà, ò yò̀nà é taá beka-á-ma o còòdi d̀hàdi yañn k'òò còs é déhá k'ò kpekáà mármám. K'yè yò̀nà mómasí ò kpekáà-á-dà, kà d̀hàdi yañn t'òò caka kpé̀ntì̀nùka hín ó peha-sá-ní kà pá paá-nà ye kú d̀hàdi é beka è yò ò kpekáà.

Sèsî cakú mìi kó paá-sa kà Niifòuò bíitá é neé tóní

²⁰Kà Fàdisìpa é béka Sèsî Weèdi wóòti kó tènì t́n daadí.

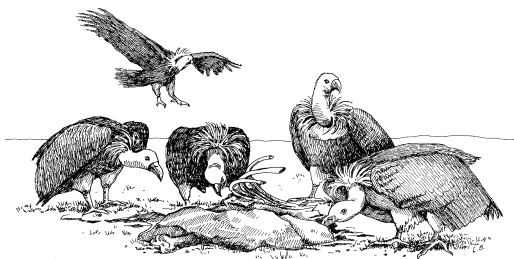
K'ó pà t́nà è yò: Weèdi wóòti baà pú kó m'pení è foó kà pà tì wán. ²¹Pà pú kó n'yò: Weèdi wóòti péé miù-dà yoo tì péé menkà-dà, è yáá Weèdi wóòti yò péé-pu-dà ne còhàka.

²²K'ó caka o dapàmma è yò: Wòni pení-ma-ní kà ne kó n'kpèi é déhá Niifòuò bíitá bá daadí nìc̣, n'aá bá nì déhá. ²³Pà kó ne caka-á-ma è yò: Tà péé mìi yoo tà péé menkà. Ne dá cokapa é taá ka béka. ²⁴É n'yònà tafá ḥ yikàda-má ḥnka páaku kùc̣ háá nà tókú k'yè yò pói, Niifòuò bíitá tóní daadí kó n'yòṃpu-dà. ²⁵Kà t'áá neé é tóní, yè békáà tá dii nánkú-dà sàma, kà wòni menì kú nìpa é tà yeda. ²⁶Mìi de paá-sa Nòwéè wòni, mií-dà kó t́má é paá Niifòuò bíitá kó tóní t́n daadí. ²⁷Nòwéè wòni kpéepá de yon-ń-ma, è púsí nayàpu, kà daapá tónkú poòpa, kà nìpa p̣n pa bíipohí daapá, háá daadí Nòwéè dúú-di néemá dawéèku meheká. Ye kú dàhàka, kà néesúnásàku é tènì é pà dii pa weñni. ²⁸Yè mèè té kó wántá é n'yònà Dòòtì wòni yòṃpu-dà. Nìpa de yon-ń-ma, è púsí nayàpu, è don, è yedí, é bodi diití, é yí è madì ḥḥí. ²⁹Àmá, Dòòtì yèdì t́n daadí Sòdómù meheká, kà hayókamú tafá nà hamú é ḍo-ní nà ḥnka é pà dii pa weñni páí. ³⁰Yè kó n'yòn memá-dà, mmí Niifòuò bíitá kó fodá t́n daadí nà n nòòti.

³¹Ye kú daadí, kà nìi péé ḥṃṃṃnta ḥnka, k'òo neñti péé ta meheká, ò dá cútá-ní è yò ò kó dúú é tì tódá. K'yè mèè ḥṭà nìi

péé yèdi, ò dá koní h̄ǝta. ³²Né deŋta Dòǝtì poǝo^{ab} kpémú. ³³Mèh̄h̄n̄ kó n'kpèi-kó é f̄h̄ina o f̄òumu, ò kó mù féná-ma. Kà mèh̄h̄n̄ mèè mù fénà-ko, ò kó wán̄tá mù déta-ma. ³⁴N ne cakú-ma: Ye kú yèh̄ka, n̄ipa pàdéé kó n'dǝǝ-ma dǝǝdí n̄ic̄ǝ kú h̄in̄ka, kà pá tódá òc̄ǝ é hédá tǝǝ. ³⁵Kà poǝpa pàdéé é péé é n'nañ, kà pá tódá òc̄ǝ é hédá tǝǝ. ³⁶[Daapá pàdéé kó n'dehú-ma yèdi meheká, kà pá tódá òc̄ǝ é hédá tǝǝ.]^{ac}

³⁷K'òo dapàm̄ma óò béka è yò: Mii kó paǝ yaà békà-dà, ti Teù? K'ó pà téná è yò: Nǝkp̄h̄ta dǝǝ-sa, yòti peeku-sá-dà.

Yòti tísí nǝkp̄h̄ta

ab 17.32 Né dentá Cetáma19.26

ac 17.36 Kà ne déhà-sa kà pà paǝ yidóò men̄h̄ [...], kà né n'yáá è yò wemá mèmà péé-ma ye yidó mehekà de pú péé pǝkàceceh̄i meheká.

Kpíipoòku nà sídàko webemú yohènamá

¹Ye kú dàhàka, kà Sèsî é caka o dapàmma webemú yohènamá è kpèi é pà beka è yò pà yònà é n'doń-ma Weèdi kà pa ẁ̀nti dá yááka. ²K'ò yò: Síðàko òc̀̀n-dà de péé yotí tìc̀̀tì, ò pú cunì Weèdi ò mèe pú kań nìi òc̀̀n. ³Kà kpíipoòku kùc̀̀kù mèe té de péé ye yotí ti c̀̀̀di meheká, é té n'kódì-ní ye dodo pesá òò còhu è tonà: N pútá n kà̀̀tòdo yìhika. ⁴K'yé yóka k'ò baà é n'yenì, àá yò é mahà è yò: Bá nà n pú cunì-mà Weèdi, è pú kań nìi òc̀̀n, ⁵nà ye kpíipoòkù menkù há n wékàni-mà kpémú, n kó kù tempa-nà-á-ma é kù pútá ku kà̀̀tòdo yìhika, k'yé teha kà kù dá é n'kódì-ní è n kòkapú. ⁶Kà Teó é t̀̀hina è yò: Yekà-nà sukú sídàkpákpàdo hímpú. ⁷Aá kó béka Weèdi-dà? Nì pú kó pútá ni kpéepá mèm̀̀pà kò̀̀n-pa yè̀̀ka nà wè̀̀ku è nì yún? Nì kó yóka-á-dà è pú n'tèni é pà tempa-nà? ⁸N ne cakú-ma, nì kó pà pútá-ma fè̀n-fè̀mma. Niífòuò bíitá kó t̀̀ni t̀̀n daadí, tà kó déhá-dà dandaní yà̀mma tè̀ka hí̀̀nka?

Fàdísì nà kaàcáho webemú yohènamá

⁹Kà Sèsî é t̀̀má caka webemú yohènamà memà nìpa pàc̀̀j kpémú, mèm̀̀pà h́́ n'dii-pá pa c̀̀̀di è yò pà coó, è yósi tòpa, k'ò yò: ¹⁰Nii pàdèé-dà de dúú Weèdi h́́ta meheká è kó nì d̀̀a, k'òòc̀̀j yòn Fàdísì, kà tòdo yòn kaàcáho. ¹¹K'yèe Fàdísì é t̀̀i è ǹ̀hi è doń Weèdi o yàma meheká è toò: Weèdi, m'a sedí nà n pú yònà-ma tòpa mèm̀̀pà yòn-pa túupa, nà mèm̀̀pà pàkú-pa kpákpààma, nà mèm̀̀pà pàkú-pa yáyámú. M'a sedí nà n pú yònà-ma kaàcáhò meǹ̀. ¹²N h́́ bowá nùdi c̀̀má màdèé-dà kàyeèho òc̀̀j meheká. N

káá-sa weñni, n h̄ a k̄ɔ̄ɔ̄ nīȳa píta meheká yèc̄ɔ̄-dà. ¹³Kà kaacáho menn neèhi deùma è s̄ín, bá ò pú nedà é yoòda o yudí h̄ínka, è kòn-nà Weèdi è toò: Weèdi, n kón séema n yòn nīs̄īn̄n-dà. ¹⁴Kà Sès̄ī é t̄hina è yò: N ne cakú-ma, Weèdi de teháa-á-ma ye kaacáho è yò ò yòn nīicoóko k'ó neé é n'kunti o h̄ɔ̄ta. Hákà, ni de pú teháa Fàdísì menn, è yáá mèn̄n̄ wenni kó wekàna-kó o c̄ɔ̄ɔ̄di, pà k'òò yàkàda-á-ma, k'ò m̄e yakàdà o c̄ɔ̄ɔ̄di, pà k'òò wekàna-á-ma.

Sès̄ī kónà bíhí

¹⁵Kà n̄pa é n'kódi-nà-ní pa bípàn̄hi Sès̄ī pesá è kp̄ei ó c̄ɔ̄ná o n̄hi hi yuùka h̄ínka é h̄i kóná. K'òo dapàn̄ma é déhá pà p̄akú-sa, é pà k̄èi-nà. ¹⁶Kà Sès̄ī é h̄i yíí-ní o pesá è yò: Héé-nà bí̄s̄īm̄mónhí kà hí t̄eni n pesá, ne dá h̄i n'kpani è yáá Weèdi wóòti péé m̄èmpà h̄i yònà-pa kp̄émú-dà. ¹⁷Bemú-dà n ne cakú-ma. Kà mèn̄n̄ pú teháa-ko Weèdi wóòti o h̄ínka é n'yònà bí̄s̄īm̄mònta, ò pú kó neé é wántá dúú ti meheká.

Káma yañn òc̄ɔ̄n̄ nà Sès̄ī

¹⁸Kà Sùwíf̄upa dapàn̄kp̄ènn̄ òc̄ɔ̄n̄ é béka Sès̄ī è yò: Dakp̄énsudó, n kó p̄áá badà é déta f̄òumu m̄èmu bá yòo-pú?

¹⁹K'à Sès̄ī òò t̄éna è yò: Baà tee k'á n yíí sudó? N̄id'òòc̄ɔ̄n̄ kós è sudi, Weèdi c̄ɔ̄ɔ̄di bààsí. ²⁰A yáá-dà-ma Weèdi h̄ɔ̄ɔ̄wencí nùka m̄ènkà h̄ín-ká: A dá yetá c̄ɔ̄ha d̄oódí, a dá k̄òò n̄ido, a dá yódá, a dá yetá bánta é c̄ɔ̄ha t̄òdo yèdi, á n'cuuni a báaa n'aa mà!

²¹K'yèe káma yañn òò t̄éna è yò: N p̄áa-ma miì kú wenni nà n dapàn̄ku w̄òni.

²²Sèsî yèkaà-ma mema, òò caka è yò: Nii yèc̣-d'àà dóntà. Taá yeda a káá-sa weñni, é tódá ye dící é cì totá péhí. K'à ḥn mema a kó yadá déta-ma káma Weedi pesá. K'à pạ miya è yà k'aạ yaní é n tụna.

²³Ye ḍḍo yeèkaà-ma mema, k'òo yàma yò bì-i, ṃi tee-sá, ò de káá káma-dà sàma. ²⁴Sèsî ḥṭà-ma o yàma c̣ḥaạ, k'ò yò: Yè ḍṇ-nà-á-ma káma yañma nà p'aa dúú-ma Weedi wóòti meheká.

²⁵Káma yañn dúúma Weedi wóòti meheká kó n'ḍṇ-ń-ma é hạṭà-nà bonamáku kó yèè-ma yáafá bòdi meheká.

²⁶Kà ṃṃp'òò besí-pa yò: Kà memá-dà, wod'aạ kó déta f̣ṭama?

²⁷K'ó pà ṭṇá è yò: Ṇipa kó ḥka-sá pạpu, Weedi k'èè nedá-ma.

²⁸Kà Píyéè yò: Ñte, ṭnṭi ḥèè-é-ma ti kp̣ésá weñni áa tụna.

²⁹K'ó pà ṭṇá è yò: N ne cakú móma-dà, kà ṇi yída è ḥdá o ḥṭta, yoo o pòò, yoo o kúc̣apa, yoo o ḥṭta kp̣éepá, yoo o bíhí, nà Weedi wóòti kp̣émú, ³⁰ò kó déta-ma pemà memà kú meheká ò ḥèè-sa-ní k'yé n'wehi sàma, é ṭṃá wántá déta f̣òumu ṃṃù bá yòo-pú pemá ṃṃà pení-ma-ní meheká.

Sèsî cakú tạama o kúmu n'òo yạndáma

³¹Kà Sèsî é tódá o tonṭndipá p̣i-pàḍéé é taá pà caka è yò: Ñte kà ti p̣ónti Sèdisaḍémù. Weedi Weṭṇapa de wạhaạ-sa weñni Ṇiuf̣òò bíitá ḥñka, kó pạná-ma. ³²Ta kp̣éepá kó tà ṭaa-á-ma ṃṃpà pú yáá-pa Weedi ṇḥi meheká, kà pá tà dehí, é tà ṭèuna, é tà ṭyha nụnṭṭí, ³³é tà p̣óó dáafa, é yòò tà ḳòu, datạadi, kà tá yạnṭá-ní. ³⁴Ámá, o tonṭndipá de pú yeèkaà yèc̣éè ò de kp̣èi é n'yòpu. O wemá de pà bìni-í-ma, pà de pú neè é bantá ò de wei-sa kú ḥñka.

Sèsî dîhîna yònn

³⁵K'ó m'patì Sèdikòò yotí, kà yònn òcòh kàdi còku nùdi è còhu.

³⁶K'ó yekà nìku nampàta kà kù kghedi, k'ó béka mìì pakú-sa. ³⁷Kà p'òò caka è yò: Sèsî Nàsàdétì kóóó-dà kghedi. ³⁸K'ó dedí kpeéma è yò: Sèsî, Dàfítì bidà, n kón séèma.

³⁹Mèmpà de nihí-pa yìhika, kà p'òò kònti-nà è yò ó hìn wámu. K'ò mèe dòhà é dedí sàma è yò: Dàfítì bidà, n kón séèma.

⁴⁰Kà Sèsî é nēhi, é kòú nùdi è yò p'òò yàgani. Ò tēni tīn wòni o pesá, k'òò béka è yò: ⁴¹A kpèi m'áa paá badà?

K'ó téná è yò: N Teù, n kpèi á n dîhîna-á-ma.

⁴²Kà Sèsî óò caka è yò: Dìida, a dandaní-d'àà kpekàna.

⁴³Ye pesá nà ye pesá, k'òò nònci é diida, k'ó tuýna Sèsî dàhàka è dùnti Weèdi. Ye nìku weñni déhà-ma ye kú paámà, kà kú cetá è mèe té dùnti Weèdi.

Sàsèè dìsi tepú hínka

19

Sèsî cèhènà Sàsée fòumu

¹Kà Sèsî é butá Sèdikòò yotí meheká è kẹhẹdi. ²Kà doòo òcòn pée ti meheká kà p'òò toò Sàsée, k'ò yòn kaacáhàpa kpènn, è káá dící dédéí. ³K'ó n'kpenti è kó déhá Sèsî. Ò há de bédì-ma tá, ò pú nedà é mà hìn nà nìku kpémú. ⁴Memá-dà, k'ó cocí é nihí yìhìka, é tèi é dìsi tepú mùcòmù kú hìnka, Sèsî de kó yèè-sa, è kpèi k'ò tènì è kẹhẹdi, k'òò déhá. ⁵Sèsî tènì t́ín wòni ye tepú f̣̀di, é wántá mu hìnka òò caka è yò: Cútá-ní fèmma Sàsée! A ḥ̀ta-dà n kó taá é bátá-ma yenì kpéédì.

⁶K'ó cútá-ní fen-fèmma, òò tanà o ḥ̀ta, òò codá nà yaannaakú. ⁷Mèmpà kú wènnì de déhá-pa miya, kà pà wụkapú è tonà: Ò taá é bátá niiṣ̀nn ḥ̀ta-dà.

⁸Àmá kà Sàsée é neèhi Teó yìhìka, òò caka è yò: N Teù, n kó tóo-ma n káma yèỵ̀ku é mà totá péhí. Kà n ṃ̀e de paḡ̀ ṇ̀i f̣̀òtì é dii o dífa, n kó f̣̀a n'òò bodá-ma fa còku mànàhì. ⁹Kà Sèsî òò t́éná è yò: Weèdi f̣̀hìnà-á-ma ḥ̀ta mentà kú ṇ̀pa yenì, mìi tee-sá a ṃ̀e té yòn Àbààháṃ̀ yaàbíídì-dà. ¹⁰Mmí Niifòuo bíitá, n tènì è kó p̣̀ha ṇ̀pa ṃ̀mpà f̣̀e-pá-dà é pà f̣̀hina.

Díiyuùka webemú yohènamá

¹¹Kà Sèsî é t́úmá caka webemú yohènamá ṃ̀mpà de tènì-pá-ní è besí o wemá. Ò de hédì-nà Sèdisadém-dà kà ṇ̀pa maàhu è tonà Weèdi wòòti kó fodá-ní ṣ̀nṣ̀ákù-dà. ¹²K'ó pà caka è yò: Wóobítá tàc̣̀ta-dà de kódí c̣̀ṇ̀ku heedí deudí, è kpèi é taá dii-ní wòòti é neé koní. ¹³Kà tá n'kẹhẹdi, é yí ta dehèpa píta, é ḳ̀j̣̀ bá pa ṃ̀nn

dèè-ko díiyudí è yò ó n'tantí-nà hádí é n'sàná ta kómma-ní. ¹⁴Ta yotí yamma há de tà sɛ́ɛ-ma tá, kà pá tɔn nipa è yò pá tuùna ta dàhàka é tèi é caka wóosào tà kódí-ko kú yotí è yò, pà pú kpèi kà tá n'yòn pa wódo.

¹⁵Kà tá tèi kà pá tà kàna wóòti, kà tá tón é koní ta yotí. Kà tá tɛni é yíi ta dehèpa tà de kɔ̀ɔ̀-pa díci, è kó déhá bá mènèn dèè-ko de cì pèntà-nà é cóǹti-fa. ¹⁶Kà cecedó é tɛni è yò: N dakpɛ̀n̄n, a díiyudí pedà díiyuùka tɔ̀ka píta. ¹⁷K'yèè wódo óò caka è yò: Yè sudi, a yòn deho sudó-dà. A códí-mà niìyɔ̀ sàm̀mònyɔ̀ hínka, m'a kɔ̀n̄ni wóòti yotí píta hínka. ¹⁸Kà déèdo é tɛni è yò: N dakpɛ̀n̄n, a díiyudí pedà díiyuùka tɔ̀ka kànù̀m̄. ¹⁹K'yèè wódo é caka menn è yò: Fɔ̀n̄, m'a kɔ̀n̄ni wóòti yotí tìnù̀m̄ hínka-dà. ²⁰Kà taáko é tɛni è yò: N dakpɛ̀n̄n, n̄te a díiyudí, n de nì wɔ̀n̄à kùdáakp̄̀ku-dà é nì sòna. ²¹M'a wani-í-ma é mà hɔ̀n̄, mii tee-sá a wemá-dà dòn. A hɔ̀ tódá a pú hínà-sa-dà, è té kɔ̀ȳ a pú bɔ̀s̄-sa. ²²K'òò tɛná è yò: A yòn deho kpákpàdo-dà. N k'áa síi-nà a wemá hínka-dà. A de yáá-ma è yò n wemá dòn, kà n té tódá n pú hínà-sa, é kɔ̀ȳ n pú bɔ̀s̄-sa, ²³badà tee k'áa de pú taá é taàa n dífa díikò̀ta meheká? N koní-mà-ní, n de kó neé taá f̄a tóó-ma-ní nà cóǹtídi. ²⁴Ye wòni, k'ó caka mènèpa de yè péé-pa è yò: Tànta-nà ye díiyudì, é nì kɔ̀ɔ̀ mènèn káá-ko díiyuùka píta. ²⁵Kà pà yò: Ti dakpɛ̀n̄n, ò yò káápu-dà díiyuùka píta. ²⁶K'ó pà tɛná è yò: N ne cakú-ma, mènèn káá-ko pà kó d̀hà óò t̀hèna-á-ma ò káá-sa hínka, mènèn m̀è kóó-ko yècɛ̀ɛ̀, pà kó tànta-á-ma bá niìyɔ̀ cɛ̀masí ò káá-sa. ²⁷Háka, n k̀à̀t̀ò̀pa mènèpa pú kpèi-pà n ní n'yòn pa wódo, né pà yàn̄i mii é pà hɔ̀ȳ n yihika.

Sèsî dúúma Sèdisàdém

²⁸Sèsî wedà-ma mema é yò, é yí é nihí ye nìku yìhìka è pónti Sèdisàdém. ²⁹Ò pàti t́ín wòni yotí pà toò-ti Bètìfàsèè nà Bètànî, kà tì pèè-nà òdifíèpa taàdi, k'ò tòn o dapàmma pàdèé, ³⁰è yò: Tòòta-nà yòsimónùtì mènùtì pée-tì ti yìhìkà. Kà ne tèi è tì dúú, ne kó déhá-ma sàmùnùbíidí kà nì pídí, k'òòcòh mum pú nì dáá daadí yèni. Né nì pítá-ní é nì teè-ní mi. ³¹K'òòcòh ne békàà è h́ín: Baà tee kà ne nì píkú? Kà n'òò téná è yò, ne Teó-dà nì kpèi.

³²K'yèè tontòndipá é kàhá é tèi é déhá Sèsî pà cakàà-sa-ní wèni. ³³Pà píkú t́ín wòni ye sàmùnùbíidí, kà ni yamma é pà béka è yò: Baà tee kà ne nì píkú?

³⁴Kà pá téná è yò: Ti Teó-dà nì kpèi.

Pà piikú faàti còku è kó codá Sèsî

³⁵Kà pá nì dèdi é nì teè-ní Sèsî pesá, é tènì é tóó pa nènì é pohà

ni hĩnka, é héé k'ó òdi é kaadi. ³⁶K'ó nì dádí è tòdi, kà nìpa piikú pa neñti o yìhika còku hĩnka. ³⁷K'ó n'tósí-nà Sèdisàdém, è tũn-ní còku mènku sínti-nà-ku-ní òdífìèpa tãadi, kà yañnaakú súná o dapàmma mèmpa de ò pùdi-pá weñni, kà pà dùnti Weèdi kpeéma nà pónítapaáma ò de paà-ma kpémú pa nòñci meheká. ³⁸Kà pà tonà:

Kónáma é m'péé-nà wódo
mènnè pení-ko-ní nà Bateó Weèdi yèdi!
Wèèdi é m'péé hĩnka,
kà Weèdi yèdi é wehika hĩnka sàka meheká^{ad}.

³⁹Kà Fàdísipa pàcò mèmpa de péé-pa nìku meheká, é caka Sèsĩ è yò: Dakpènn, caka a dapàmma kà pá hĩn wám.

⁴⁰Kà Sèsĩ é pà téná è yò: N ne cakú-ma, kà pà hĩn wám, tãaka kó n duntà-á-ma kpeéma.

Sèsĩ kón Sèdisàdém kpémú

⁴¹Sèsĩ héékú-nà tĩn wòni Sèdisàdém yotí, k'ó tì déhá é kón ti kpémú, ⁴²è yò: Néna Sèdisàdém yamma-nà, kà ne de kó neé bantà mì kó ne tènì-nà-sa-ní wèèdi yenì! Y'àá kàà ne sòdi-í-ma sàmà, ne mum pú kó neé yè déhá. ⁴³Daàka-dà pení ne kpémú kà ne wèètòpa kó tènì é maá bonkú, é yéntá ne yotí, é ne pìi, é ne pèkáná páati weñni. ⁴⁴Pà kó ne kòù-ú-ma pápái, é pódá ne yotí ti wen-wenni. Tãadi pú kó sòntá é n'còmú ni tòdi hĩnka, mì tee-sá, ne pú bantà wòni Weèdi tènì-di-ní è kó ne fĩhina.

ad 19.38 Dentá-nà néyèñci pòkàta meheká 118.26.

Sèsî b̂haà tantamma Weèdi ĥĵta meheká

⁴⁵Kà Sèsî é dúú Weèdi ĥĵta meheká, é cetá bohàpu mèm̂pà de tañ-pa ta meheká . ⁴⁶K'ó pà caka è yò: Pà wàtà Weèdi pòkàta meheká è yò: N ĥĵta kó n'yòn weèdidòpu kpéetá-dà. Àmá, kà néna há tà kpáhínà túupa peètadí^{ae}.

⁴⁷Kà Sèsî é m'biòhàni daàka weñni Weèdi ĥĵta meheká, kà d̂ĥka yamma kpém̂ma, nà Weèdi kpéñtìnùka biòhànapá, é péé-nà Sùwífùpa kpém̂ma, kà pà penti pà kó ĥmp'òò kòù. ⁴⁸Àmá, pà de pú yáá pà kó ĥmà mì tee-sá, nìku d̂óódi d'òò besí-ma dédéí nà pa yàma weñni.

20

Pà békú Sèsî o nòòti péé-nà-sa-ní

¹Daadí yèni, kà Sèsî é m'biòhàni nìku Weèdi ĥĵta meheká, è kù cakú Weèdi wenaamá. Kà d̂ĥadi kpém̂ma nà Weèdi kpéñtìnùka biòhànapá, nà Sùwífùpa kpém̂ma é bintá-ní é tèni, ²òò béka è yò: Ti caka-ní, nà nòòti m̂m̂nti-dà a pakú-nà-ma ye kú ni-ní? Wod'àa p̂ĵ nùdi k'à yè pakú?

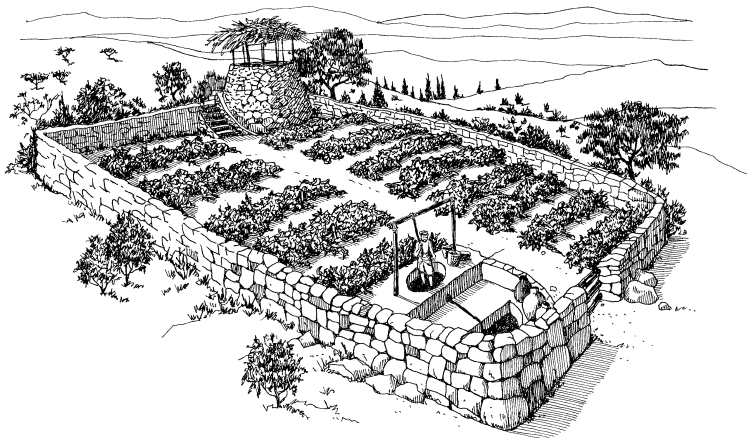
³⁻⁴Kà Sèsî é pà t̂ná è yò: N m̂e té káá békama màĉm̂à-dà è kó ne béka. Wòò t̂n-ní Ísáá k'ò cómù? Weèdi-dà n'kéè nìpa? N caka-nà-ní.

⁵Ye ŵni, kà pá n̂ĥnà pa ĉĵdi meheká é caka pa t̂òpa è yò: Kà ti ĥĵn Weèdi-d'òò t̂n-ní, ò kó ti béka-á-ma è yò: Badà tee kà ti

ae 19.46 Dentá Èsàyî 56.7 nà Sèdèmî 7.11.

pú teháà o wemá? ⁶Kà ti m̀e t̀nà è h́n ǹpa-d'òò t̀n-ní, ǹku ẁnni kó ti kámu t̀̀ka-dà é ti k̀ù, m̀i tee-sá menku d'òò tóńkú è yò ò yòn Weedi wet̀nako-dà d̀d̀éí.

⁷Ye ẁni, kà pà t̀nà è yò: Ti pú yáá m̀ǹn ò t̀n-kó-ní è yò ó cóntá ǹpa. ⁸Kà S̀s̀i é pà t̀nà è yò: Kà memá-dà, n m̀e té pú kó ne caka nà nòòti n p̀kú-nà-ti ye kú niì-ní.

P̀eèsnà ỳdi

Webemú yohènamá nà t̀nt̀ns̀ma

⁹Ye kú dàhàka, kà S̀s̀i é caka ǹku webemú yohènamà memà, è yò: Nido òc̀n-dà de káá o ỳdi, é ni híúwá p̀eèsnà, é peha t̀nt̀m̀ma é h́nà ni meheká kà pà kó ni ceí, k'ó yí kàhá c̀nku è kó yóka-ho. ¹⁰Ye tebúíká bii t́n ẁni, k'ó t̀n o dapànn òc̀ ye ỳdi t̀nt̀m̀ma pesá, è yò p'òò k̀j̀-ńi o kú tebúíká. K'ó t̀i, k'yèè t̀nt̀m̀ma òd c̀g̀, òd podí, òd b̀hà-ńi o nòòkpehí. ¹¹K'yèè ỳdi yañn é t́má t̀n o dapànn t̀do pa pesá. K'ó t̀i, kà pà m̀e t'òò podí, òd t̀ùnà é yò òd b̀hà-ńi o nòòkpehí. ¹²K'ó t́má é t̀n

tááko. Menn, kà p'òd podí, òd pàá bòka, òd dèna ye yèdi meheká.
¹³Ye wòni, k'yèe yèdi yañn yò: Nté n hòmù-dà? N kó ton n bíídatá-
dà n dósí-tà sukú, k'yèe púdí pà kó tà wampa-á-ma. ¹⁴Ye bíítá tantá
tín wòni, k'yèe tontòmma é tà déhá, kà pá caka pa tòpa è yò: Nte
mènn kó yadá é n'tee-kó ye yèdi. T'òd kòù-nà k'yé teha kà ní hìn
ti kpéedí. ¹⁵K'ó tèni, kà p'òd yópa, òd dèna ye yèdi béékú òd kòù.
Kà Sèsî há pà béka ye wòni è yò: Nté ye yèdi yanò kó pà himà?
¹⁶Ò kó taá-ma è tèi é kòù ye yèdi tontòmma, é nì cèá tòpa. Ye
nìku yeèkaà-ma mema, kà kù yò: Kéi! Weèdi dá yè tèní!

Péèsopú

¹⁷Kà Sèsî é pà n'sèè è yò: Weèdi wemá pà wàtà-mà memà ti
cakú è yò ba? Pà wàtà è yò:

Táàdi maápa de wéi-dí,

mení-dà hìn táàdi

mèni púsí-di sukú nàmòni kpèkpèkamá^{af}.

¹⁸Nido mènn kú wenni kó dodi-kó ni hínka, ò kó bó-bókádá-ma.

af 20 17 Dentá-nà néyèñci pòkàta 118.22

Kà nì mèè dodi nìdo hínka, nì k'òò nun-nunci-ma.

Dàm̀pòò boóma Hòdómù wóosào

¹⁹K'yèe Weèdi kpéńtìnùka biòhànapá, nà dòhàka yańma kpéńma é bantá è yò Sèsù de wei mem̀pá-dà n'èe webemù yohènemà. Kà pá cemá m'pentì pá kó hìmpú óò cɛɛ, è há wani nìku. ²⁰Ye wòni, kà pá tòn nìpa o pesá, kà pá kó tèi m'pakú é n'yònà niicoópa. Kà pá tèi óò n'còti. Pà de kpèi óò díhina wemá-dà k'ó yetá, kà p'òò cɛdí óò tàa pa yotí yìkànyìdo nòhi meheká, menń mènń káá-ko nòòti. ²¹Kà p'òò béka è yò: Dakpéńn, ti yáá-ma è yò a wei-sa n'aa biòhàni-sa coó-ma. A pú keèhu nìpa wehimú, àmá, a biòhàni webemú-dà, Weèdi hín tí n'fòukaama kú bookú. ²²Ti caka-ní, ti kpéńtìnùka hín tí m'bopù-ú-dà dàm̀pòò Hòdómù wóosào n'kéè k'èè yedáà?

²³Àmá, kà Sèsù é bantá pa seúma é pá caka è yò: ²⁴N beka-nà-ní díimáadi nìcɔ. Wodà tee òkù nà yèdì mènì dàdi-dì ni hínkà? Kà p'òò téná è yò: Hòdómù wóosào-dà. ²⁵Ye wòni, k'ó pá caka è yò: Né kɔɔ Hòdómù wóosào mì yòn-sa o kpéésá, é kɔɔ Weèdi mì mèè té yòn-sa ni kpéésá. ²⁶Pà pú déhà yetádi nìcɔni o wemá meheká nìku yìhika. K'yé múná pá dii, kà pá yò wám pá koò pú cɔháà.

Békàma kpíipa yáńtáma hínka

²⁷Kà Sàdúkìpa, nìpa mèm̀pà pú dań-pa è yò kpíipa kó wáńtá yáńtá, kà pa pàcɔ é tènì Sèsù pesá óò béka ²⁸è yò: Dakpéńn, nte kpéńti nùdi M̀dyìsì kɔɔ-di: Kà nì káá poòò è kpíi è p'òò pèè-nà bíída, o yańn yònà é hòòta-á-ma ye poòò óò pèè-nà bíhí k'yé teha

k'òo fùdi dá fédí. ²⁹Nte hákà kà nii pàyeḥì de péé, è yòn kúcàpa cṣṣḍi. Kà Pḍò é kádá poḍo é kpíí ò pú pedà bída. ³⁰Kà Sàbi é hḍḍta o poḍo é kpíí, ò mēè té p'òḍ peè-nà bída. ³¹Kà Bíṣ mēè t'òḍ hḍḍta é kpíí ò p'òḍ peè-nà bída. Pa yehika, kà pá hḍḍta ye poḍo é kpíí, p'òḍcṣṣn p'òḍ peè-nà bída. ³²Pà kpíí-má pa weñni mema, k'yèe poḍo mēè té tṣṣṣna é kpíí. ³³Kpíípa yáńtá daadí, pa yehikà mehekà, ò kó n'yòn pa woḍ kú poḍo-dà, è yáá pa wenni de ò kádà-á-dà-ma?

³⁴Kà Sèsñi é pà téná è yḍ: Wḍni menì kú daapá nà ni poḍpa tónkú-ma pa tḍḍpa. ³⁵Ámá, mēmpà coó-pa è sàna pá yáńtá kpíípa yáńtáma daadí, é n'fòu fòumu mēmù peni-pu-ní meheká, daapá koḍ pú kó kádá poḍpa, poḍpa mēè koḍ pú kó yan. ³⁶Pà koḍ pú kó neé é kpíí, mī tee-sá, pà kó n'yòna Weèdi tontondipá-dà. Pà kó n'yòn Weèdi bíhí-dà, mī tee-sá, mení-dà pà yáhinà-ní kpííku meheká. ³⁷Mī héé-sa kpíípa yáńtáma wemá, Mḍyísi de mà wekanà-á-ma dédéí è yḍ pà kó yáńtá-ní. Ò de mà wedà Weèdi d'òḍ fodà-sa-dà túku meheká kà kù cḍhú ḥamú áá pú yon, k'ó yí Bateḍ è yḍ: Àbàhám Weèdi, Ísáákì Weèdi nà Sàkópù Weèdi^{ag}.

³⁸Weèdi pú yòn kpíípa Weèdi, nì yòn fòupa Weèdi-dà, mī tee-sá ni kú pesá, pa wenni yòn fòupa-dà.

³⁹Kà Weèdi kpéńtínùka biḍhànapá pàcṣṣpà é tódá wemá è yḍ: Dakpéñn, a ténà-á-ma k'yè sà dédéí. ⁴⁰Pà de koḍ pú tehàà é pádá kunndñfa òḍ béka békama tḍḍma.

ag 20.37 Dentá-nà : Núnṣiyèèma pḍkàta 3.1-6

Sèsî *Kídísì nà wódo Dàfítì, pà yòmpu

⁴¹Kà Sèsî é pà béka è yò: Nté nìpa kó neé é hìrà è yò *Kídísì yòn Dàfítì yaàbíídí-dà? ⁴²Dàfítì mónn-dà wedà duntàma néyènci pòkàta meheká è yò:

Bateó Weèdi cakáà n Teó è yò:

Kaàdi-ho n nòkànheùmà,

⁴³háá é n'sàna n kó héé-ma

k'á cèn a kààtòpa hìnka.

⁴⁴Dàfítì mónn ò yún o Teó-dà. Nté yè kó hìrà k'ó túmá n'yòn-nà Dàfítì yaàbíídí?

Né paá yòkàma nà Weèdi kpéńtìnùka biòhànapá

⁴⁵Kà nìku weñni é n'káà ò besí, k'ó caka o dapàmma è yò: ⁴⁶Paá-na yòkàma, nà kpéńtìnùka biòhànapá. Pà naanà é báá tókodéutí-dà é n'centì peètamá bèmbèka meheká, kà pà pà cùnì è pà dõnti. Pà naanà kaàceceká-dà Weèdi wemá biòhà-nàmòka meheká nà dikàdikú péé-sa. ⁴⁷Mempá-dà fèùdì kpíipoòti káá-sa weñni, àá té tódá wòni sàdi é n'dón Weèdi è kpèi pá pà yíi niicoópa. Pa kú toòka yómma kó wántá é hãtá-ma tòpa kpéemá.

21

Kpíipoòku kùcòkù pàdí

¹Kà Sèsî é wántá é déhá káápa de tanì-ma kú bookú dící Weèdi hǒǒta díitaadí meheká. ²K'ò mèe té déhá kpíipoòku, kà kù pú káá yècǒǒ, kà kú tènì é taàa díimáací cìdéé. ³Ye wòni, k'ò yò: N ne cakú bemú-dà. Ye kpíipokù mènkkù kóó-kù yècǒǒ tàà-fà dífà, hàtà-á-ma tòɔpa weñni kpécí, ⁴mì tee-sá mempa pa wenni, pà tàà pa díicɔnáci-dà. Ámá menku, nà kù baà sòn-sà, kù tàà kù de káá-fa weñni-dà è kó n'fòu-nà.

Sèdisàdém pódáma wemá

⁵Kà nìpa pàcǒ é n'weì Weèdi hǒǒta wemá è toò tà suu-ú-ma dédéí, nà ta tǎasuuká pà tà maá-nà-ka, nà neñti nìpa pɛi-tí Weèdi, kà pá tà dǒhà-nà. Ye wòni, kà Sèsî é pà caka è yò: ⁶Daaka-dà pení, bàà tǎadi nìcòni pú kó sǒntá é n'còmú ni tòɔdi hǐnka ne ñi-sà wenni. Ye wenni kó wántá wuùdi-í-ma-ní teñka.

⁷Kà p'òò béka è yò: Ti dakpɛ̀n, wòni m̀móni-dà ye kú niyà kó paá-ma? Yìdó wodà kó ti beka ye kú niyà kó paá tǐn wòni?

⁸Kà Sèsî é pà téná è yò: Paá-nà yokàma, ne dá teha kà pá ne yehèna. Nìpa dóódi pení-ma-ní nà n yèdi, è kó tènì é m'bání è tonà, mempa-dà héé Weèdi Takadáko, wòni-dà tèi. Ne dá pà besí. ⁹Ne kó n'you tǐn wòni kà pà weì tǎana wemá, kà nìpa kònti-nà pa teñka yikànyikàpa, ne dá héé kà wantafòdi é ne cǒǒ. Yè békú ye kú niyà é tènì-í-ma-ní, y'áa mum pú kó n'yòhò fòuku yòomá.

¹⁰K'ó tǐmá é tohèna è yò: Bookú kó dɔɔ-ó-ma ku tókú tǎapu, kà wóoteñka é dɔɔ ka tòɔka tǎapu. ¹¹Teñka sampàma-dà kó paá dédéí,

é yídá páati tícɔ́ kú meheká, kà kòka nà donhaàdicí é dúní é haàdi nìpa. Boópuukú-dà kó n'káá nìpa, kà yíisàpa é paá hínka. ¹²Àmá, k'yèè kú niyà é neé é tèni, nìpa kó cedí ne cɛha-á-ma é ne fákapa, é ne taàa Weèdi biòhà-nàmòka kpémma nòhi meheká kà pá ne sí-nà, é yòò é ne kpemu. Pà kó ne tanà-á-ma tempáati yìkànyìkàpa yìhika, nà wóopa yìhika, nà mmí kú kpémú. ¹³Ye kú paámà kó ne paá bòdi-dà kà né caka n wemá. ¹⁴Né taàa sukú ne yàma meheká. Yè kó ne n'yòn tíń wòni mema, ne yàma dá n'cɛí kà né m'penti ne kó taá weé-sa é feèda ne cɔ̀ɔ̀di. ¹⁵N mó-mónn-dà kó ne kɔ̀ɔ̀ wemá ne kó weé-ma, kà ne kàtòɔ̀pa p'òòcɔ̀n pú kó neé é mà nòhi, é yíí ne kɔ̀ɔ̀ yañfòuma kà pà bá neé é ne nòhi-nà. ¹⁶Bá ne báapa, nà ne màpa, nà ne kúcàpa, nà ne hòtá kpéepá, nà ne dóɔ̀pa kó ne taàa-á-ma kpémma nòhi meheká kà pá kòu ne nìpa dóódi. ¹⁷Nìpa weñni kó ne sɛdà-ma nà n kpémú. ¹⁸Hákà, n'òòcɔ̀n kú yùku pú kó nódá teñka bá kùcɔ̀. ¹⁹Ní n'wɛ̀ɛ̀-à. Ma kú bookú-dà ne kó dontá-ma ne wɔ̀ɔ̀ka.

²⁰Kà Sèsì tùmà yò: Kà ne déhà tíń daadí kà tanìpa nehù è yém Sèdisàdém, kà né n'yáá è yò o pódáma wòni-dà hétà-ní. ²¹Ye wòni, mèm̀pà kó m'péé-pa Sùdèè tempáaku meheká yònà é cocí-ma é òisi taàka hínka. K'yè hòtá mèm̀pà péé-pa Sèdisàdém meheká, kà pá cocí é yèè òò nátà-nà. Yè kó n'hòtá mèm̀pà mèè péé-pa yèka meheká, pà koò dá kòn yótí. ²²Yè kó n'yòn daàka-dà Weèdi kó yòń-ka kú meheká ni nìku toòka, k'yé teha mì wàtá-sa weñni ni wemá meheká k'yé paaná. ²³Ye kó n'yòn nánkú sàku-dà poòpa mèm̀pà kó m'pón-pa ye kú daàka meheká, nà mèm̀pà kó n'yò̀̀di-pá. Wèéwèdo sàò-dà kó m'péé ye teñka meheká, kà Weèdi fɔ̀di é

dɔdi ye n̄iku h̄ĩnka. ²⁴Pà kó k̀d̀ù-ú-ma pa p̀àc̄ɔ̀ nà sepeɣ̀ɣ̀ká, é c̄ɣha tɔ̀ɔpa é pà tanà tēnka tɔ̀ɔka wēn̄ni meheká é pà kpemu. Boocí t̄ocí kó nɔ̀nà-á-ma Sèdisàdém, háá é n'sànà ci ẁd̄ni kó c̄ɣ̀ɣ̀na-má.

Niifòuo bíitá tórmma-ní wemá

²⁵K'ó s̄ɔ̀kadá è ỳd̄: Ye kú ẁd̄ni-dà yíipa kó paá-ma ẁè̄nku meheká, nà c̄ma meheká, nà h̄ahi meheká. Tēnka h̄ĩnka, n̄ipa yàma kó c̄ɣha-á-ma sàma, kà pa b̀d̄ti é m'pud̄i-nà dàméd̄i néemá, nà ma nées̄anhí wuùdimá. ²⁶N̄ipa kó m'maàhu-ú-ma mìi kó t̄eni-sá-ní wēn̄ni tēnka h̄ĩnka, kà wantaf̄ɔ̀di pà k̀d̀d̄i, è yáá h̄ĩnka nɔ̀d̄ti^{ah} kó s̄ampà-á-ma. ²⁷Ye ẁd̄ni, pà kó déhá-ma Niifòuo bíitá kà tà cúti-ní wó̀d̄di meheká nà ta nɔ̀d̄ti s̄ati é yíi nà ta wehimú s̄amu. ²⁸K'yèè kú niyà cetà t̄ín daadí paáma, ne koò dá m'mo-moí, kà né p̄ĩnta ne yàma é n'yáá è ỳd̄ ne f̄ĩhinamá-dà héékú-ní.

Biɔhònamá fikiyèè tepú ti k̀n̄i-ma

²⁹Kà Sès̄i è pà caka webemú yohinamá è ỳd̄: C̄óó-nà fikiyèè tepú nà tená tɔ̀ɔna wēn̄ni. ³⁰Kà ne déhá kà ne fāàti p̄ɔ̀n̄ni, ne yáá-ma è ỳd̄ bíhidí-dà t̄ósí. ³¹Ma c̄ɔ̀d̄i-dà, kà ne déhá t̄ín daadí k'yèè kú niyà p̄akú, kà né n'yáá è ỳd̄ Weèdi wó̀d̄i-dà hétà-ní. ³²N ne cakú bemú-dà, ẁd̄nkù menkù kú n̄ipa pú kó kpíi pa wēn̄ni k'yèè kú nīi wenni mum pú t̄eni. ³³H̄ĩnka nà tēnka kó ỳd̄o-ó-ma, àmá n wemá pú kó ỳd̄o daadí yèni.

ah 21.26 H̄ĩnka nɔ̀d̄ti wēn̄ni: Yè ti cakú è ỳd̄ ẁè̄nku-dà, nà h̄ahi, nà c̄ma. Mii kú c̄emu-dà kó c̄kapa.

Sèsî teñ nîpa è yò pá n'you é n'ceí-n'òò tómma-ní

³⁴Né pǎá yókàma! Ne dá hédá kà dikàdikú sàku, nà nayàsàpu, é péé nà fòùkù menkù kú kpéésá dókàma sàma é tèni é fíntá ne yàma. Kà ne hée ne còòdi mema, ye daadi kó ne séntá-ma. ³⁵Nì kó tèni é séntá teñka nìku weñni, é n'yònà káncìmu hǒ hìmpú-dà nìmbíhí. ³⁶Ye kú kpémú, ne dá é n'dòó. Né n'dòñ Weèdi wòka weñni, k'yé teha kà né dètá kpeèti é nedá mì kó tèni-sá-ní weñni, é tùmá wántá neé é neèhi Nìfòuo bíitá yìhika.

³⁷Weñtùuká weñni, Sèsî de hǒ m'biohàni Weèdi wemá-dà Weèdi hǒòta meheká. Kà yohokú yodà, k'ò té taá é weñ-ní taàdi pà toò-di òdìfíyéèpa taàdi hínka. ³⁸Kányènci weñni, kà nìku weñni té pìi é taá Weèdi hǒòta meheká, é tèi é besí o biohànamá.

Sùdàsì yeé Sèsî dǎhòka yañma kpémma

Sùdásì t̄akadà è kó yeda Sèsî

¹P̄ɛ̄ɛpa mèm̄pà kóó-pa yòmu yíkànasá kúúdi, pà toò-di Nùntiyèèma kúúdi, dà de héékú-ní. ²Kà d̄hàka yāmma kp̄ém̄ma nà Weèdi kp̄é̄nt̄inùka biòhànapá penti pà kó h̄impú é k̄ù Sèsî, è há wani n̄pa.

³Memá-dà, kà Weèkupá wódo é dúú Sùdásì pà t̄umà toò-ko Ìsikàd̄iyót̄i meheká, k'ò de yòn ye Sèsî dapàmma p̄i-pàd̄éé p'òòc̄. ⁴K'ó taá déhá d̄hàka yāmma kp̄ém̄ma nà mèm̄pà ceí-pa Weèdi h̄j̄ta yikànyikàpa, kà pá k̄dà c̄ku pà kó t̄ùna-kú k'ó taà Sèsî pa n̄hi meheká. ⁵K'yé pà naaka sàma, kà pà yò pà k'òò bodá díci. ⁶K'ó teha, é cemá m'penti p̄áama mèm̄mà k'òò tempanà-ma k'ó taà Sèsî pa n̄hi meheká kà n̄iku bá n'yáá.

Sèsî yò pá bená nùntiyèèma kúúdi dipú

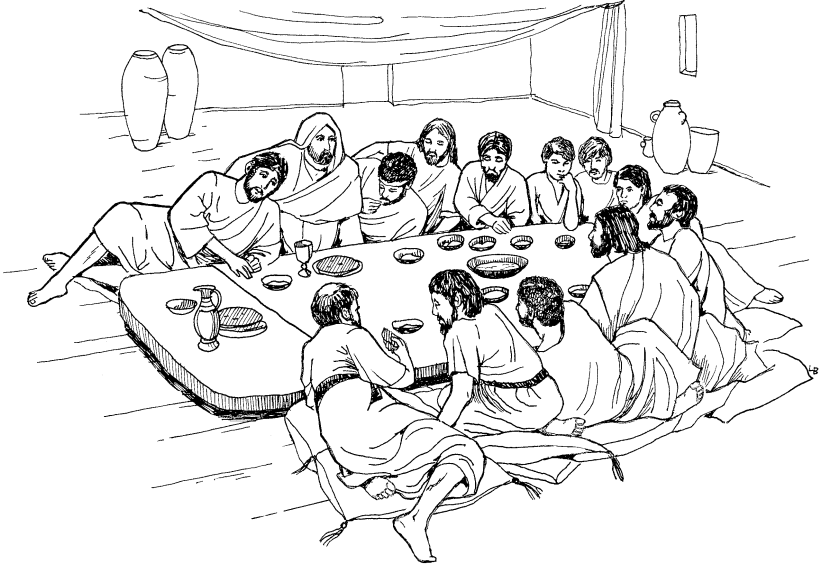
⁷K'yèe p̄ɛ̄ɛpa mèm̄pà kóó-pa yòmu yíkànasá kúúdi daadí é t̄ei. Ye kú daadí-dà pà yònà è té k̄ù-ma h̄j̄b̄íiká nùntiyèèma kúúdi dipú kp̄émú. ⁸Kà Sèsî é t̄on Píyèè nà Ìsáà è yò: T̄òta-nà é taá ti bená nùntiyèèma kúúdi dipú kà tí n̄i dii.

⁹Kà p'òò béka è yò: Ya-dà a kp̄èi-má kà tí mù bená?

¹⁰K'ó pà t̄éná è yò: N besí-nà sukú. Kà ne t̄ei è dúú yot̄i meheká, ne kó peèta-nà-á-ma d̄òdo k'ò toó néemá nà c̄ta. Kà n'òò déhá, kà n'òò t̄una háá h̄j̄ta ò kó dúú-ta kú meheká, ¹¹é t̄ei é caka ye h̄j̄ta yān̄ è yò: Ne dakp̄è̄n-dà ne t̄on-ní è yò n'òò béka: Nàm̄n̄i n̄m̄ónni kú meheká-dà n kó dii-má nùntiyèèma kúúdi dipú nà n dapàmma? ¹²Ò kó ne beka-á-ma nàm̄n̄sàdi kà n̄i péé h̄j̄d̄id̄ikàta

hínka nà nɛnti yè békú-ti wɛnni. Ye pesá-dà nɛ kó bɛná-ma ye dipú.

¹³Kà pá káhá é tɛi é déhá ye wɛnni é n'yònà ò de pà hímpú. Ye wòni, kà pá bɛná ye núntiyèema kúúdi dipú.

Sèsû n'òò dapàmma yon

Sèsû dii núntiyèema kúúdi dipú n'òò tɔntɔndipá

¹⁴Dimá wòni tɛi-má, Sèsû n'òò tɔntɔndipá kà pá kaadi è kó dii.

¹⁵K'ó pà caka è yò: Nà n yàma wɛnni-dà n dokáa-ma tí pèè dii núntiyèema kúúdi dipù memù, ká n neé é dii náńkú. ¹⁶N ne cakú-ma: N koò pú kó dii ye dimà memà daadí yèni, háá é n'sà-nà mà cakú-sa kó paá-ma Weèdi Wóòti meheká. ¹⁷Ò wedà-ma mema è yòò, k'ó tódá bondidí nà naàma, é seda Weèdi é nì pà kǔǔ è yò: Ñto-nà naamà memà kà né totá. ¹⁸N ne cakú-ma, é cɛɛ-nà wòni menì, n koò pú kó nì dìfɛɛ háá é n'sà-nà Weèdi Wóòti kó tɛni-

má-ní. ¹⁹Ye kú dàhàka, k'ó tódá pɛ̀ɛ̀, é sɛda Weèdi, òò wétá, òò pà kɔ́ɔ̀ è yò: Mii yòn n wònku-dà n kóni-ku ne kpémú, ne t'èè paná é deŋta n kpémú. ²⁰Pà dii-má é yòò, k'ó tódá bondidí nà difɛ̀ɛ̀, é sɛda Weèdi, é mà pà kɔ́ɔ̀ è yò: Naabondidì menì yòn múnápàama-dà Weèdi pakú-ma nà n hìma mèmà kó wudí-ma ne kpémú. ²¹Ne há n'yáá è yò mènèn kó n yeda-kó péé-ma miì, kà ti péè è yon. ²²Niifòò bíítá kó kpíi-ma é n'yònà Weèdi mà hínkáama, hákà nánkú-dà kó m'péé-nà mènèn kó ta yeda-kó. ²³Kà pá cemá cetá è békú pa tòpa mènèn kó paá-ko ye kú niyà pa mehekà.

Sèsî dapàmma nɔ̀hù kpé̀nti hínka

²⁴Ye kú dàhàka, kà pá yídá nɔ̀hɔ̀hicí è kpèi é yáda pa còhka mènèn kó n'héé-ko kpé̀nn. ²⁵Kà Sèsî é pa caka è yò: Boocí wóopa hɔ̀ n'wódi pa niku hínka nà kpèti-dà, nà mema kà pà té n'kpèi pá pà n'yún è tonà paásuumá yàmma. ²⁶Yè pú yònà é n'yòn mema ne kú pesá. Múntikaà, mènèn yòn-ko kpé̀nn ne mehekà yònà é n'yòn bíítá-dà, kà ne yìkànyiko é n'yòn ne deho. ²⁷Ká n múntá ne béka-do-ò, mènèn kàdi-kó è yon nà mènèn ò hínì-ko dimá, pa wodà wehi-n'òò tòu? Mènèn kàdi-kó do è yon? Mmí há péé ne còhàka è yònà ye mènèn hínì-kò-dà dipú.

²⁸Néna mèekà, ne paá-á-ma wééma è baà n péé-nà ne pú n cocí n bémma wènni meheká. ²⁹Memá-dà tee, kà n ne cakú è tonà: N Báàa n kɔ́káama wóòti, ma kú bookú-dà n mèe té tì ne kóni-ma. ³⁰Ne kó wántá péé é n dii-nà-á-ma, é n yàà-nà n wóòti meheká, é túmá kaadi wóokàhi hínka é síi-nà Ìsìdàyédìpa nahàti pî-tìdéé.

Sèsî cakú è yò Píyéè kó n̄hì è yò ò p'òò yáá

³¹Ye kú dàhàka, kà Teó yò: Sìmódò, Sìmódò, Weèkupá wódo còdhaà-á-ma n̄di è kó ne beñ é ne sákápa sukú k'yé n'yònà pà h̄ n'kó pòkàda yoñci é cì h̄mpú nà yoñhùt̄a. ³²Àmá, mmí còdhaà-á-ma Weèdi a kpémú è yò a dandaní dá fédí. K'à tóní t̄ín daadí n pesá, k'á yahikàna a kúcàpa w̄nti.

³³Kà Píyéè^{ai} óò t̄éná è yò: N Teù, n sòdo bii-í-ma kà n k'áa t̄ùna kódedí meheká, bá kà kúmú-dà kà tí mù kpíí.

³⁴Kà Sèsî yò: M'a cakú-ma Píyéè, kà kótadá é neé é kón yèni kpéédì, a kó n̄hì-í-ma c̄má màt̄a è yò a pú n yáá.

Sèsî cakú o dapàmma è yò pa sòdo é m'bii kà pá màa

³⁵Ye kú dàhàka, kà Sèsî é béka è yò: N de ne ton-má kà ne pú toó dífa, nà pèkedí, nà n̄èti, ne de mónkáà-á-ma yèc̄c̄-à? Kà p'òò t̄éná è yò: Óò, ti de pú mónkáà yèc̄c̄.

³⁶K'ó pà caka ye wòni è yò: Wòni menì h̄kà, mema koò d̄. Kà mèn̄n káa-ko dífa, k'ó f̄a tódá, kà mèn̄n káa-ko pèkedí, k'ó nì bádí. Kà mèn̄n m̄e kós-ko sepēdì, k'ó yeda o tókesàdi é nì dontá. ³⁷Pà w̄t̄a-sa n h̄nka Weèdi pòkàta meheká yònà é p̄aná-ma. Pà w̄t̄a è yò: P'òò kàn-í-ma niis̄mma meheká. N ne cakú-ma, Weèdi wemá weè-sa n h̄nka yònà é p̄á-ma. ³⁸K'òo dapàmma óò caka è yò: Ti Teù, n̄te sepēkà kàdéé. K'ó pà t̄éná è yò: Toò, tí héé-nà menku.

ai 22.33 Píyéè: Sìmódò yoo Píyéè t̄akù Sèsî kpèku kúc̄-dà. Kà kú neé é t̄ùna Sèsî, pà de kù yún Sìmódò-dà. Kù t̄eni-má Sèsî pesá-dà, k'ó kù cetá Píyéè.

Sèsî còhu Weèdi òdifíyèpa tǎ̀adi híńka

³⁹Kà Sèsî é yèè é kǎhá òdifíyèpa tǎ̀adi híńka, k'òo dapàmma òò tǔ̀na. O cèma-dà de deè k'ò mà hǔn. ⁴⁰Ò tantà tǐn wòni ye pesá, é pà caka è yò: Né n'dón Weèdi k'yé teha kà beńmma dá ne nedá.

⁴¹Ye wòni, k'ó pà nátà-nà cǐma k'yèe tǎ̀ntǎ̀ni sǎ̀-à tǎ̀adi kǎntáma, é tèi hìu teńka, é doa Weèdi ⁴²è yò: N Báà, k'à kpèi k'á n yehèna ye náńkù menkù. Háka, a dá héé kà n kú dókàma é paná, àmá a kpéemá.

[⁴³Ye wòni, kà Weèdi tǎ̀ntǎ̀ndikó òò fodá-ní nà híńka, é cútá-ní é tèni òò tǎ̀hèna kpeèti. ⁴⁴Yàncǎ̀hàsàma meheká, k'ó dǎhà è don Weèdi dédéí, k'òo wìku nuń teńka è yònà híma.]

⁴⁵Ò doáa-ma Weèdi é yòò, é yídá é tón o dapàmma béka é tèi è hǔtà pà doó mìi tee-sá, pa yàma-dà de cǎ̀háà dédéí. ⁴⁶K'ó pà caka è yò: Ne doó-ma? Yíi-nà é doa Weèdi k'yé teha kà beńmma dá ne nedá.

Sèsî cǐma

⁴⁷Sèsî de káà wei-í-ma, kà niídóódi nićnì é pà hǔtà-ní, kà Sùdási nì nihí-ní. Ò de yòn o dapàmma pń-pàdéé meheká, pòcǔ-dà. K'ó tèni Sèsî pesá è kpèi òò bàsi^{aj}-nà. ⁴⁸Kà Sèsî òò béka è yò: Sùdási, n'èe kú paámà-dà a kpèi é yee-má Niifòuò bíitá? ⁴⁹Sèsî nòótoòpa bantà-ma mìi kpèi é paá-sa, kà p'òò béka è yò: Ti Teù, tí kèi n'èe nìpà nà ti sepeǔkǎ? ⁵⁰Kà p'òocǔ cemá é potá dǎhàka

aj 22.47 Ìsìdàyédìpa pesá, é bàsi-nà nìdo de yòn dòomu sàmu-dà. Nìdo de hǔ bàsi-nà nìdo ò kpèi codá-ko-dà sukú, òò cùà.

yamma kpɛ̀nn núndeho òcɔ̀, é fiita-ho o todí heudí. ⁵¹Àmá, kà Sèsî é pà caka è yò: Beé-nà mema, yè sà-á-ma! Ye wòni, k'ó pín ye dɔ̀o todí é nì kpekàna. ⁵²Ye kú dàhàka, k'ó béka mèm̀pà de t̀eni-pá-ní o cɛ̀ɛ̀pu, d̀h̀h̀ka yamma kpɛ̀mma, nà mèm̀pà ceé-pa Weèdi hò̀ta kú kpɛ̀mma, nà yotí kpɛ̀mma è yò: N yòn tú̀udo-dà kà né t̀eni n cɛ̀ɛ̀pu è toó-ní sepɛ̀kà nà d̀ka? ⁵³N hò̀ ne m'péé-nà-á-dà daàka wènni Weèdi hò̀ta meheká, ne m̀e pú peháà è kó n cɛ̀dí. Àmá wòni menì há yòn ne kpéedí-dà, néna nà Weèko biniku wódo.

Píyèè ǹhì è yò ò pú yáá Sèsî

⁵⁴Kà pá cɛ̀ɛ̀ Sèsî, òò tanà d̀h̀h̀ka yamma kpɛ̀nn hò̀ta, kà Píyèè pà t̀un nà deùma. ⁵⁵Kà pá còhina hamú ye hò̀ta mù̀nku còhka, è kàdi è h̀di. Kà Píyèè é t̀eni è kàdi pa còhka. ⁵⁶Kà númpodeho òcɔ̀n òò déhá k'ò kàdi ye hamú f̀di. K'ó ò seká sukú è yò: Ye dɔ̀o meǹ m̀e té de ò nɔ̀-à-á-ma. ⁵⁷K'ó ǹhì è yò: Pooò f̀n, n baà p'òò yáá. ⁵⁸K'yé t̀h̀ena-ní, kà dɔ̀o òcɔ̀n òò déhá òò caka è yò: F̀n, a m̀e té yòn p'òòcɔ̀-dà. K'òò t̀ná è yò: F̀ú, n kós pa meheká. ⁵⁹K'yé t̀h̀ena-ní máaku màcɔ̀ kpéemá, kà dɔ̀o òcɔ̀n tú̀mà yò: Ḿmasí-dà, dɔ̀o meǹ de ò péé-nà-ma, ò yòn Kàdidèè kóoó-dà. ⁶⁰K'òò t̀ná è yò: F̀n, n pú yáá a kpèi n'yòpu fá.

Ò káa wèi memá-dà ye wòni ni cɔ̀̀di meheká, kà kótadá é kón. ⁶¹Kà Teó é fitá é wántá Píyèè. Ye wòni, kà Píyèè é dehta-ní wemá ò cet'òò cakáa-ma è yò: Kà kótadá é neé é kón yenì, a kó ǹhì còku màt̀a-dà è yò a pú n yáá. ⁶²K'òò yàma é c̀ha dédéí, k'ó yèè tapaàdi é t̀i é hódí sàma.

Pà tèe Sèsî é tùm'òò podí

⁶³Nìpa mèm̀pà de ceé-pa Sèsî d'òò dehikú-ma è tùm'òò podí.

⁶⁴Pà de h̄ bowá péńkú-dà o yìhika, è t'òò potá òò béka è yò:
Bantá mèǹn a potà-ko! ⁶⁵Pà de tùm'òò tè̀naa còka tò̀ka-dà dédí.

Pà tanà Sèsî pa sídàma h̄̀sàta meheká

⁶⁶K'yé weka, kà Sùwífùpa kpém̀ma, nà Weèdi d̀hàka yàmma kpém̀ma, nà Weèdi kpéńtinùka biòhànapá é peèta. Kà pá k̄́ nùdi è yò pá teè-ní Sèsî pa sídàma tíkásàma yudí yìhika. ⁶⁷K'ó t̀ni k'à p'òò béka è yò: K'à f̄́n-dà héé Kídísì, k'à ti caka-ní. Kà Sèsî é pà t̀ná è yò: Kà n ne cakàà é h̄́n n ò yòn-n-ma, ne pú cédí. ⁶⁸Kà n m̀e ne békàà màc̀mà, ne pú kó n t̀ná. ⁶⁹Àmá, é tódá sàmà, Niifòò bíitá kó taá é n'kaadi Weèdi m̀ni káá-di nòti nòkànheùma-dà. ⁷⁰Ye ẁni, pa wèni kà p'òò béka è yò: Kà memá-dà, a yòn Weèdi bíitá-dè-è? K'ó pà t̀ná è yò: Ne wedà m̀ma-dà, n tà yòn-n-ma. ⁷¹Memá-dà, kà pá caka pa tò̀pa è yò: Yè koò pú ti békú pútápà, ti m̀- m̀mpá-dà mà yèkaà o nùdi meheká.

Hòdómù Sóso

23

Pà tanà Sèsû Pìdátì pesá

¹Kà pá yídá pa weñni nùdi nìcò é tanà Sèsû Pìdátì pesá. ²Kà pá tèi ye pesá òò púyùni è toò: Ti déhà nìi menè-dà k'ò yehèni ti nìpa. Ò pà cakú è yò pà dá bodá dàmpòd-dà Hòdómù wóosào, è tùmà cakú è yò mǎnn-dà yòn Kídísì, ti wódo.

³Kà Pìdátì óò béka è yò: A yòn Sùwífûpa wódo-dà? K'òò téná è yò: A mà yòo wedápu. ⁴Ye wòni, kà Pìdátì é caka dèhàka yaṁma kpèṁma nà nìku mènku de yè péé-ku è yò: N pú déhà yetádi nìcòni ye doòò menè hínka.

⁵Àmá, kà pá yeda é dèhà è yò: Ò fukù nìku-dà o biòhànamá meheká è yò kú yeda todí. Ò yè cetà-ní Kàdídèè tempáaku meheká-dà, èè cèn nà Sùdèè wenni, hádí èè tǎhina-ní miì.

Pà tanà Sèsî Hèdòtì pesá

⁶Pìdátì yèkaà-ma kà pá yí Kàdìdèè yèdi, k'ò béka è yò: Ye dɔɔɔ yòn Kàdìdèè kóoó-dá-à?

⁷Ò yèkaà-ma è yò Sèsî yèni Hèdòtì wóoteŋka meheká-dà, k'ò kɔɔ nùdi ye wòni è yò p'òò tanà o pesá. Yè de hòtá ye kú daàka meheká, ò péé-ma Sèdisàdèm. ⁸Kà p'òò teè-ní Hèdòtì pesá, k'òò déhá, k'yòò naaka sàma dédéí. Ò de kpèi òò n'déhá-á-ma k'yè de u mii tee-sá, ò de yeèkaà-á-ma kà pà wèi o wemá, k'ò ní n'dósi òò déhá k'ò paá pónítapaáma. ⁹K'òò béka békàma dódòdi, àmá Sèsî p'òò ténà màcòmà. ¹⁰Kà dèhàka yaŋma kpémma nà Weèdi kpéntinùka biòhànapá neèhi ye pesá òò púnì dédéí. ¹¹Hèdòtì n'òò sósipa, kà p'òò dehi òò paá yòsàma kpéésá. Ye kú dàhàka, k'ò héé kà p'òò báná díkpecí tókédi òò téná Pìdátì pesá. ¹²Yè de hòtá-ho Hèdòtì nà Pìdátì pà kònti-nà-á-ma pa tòpa, àmá ye kú daadí, kà pá hìn dópa.

Pà dèna nùdi dèndèni è yò pá kù Sèsî

¹³Kà Pìdátì é tíká Weèdi dèhàka yaŋma kpémma, nà yotí kpémma, é péé-nà niku, ¹⁴é pà caka è yò: Ne n teè-ní dɔɔɔ menè é n caka è yò ò yehèni niku-dà. Nte hákà, n ò békáà ne yìhika-dà n pú déhá o yetádi n'òò púyuni-sa kú hínka. ¹⁵Hèdòtì mèe té pú déhá o yetádi, memá-dà tee òò ti ténà-ma-ní. Ye dɔɔɔ pú paá sìmà màcòmà kà mà sàna t'òò kòò. ¹⁶Ye kpémú, n kó héé kà p'òò dèda mínti-dà nà dáafa é yòò ká n ò wéí. ¹⁷[Nùntiyèèma kúúdi wènni,

Pìdátì de yònà è té pà wéí kpenáku kùcǔ-dà^{ak}]

¹⁸Kà pa weñni é cemá kpákada è yò: Kòù ye dooò menñ, é ti wéí-ní Bàdàbási! ¹⁹Pà de kpenà Bàdàbási kódedí meheká, è yòpu kpémú-dà pà de kèjì-nà pa yotí kpémma, k'ó kòù nido.

²⁰Pìdátì há de kpèi-má é wéí Sèsî tá, k'ó tǔmá weé-nà ye niku.

²¹Kà pá tódá hodí o híñka è yò: Ò kpéí kpíidokú híñka! Ò kpéí kpíidokú híñka! ²²Kà Pìdátì é tódá wemá còkumá taǎma é pà béka è yò: Kpákpàama òmóma-dà ò paǎ-ma? N pú déhà yetádi nìcòni menñ sà-nà-di t'òò kòù. N kó héé kà p'òò dèe mínti-dà nà dáafa, ká n ò wéí. ²³Àmá, kà pá dèhà é tódá hodí dédéí è yò p'òò kpéí kpíidokú híñka! Kà pa hodí é seèda Pìdátì. ²⁴Ye wòni, k'ó tóó taǎkadama è yò ò kó paǎ p'òò còhu-sá. ²⁵K'ó wéí pà d'òò còhu è yò ó wéí-ko, pà de kpeé-ko è yòpu kpémú pà de kèjì-nà pa yotí kpémma k'ó kòù nido. Àmá Sèsî menn, k'òò tàa pa nòhi meheká è yò p'òò paǎ-nà pà kpèi-sá.

Pà kpéí Sèsî kpíidokú híñka

²⁶Kà pá n'toó Sèsî òò kóó-nà kòùpu, é peèta-nà Sìmóò k'òò yòn sùdèni yotí kóoó, k'òò kùnti-ní yèdi. Kà p'òò cèǔ òò bukaná ye kpíidokú è yò ó n'tùn Sèsî dàhàka.

²⁷Kà niku dóódi tǔn Sèsî. Ku meheká, kà poòpa dóódi péé è kòh è híkápú o kpémú. ²⁸K'ó fitá pa béka é pà caka è yò: Sèdisadém poòpa-nà, ne dá é n'kòh n kpémú! Kòh-nà péèkaà ne cǔǔdi kpémú

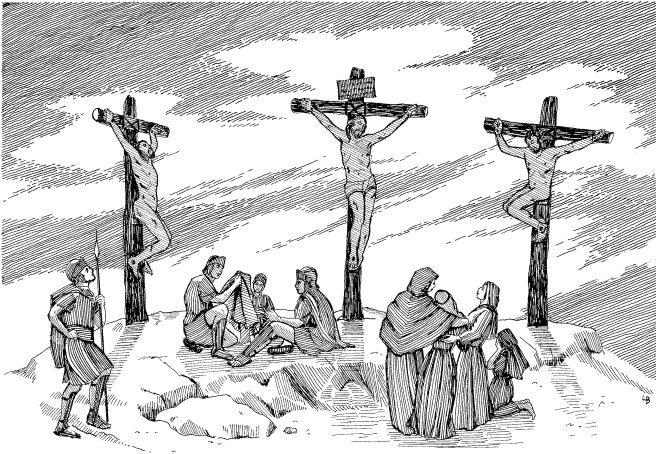
ak 23.17 Yè kóó nà Weèdi pòkàta cecetá-ní. Pà yòò èè tòhina pòkàhi hícǔ kú meheká è kpèi é caka Pìdátì de yìncí-sa kú híñka-dà é wéí Bàdàbási.

nà ne bíhí kpémú! ²⁹Wòni-dà pení kà pà kó n'yò: Yé n'nadi poòpa mèm̀pà yòn-pa poyehí, nà mèm̀pà pú pedà-pa è mèe pú yò̀daa!
³⁰Ye wòni, nìpa kó caka-á-ma taàka è yò: Doo-nà-ní ti hínka! é yí caka tahí è yò: Ti dán-dáná-nà-ní. ³¹Kà pà hìn mema kú bookú dabóhíkú, dakpeíku hákà tá? ³²Kà sósipa é péé é tóó-nà niisimma pàdée è kó taá pà múná-nà Sèsî é kòu.

³³Kà pá t̀i b̀m̀b̀eni niç̀ni kà pà ni tonà yukókóku, é t̀i ye pesá é kpéí Sèsî kpíidokú hínka, é péé é kpéí-nà ye niisimma pa déeka, òc̀ o heuma, t̀o o c̀nkamá. ³⁴Kà Sèsî é còhà Weedi è yò: N Báà, pà dèda pa s̀ima, pà pú yáá pà pakú-sa. Kà pá taá o báatí tété é t̀i totá. ³⁵Kà niku neèhi ye pesá è wán. Àmá, kà Sùwífipa kpémma mempa ò dehíkú é tonà: Ò f̀hina nìpa t̀o, ó f̀hina o c̀di-i k'ò yòn Weedi takadáko-dà ni ton-kó-ní! ³⁶Kà sósipa mèe t'òò dehíkú. Kà p'òò hétá-ho òò k̀j̀ diféè naakpánkpánni, ³⁷è yò: K'à yòn Sùwífupa wódo-dà, k'á f̀hina-ho a c̀di! ³⁸Kà pá wàta wàací dawetá hínka é c̀i dàna o kpíidokú yudí hínka kà c̀i tonà: Menh yòn Sùwífupa wódo-dà.

³⁹K'yèe niisimma pà péè òò kpéí-nà-pa, p'òoc̀ ò t̀ni p̀p̀hì è tonà: F̀n-dà baà hìn a yòn Kídísì'á? F̀hina a c̀di é péé ti f̀hìn'èè! ⁴⁰Kà t̀o òò k̀i-nà-ní è yò: A pú wani Weedi-ì? F̀n nà mení, ne toỳnti tic̀-à. ⁴¹T̀nti kú toòkà ỳmmà coó-dà è yáá ti paáma-dà mà sàna. Àmá menn pú paà kpákpàama màc̀mà. ⁴²Ye kú dàhàka, k'ó caka Sèsî è yò: Á deñta n kpémú, a kó wódí t̀n daadí nìpa hínka nà nòti. ⁴³Kà Sèsî òò t̀ná è yò: M'a cakú bemú-dà, yeñ-yeni, a kó nà n m'pée-nà-á-ma Weedi h̀ta meheká.

Sèsî kúmú

Pà kpéí Sèsî kpíidokú híńka

⁴⁴Wèńku beé-nà t́ín wòni yuùka híńka kà teńka é biikà ka weńni, é n'yòń mema háá kà máàku màtàą é yò potá. ⁴⁵Wèńku híń t́ín wòni c̀m̀, kà kùdáasàpu mèmù de c̀ncí-pu Weèdi nàm̀d̀ńwentí, é cétá mu còhòka é híń màdédé. ⁴⁶Ye wòni, kà Sèsî é dedí kpeéma è yò: N báà, n taní n sèdi a ǹhi meheká-dà. Ò wedà-ma mema é yò, é t̀t̀ta. ⁴⁷Hòdómù sósòpa dapàńkpéńn mèǹn de péé-ko ye pesá déhà-ma mìi de paą-sa, k'ó duntà Weèdi è yò: Nà webemú-dà, ye d̀d̀d̀ pú paą s̀iima màcòmà.

⁴⁸Nìku mèǹkù de t̀eni-kú-ní dentápu, kù déhà-ma mìi de paą-sa weńni, kà kú n'tóńtí è kũnti-ho kà ku yàma còhàà dédéí. ⁴⁹Kà Sèsî dóòpa weńni nà pòòpa mèm̀pà d'oò béhìnà-pa-ní nà Kàdídédè, kà pà ǹhi nà deùma è wán mìi pàkú-sa weńni.

Sèsî dánáma

⁵⁰Nîi òcǝ̀n-dà de péé pa sídàma tíkásàma yudí meheká kà p'òò toò Sòséfù. Ò de yòn niimónn-dà è tǔmà coó. ⁵¹Menn de pú teháà o toòpa de tǎkadà-di nùdi, nà pà de paà-sa. Ò de yòn Sùwífupa yotí pà toò-ti Àdimàtéè kóoó-dà. Ò mèe té de ceí-ma Weèdi wóòti tèmamá-ní. ⁵²K'ó yí é taá Pídàtì hǝ̀ta, é tèi óò còhà nùdi è yò óò kǝ̀ Sèsî wǝ̀nku k'ó kù dáná. ⁵³Ye kú dàhàka, k'ó taá é cùhina-ní o wǝ̀nku kpíidǝ̀kú hǝ̀nka, é kù pǝ̀ kúdàapéta, é taá é kù tàa kpíifǝ̀kú kà pà kù tuu tǎabeèdi meheká. Ye kpíifǝ̀kú, pà de mum pú kù tàa nido. ⁵⁴Yè de yòn Yúédi daadí-dà, kà Sùwífupa damuhipàdi kó cetá yohokú.

⁵⁵Kà poòpa mèm̀pa de béhina-pa-ní Sèsî nà Kàdìdèè, é béhina Sòséfù é tèi é déhá ye híúdi nà pà de dǝ̀káama o wǝ̀nku. ⁵⁶Kà pá fitá é kòn yotí meheká, é tèi é peha kòma nà tùdàdépa nòokpekú kpéepá. Damuhipàdi daadí, kà pá muhipa é n'yònà Weèdi kpé̀ntìnùka mà hímpú.

24

Sèsî yántáma

¹Yàdi daadí, kǎnyè̀nfa pidipidi, k'yèè poòpa é yí taá ye híúdi pesá è toó-nà tùdàdépa nòokpekú kpéepá pà de paà-pa sòdo ye kú kpémú. ²Kà pá tèi è hǝ̀ta ye tǎhàku mèǹkù de hǝ̀-ku ye híúdi nùdi bídí béékú. ³Kà pá dúú-ho ye híúdi meheká, pà há pú déhà Teó Sèsî wǝ̀nku. ⁴K'yé pà dii, kà pá n'káà è nèhi è péé ye kú yaàm̀hàdi meheká, kà nìpa pàdèé é pà foó-ní è báá bátídí kà tì sikhèdi. ⁵Kà wandafǝ̀sàdi é pà cǝ̀ǝ̀, kà pá tǔm-tǔm. K'yèè nìpa é pà

béka è yò: Baà tee kà ne penti mènèn fòu-ko kpípa meheká? ⁶Ò koò pú kaá miì, ò yántà-á-ma. Né dehta ò de ne cakáa-sa è káa péé Kàdidèè tempáaku meheká. ⁷Ò de yò: Yè békú-ma pá taà Nüfòuò bíitá niisimma nòhi meheká, kà pá tà kpéí kpídokú hínka, dataádi kà tá yántá.

⁸Ye wòni-dà, kà pá dehta-ní Sèsî wemá. ⁹Kà pá yídá ye híúdi pesá é tón é kòn, é tèi é déhá Sèsî tontondipá pî-òcú nà tòpa, é pà caka miì paà-sa-ní weñni. ¹⁰Ye poòpa yèka-dà de deè: Mádí Màkitàdáa yotí kóoó, nà Ìsààni nà Mádî Ìsàáki màa nà poòpa tòpa. Mempá-dà de mà cakáa o tontondipá. ¹¹Àmá kà pá mà heèda síjítí wehí, pà pú taà dandaní ye poòpa weè-sa. ¹²Kà Píyèè mèè é yíí é cocí é taá ye híúdi pesá. K'ó tèi é boí é dentá, é déhá kùdáapéta pà de ò pòò-ta còòdi. K'yé ò dii sàma nà miì paà-sa, k'ó fitá é kòn.

Sèsî híúdi tãhãku bídí

Sèsû fodà o dapàmma pàdéé kà pà kódí Èmàyìsì yotí

¹³Ye daadí ni còḍdi meheká, kà Sèsû dapàmma pàdéé é yídá Sèdisàdém è kódí yobíisá pà toò-sa Èmàyìsì, k'yèè tantànni yòn kìdòmétídìpa píta n'òòcḍ kpéemá. ¹⁴Pà de toḍi è weì miì pàḍ-sa weñni híńka-dà. ¹⁵Kà pá n'weì è nòhù, kà Sèsû é pà hótá-ní kà pá nòdá còku. ¹⁶Pà d'òò dìi-í-ma, háka k'yècégè kpadí pa nònci pà k'óò bantá-ma. ¹⁷K'ó pà béka è yò: Mmónya kú híńka-dà ne centi è nòhù-ma? Kà pá neèhi, kà pa yàma cḥháà dédéí. ¹⁸Kà p'òòcḍ, kà p'òò toò Kèdòpási óò téná è yò: Kà fḥń kú còḍdi há pú dee, wodà tùmà péé Sèdisàdém mehekà è pú yáá miì pàḍ-sa daakà menkà kú meheká? ¹⁹K'ó pà béka è yò: Mmónya-dà paḅà? Kà p'òò téná è yò: Miì hótá-sa Sèsû Nàsàdétì kóó k'ò de yòn Weèdi weténáko kpedo mónn. Ò de bekáà-á-ma o kpeèti o pàáma n'òò wemá meheká, Weèdi yìhika nà nìku weñni yìhika. ²⁰Ti dòhàka yaḅmma kpémma nà ti yotí kpémma-d'òò tàà Hòdómù wóopa nòhi meheká è yò p'òò kòò, kà p'òò kpéí kpíidokú híńka. ²¹Tínti de dań è yò Weèdi ò tòn-ní, k'ò kó fḥhina Ìsidàyédi nìku-dà. Nte háka dataáadi-dà memà n'èe kú pàámà pàḍ-ma. ²²Pòòpa pàcḍpà-dà ti meheká há ti cakáà wemá màcḍmà kà má ti dii sàma móma. Pà pìi é taá ye híúdi pesá-dà, ²³é tèi pà pú déhà o wòńku. Kà pá koní é ti caka è yò Weèdi tontòndipá-dà pà foò-ní, é pà caka è yò ò fòu-ú-ma. ²⁴Kà ti toòpa pàcḍ é yíi é taá ye híúdi pesá, é tèi é déhá ye weñni é n'yònà ye pòòpa de cakáà-sa. Àmá, menn, pà p'òò déhà.

²⁵Ye wòni, kà Sèsû é pà caka è yò: Yańkòòpà néna. Ne pú tanì dandaní feḅmma Weèdi Weténápa ne cakáà-sa weñni híńka. ²⁶Ma kú bookú dò Kídìsì de yònà é dii-má nánkú é neé é dúú o wehimú

meheká-a? ²⁷K'ó pà wekàna pà de wedà-sa weñni o híńka Weèdi pòkàta meheká. K'ó cetá-nà Mòyisì pòkàhi háá é dúú-nà Weèdi Weténápa weñni kpéhi meheká.

²⁸Pà tósi-nà tǐn wòni ye yobíisá pà de kódí-sa, k'ó pańá é n'yòna ò kẹhẹdi-má yìhika. ²⁹Àmá, kà p'òò kpẹhìkà è yò ó cáńtá pa pesá, weèdi-dà dodi kà yènka kó bóka. Ye wòni, kà pá dúú hǔ̀ta meheká nà Sèsì é bátá. ³⁰Pà kadi tǐn wòni è yon, k'ó tódá pẹ̀, é seda Weèdi, óò wéha é pà kǔ̀. ³¹Ye wòni, kà pa nònci yò pói, kà p'òò bantá. Ye pesá nà ye pesá, k'ó féé-ho pa yìhika. ³²Kà pá caka pa tòpa è yò: Yańnaakú cetà pú ti hodà, ò ti weì-nà tǐn wòni còku meheká è ti wekànì Weèdi pòkàta wemá?

³³Kà pá cemá é yídá ye wòni ni cǔ̀di meheká é tón Sèdisadèm, é tèi é hǔ̀tá y'oo tontondipá pń-òcǔ̀ nà pa tòpa kà pà tísí, ³⁴k'yèè mèmpa tísí-pa é pá caka è yò: Móma-dà, ti Teó yántà-ma kpíipa còhàka. Ò bekàa-á-ma o cǔ̀di Símòò. ³⁵Kà mempà mèè té pà caka mi de paà-sa Èmàyisì còku meheká, nà p'òò bankàama ò wéhàa tǐn wòni pẹ̀ óò pà kǔ̀.

Sèsì fodà o dapàmma

³⁶Pà de káa weì memá-dà, pà hǔ̀tá Sèsì o mónnì neèhi pa còhòka, é pà caka è yò: Weèdi é ne m'péé-nà.

³⁷Kà wandafòsadi é pà cẹ̀, è yáá pà de tonà kpíkànyáńn-dà pà déhà-ma. ³⁸Àmá, k'ó pà béka è yò: Badà tee kà ne wani mema? Badà tee kà ne káa yańmàhàka kàdée kàdée? ³⁹Cóó-nà n tàka nà n nòhi, mmí-dà n mó-mónnì. N pń-nà é déhá, kpíkànyáńn pú káa wòńku, ò mèè pú káa kǔ̀di k'yé n'yòna ne n òni kà n yè kákàamà.

⁴⁰Ò weè-ma mema, é pà beka o òni n'òò tàka. ⁴¹Yè de pà

naakàa-ma dédéí, àmá kà pà mum pú n'dań ò wèi-sa híńka, k'yè tùmà pà yon sàma, k'ó pà béka ye wòni è yò: Ne pú káá disá yècéè miì?

⁴²Kà p'òò kój numbíipúnáta mànku. ⁴³K'ó kù tǎnta é kù cécí pa yihika. ⁴⁴Ye kú dàhàka, k'ó pà caka è yò: N de yè ne cakàa-á-dà-ma n de kàa ne péé-nà tǐn wòni è yò: Pà wàtà-sa weñni n híńka Mòyisi kpéńtinùka meheká, nà Weedi Weténápa pòkàhi meheká, nà nényèndèmu kpéetá meheká, ye weñni yònà é paá-ma.

⁴⁵Ye wòni, k'ó wekàna pa yàma, pà kó hímpú é yekà miì péé-sa Weedi pòkàta meheká. ⁴⁶K'ó pà caka è yò: Pà wàtà Weedi pòkàta meheká è yò: Kídisi yònà é dii nánkú-dà, é kpíí, o dataádi é yántá kpíipa meheká. ⁴⁷Yè békú n'òò yèdi pá caka Weedi wemá-dà booci weñni, è yò nipa penta fòumu, kà Weedi é pà deèda pa sùma. Pà yònà é cetá-nà Sèdisàdém-dà. ⁴⁸Néna mèmpa èè déhà-pa nà ne nònci, néna-dà yònà èè caka nipa. ⁴⁹N kó ne kój-ma-ní n Báaa de hína nùdi è yò ò kó ne kój-sa. Àmá néna, né m'péé Sèdisàdém meheká háá kà Weedi nòti é cútá-ní ne híńka.

Sèsî híńka òsimá

⁵⁰Ye kú dàhàka, k'ó tódá o dapàmma kà pá kahá Bètànî yotí béka, é tèi ye pesá, k'ó yoòda o nòhi pa híńka é pà kóná. ⁵¹Ò pà kóni tǐn wòni-dà, ò yídà-ma é pà nátá-nà, é òsi híńka. ⁵²Ye kú wòni, k'òò dapàmma é wèj dúuka òò òa, é yídá é n'tónti-ní Sèdisàdém, k'yè pà naa dédéí. ⁵³Kà pá tèni, è baà é m'péé Weedi hòòta meheká è nì dùnti.

GLOSSAIRE

Càkomòòdi

loup (Lc 10.3)

Càkomòòdi yòn yèdi nótá-dà kà tà tohi sàma. Nì naa-nà h̄ci nà bohí cghàpu-dà.

Bateó nàmòni bèmbè̀wentí / Bateó nàmòni bèmbè̀wentí mónní

Lieu saint (Lc 1.9) / Lieu très saint

Bateó nàmòni de totà è yòn bèmbè̀ka kàdéé-dà: bèmbè̀wentí nà bèmbè̀wentí mónní. Kùdáapu-dà de c̄ncí é kà totà ka déèdi. Bèmbè̀wentí meheká-dà d̄h̄ka yaìmma de h̄j dúú-ma é tòn t̄dàdépa. Bèmbè̀wentí mónní meni, d̄h̄di kp̄ènn c̄j̄di-dà de h̄j dúú ni meheká còku màc̄j benní, è toó n̄tí pà d̄haà-ti h̄jma é tèi é c̄hà Weèdi o mónní kú s̄j̄ma deèdamá n'òo n̄iku kp̄éemá.

Bìmbìni f̄d̄idi

abîme (Lc 8.31)

Yè yòn bèmbè̀ni-dà kà nì c̄mpu sàma è kóó n̄n̄i. Ȳj̄pu c̄j̄di-dà m̄è deè ni meheká. Mií-dà Weèdi kó ȳo é hutá-ma Weèkupá wódo n'òo dapàmma weñni kà pá n'ceí-nà pa sídama.

Fàdísìpa

Pharisiens (Lc 5.17; 7.36, 37)

Sùwífupa Weèdi còku hònhòni n̄ic̄j̄-dà ye pesà-ní. Pà de naanà é beka pa w̄éj̄ma s̄apu-dà m̄i yòn-sa weñni Weèdi kp̄éesá h̄j̄ka. Pà de biòhú-ma M̄ȳis̄i kp̄é̄nt̄n̄uka dédéí, è kà t̄n̄ sukú bá nà m̄i de s̄ā-sa c̄éma pa yàapa kákámú h̄j̄ka. Pà de boh̄ta pa kp̄éepá weñni m̄è té k̄j̄kamá-dà pa c̄j̄di ye h̄j̄ka. Fàdísìpa de dañ-ma è yò Weèdi t̄ont̄ndipá nà weèkupá péé. Pà de t̄umà dañ-ma è yò ȳá̄nt̄ama péé. Àmá pa sàapa de káá fónfón̄ti-dà, è màhu è tonà pà coó-ma é hāt̄à-nà t̄òpa. Ye kú kp̄émú-dà tee Sès̄i de h̄j̄n-má è yò pà yòn yāmp̄ent̄ací. Pa p̄ac̄j̄ há de coó-ma, k'yé n'yònà N̄ikòdémù, P̄òd̄i, nà K̄am̄adiyédi. Pa n̄ipa weñni de yeèhu-ní pa yotí kp̄éepá m̄èmpà kú kp̄éemá de t̄j̄-pá c̄h̄ka-dà.

Hèdótì

Hérode

Wóopa pànhì-dà de tódà ye yèdi. Pa pàdée kú yèka-dà péé Dúki pòkàta meheká. Nte ye wóopa yèka:

1. Cecedó pà de ò toò **Hèdótì sào**-dà. Ò de yòn Sùwífupa weñni wódo-dà Sèsû pedáma wòni.

2. Dèèdo, pà de ò toò **Hèdótì Àntípási**-dà. Menn de wódí Kàdídée tempáaku meheká-dà Sèsû wòni. Ò de yòn Hèdótì sào bíitá-dà. Menní-dà de héè kà pá kòù Ìsá-Bàtísì. Menní kú yìhika-dà pà de teè-ma-ní Sèsû è yò óò sída (Dúki 23.7-12).

Hèdómù wóosào *César, empereur (Lc 2.1; 3.1; 20.22, 24, 25)*

Mèmpà de dikù-pa weñni wóokàtada Hèdómù teñka meheká-dà pà de yún-má mema. Pa wóoteñka de wehi sàma móma-dà è tùmà kpenì. Menká-dà de deè-ní háá nà Ìsìdàyédi kpéeká meheká.

Hýzwencí nùka *commandement (Lc 1.6)*

Yè yòn nùka-dà Weèdi hínà-ka Ìsìdàyédi bíhí è kpèi ká hì n'túdì hi daàka weñni pemá meheká, kà hí n'weñ k'yè nadi.

Kaàcáho *péager, collecteur d'impôts (Lc 7.29)*

Nìpa-dà kà pà de tãni dící taací hínka yoo neñti pà tohú-ti-ní heedí nà ni tòòdi. Mii de yòn-sa weñni dàmpòò, mempá-dà de ò tãni. Pà de dehú Hèdómù wóosào kpémú-dà. Ye dàmpòò tãntamá meheká mèekà, pa pàcş de hş n'yóu-ú-ma nìpa. Mii-i tee kà pa yotí nìpa de pú pà naanà.

Kídísì / Weèdi Tãkadáko *Christ / Messie (Lc 2.11; 20.41; 21.8; 23.35)*

Kídísì, ye yèdi yòn nà Kèdékìpa wemá-dà. Nà Hèbùdéèpa kpéemá, kà pà yò Mèsû. Nì kpèi é n'yò Weèdi Tãkadáko-dà. Mii-i tee, ne té kó déhá-ma páaku kùcş Kídísì (Dúki 2.11; 20.41), páaku tókú Weèdi Tãkadáko (Dúki 21.8; 23.35). Nì cşşdi-dà. Dekáà wòni, kà pà de kó cşş nii wòòti yoo óò cşş k'ó hìn Ìsìdàyédi dđhòka kpènn, pà de hş hútá kòma-dà o yudí hínka. Yè de yòn yídó-dà k'ò bekú è yò p'òò tãkadà è yò ó m'púsí Weèdi tòmú-dà.

Kpéńtínùdi

loi (Lc 1.6)

Yè yòn nùka-dà niikpedo h̄ h̄nà-ka yoo heedí, k'òòc̄h̄n̄ pú kó neé kà yeda yoo è pú yònà é kà yetá-nà. Weèdi pòkàta meheká, yè de yòn nùka Weèdi de k̄ȳ-ka-dà Ìsidàyédi bíhí. Nì de kà k̄ȳ M̄oyísi-dà Sinàyí t̄ādi h̄nka k'ó kà pà k̄ȳ (Núntiyèema 20). Yè há de pú yòn menka kú c̄ȳdi ye yèdi t̄akù-ma. Nì de p̄è t̄akù-nà-á-ma h̄ȳwenci nùka, nà p̄áma t̄òma kà mà bekú Ìsidàyépa kó n'fòukaama. Kpéńtínùka t̄mà kó neé é t̄akadá-ma múnáma kp̄m̄ma pòkàhi cecehí h̄n̄m̄, w̄ni n̄ic̄ múnáma kp̄m̄ma pòkàhi weñni.

N̄isào

homme important, grand (Lc 1.32)

N̄i-dà k'ò pú kó n's̄ā-nà òc̄h̄n̄, wehimú h̄nka, ȳama h̄nka nà kpeèti h̄nka.

Òdífù

olives (Lc 16.6)

Tepú mùc̄m̄ kú bíiká-dà kà pà kà p̄akú-nà kòma. Ye tepú yèdi-dà òdífíyèè.

P̄è̄s̄ȳp̄ú

vigne (Lc 20.9, 10; 13.6)

Tepú-dà kà mu bíiká yònà s̄ȳka, è há c̄h̄i. Memu pú h̄ kp̄éí é n'yònà s̄ȳp̄ú. Mù h̄ t̄ā d̄emama-dà, kà pá c̄s̄ā decí é mà cádá kà má pedá ci h̄nka. Mu bíiká-dà ti toò-ma p̄è̄s̄ȳka. Nà menká-dà pà p̄akú-nà-ma d̄if̄ȳ. S̄ùwíf̄upa de híunì-í-ma p̄è̄s̄ȳná s̄ama, è té nà d̄h̄a sukú è kp̄èi na pedá sukú.

P̄è̄ȳ yòmu yíkànasá

levain (Lc 13.21)

N̄iì yèc̄h̄-dà k'yèe p̄áma yònà naàkòdi kp̄éema. Kà p'èè p̄ā p̄è̄ȳ yòmu meheká, yè h̄ mù ȳakàna-á-ma, é mù yíkàna kà mú múdí.

P̄útáko

témoin (Lc 22.71)

P̄útáko yòn n̄i-dà m̄ènn̄ h̄ caka-kó webeèdi n̄ipa yìh̄ika, ò yèkaasa kú h̄nka n'ò toòka, é déhá-sa n'ò n̄h̄fa.

S̄adúk̄ipa

sadducéens (Lc 20.27)

S̄adúk̄ipa de yòn S̄ùwíf̄upa Weèdi còku hònhòni n̄ic̄-dà. Pà de bihòni è yò n̄ipa é t̄ȳuna dédéí kp̄éńtínùka Weèdi de k̄ȳ-ka-dà

M̀̀ỳ̀ỳ̀s̀̀i. Ye kpé̀ǹt̀ǹù̀ka de péé múnáma kpé̀m̀ma p̀̀k̀àhi cecehi h̀̀ǹm̀ meheká-dà. Pà de pú dań è ỳ̀ Weèdi t̀̀nt̀ndipá péé, pà m̀̀e de pú dań è ỳ̀ weèkupá nà h̀̀ỳ̀pa péé. Pà de t̀̀m̀à pú dań è ỳ̀ yáńtáma péé. Pà de pú dań è ỳ̀ kà ǹ̀i kpíi, o sèdi h̀̀ỳ taá Weèdi pesá. D̀̀h̀̀di yańma, pa d̀̀ódi de ỳ̀ǹ Sàdúkìpa-dà.

Sepànn mèǹǹ pú yáá-ko d̀̀òò *vierge (Lc 1.27)*

Ìsìdàyédi pa pesá, sepànn de pú ỳ̀nà é yáda d̀̀òò é neé kò̀ǹ o d̀̀òò h̀̀ỳta. Yè de ỳ̀ǹ yóhukú-dà nà f̀̀ci, k'ò de mà h̀̀n. Ò de ỳ̀nà é c̀̀éé o c̀̀ỳdi-dà háá é n'̀sàna pà k'òd paá-ma potóoma.

Sídama tíkàsama yudí *Sanhédrin, conseil supérieur des juifs (Lc 22.66; 23.36)*

S̀̀wífupa Weèdi c̀̀ku sídama tíkàsama yudí-dà de deè ye pesà-ní. Ǹ̀pa m̀̀m̀pa de péé-pa ye tíkàma yudí de ỳ̀ǹ d̀̀h̀ka yańma-dà, nà Fàdìsìpa, nà Weèdi kpé̀ǹt̀ǹù̀ka bih̀ona-pá, nà Sàdúkìpa, nà yotí kpé̀m̀ma. Pa d̀̀ódi de ỳ̀ǹ ǹ̀pa púyehi n'̀ò̀c̀ỳ-à. D̀̀h̀̀di kpé̀ǹ-à de h̀̀ỳ nihí ye tíkàma.

S̀̀wífupa damhipàdi *sabbat (Lc 4.16, 31; 6.1,2)*

Yè ỳ̀ǹ muhipama daadí-dà Weèdi de k̀̀ỳdi Ìsìdàyédi bíhí (Núńtiyèema 16.23-30). Weèdi daadí-dà de deè. Ǹ̀i de pú ỳ̀nà é paá t̀̀m̀ú mùc̀m̀ú ye kú daadí (Núńtiyèema 20.8-11). Pà kú kàyeèho dayehìdí daadí-dà pà de ỳ̀nà è té muhipa-má. Ye daadí ỳ̀ǹ yenì ti kú kàyeèho Méńtádi-dà (Àsító).

T̀̀nt̀nto *l'intendant, le gérant (Lc 16.8)*

Ye kú t̀̀nt̀nto-ní de h̀̀ỳ n'̀c̀ti o dakpènn káma weńni-dà. O dakpènn h̀̀t̀t̀nà weńni, mení-dà de nihí na h̀̀nka.

Weèdi t̀̀nt̀ndikó *ange (Lc 1.11)*

Weèdi t̀̀nt̀ndipá ỳ̀ǹ Weèdi dapàmma-dà h̀̀nka meheká kà ǹ̀i pà t̀̀nti páati weńni nà ni wemá, yoo ǹ̀i pà t̀̀n è ỳ̀ pá taá é paá yèc̀i ni kpémú. Mempa pú káá ẁ̀nku, pà ỳ̀ǹ sèka-dà. Ámá pà kó neé kpáhina-á-ma pa c̀̀ỳdi ǹ̀pa, é ti fodá kà tí pà déhá.

Weèdi weténako *Prophète (Lc 3.4; 7.16; 13.33.)*

Weèdi weténako ỳ̀ǹ ǹ̀i-dà Weèdi h̀̀ỳ caka-kó ni wemá, k'ò m̀̀e

té mà tódá é taá mà caka nìpa.

Weèdi wóòti

royaume de Dieu (Lc 8.1; 9.2;

13.28)

Weèdi wóòti ti cakú è yò Weèdi yòn wódo-dà. Nì wódí fòuku weñni hínka-dà. Ámá, mèm̀pà nì you-nà-pa toòka kpémú-dà nì yòn-ma wódo. Sèsù t̀eni teñka hínka é caka Weèdi wóòti wemá-dà, é paá nìi m̀iì bekú-sa è yò ye wóòti t̀eni nìpa còhòka. Ò t̀eni é kpetá còku-dà nìpa è yò pá dúú ti meheká é hìn Weèdi kpéepá. Sèsù kó tóní t́ín daadí, Weèdi kó héé-ma kà nìpa weñni é déhá dédéí ni wóòti yòm̀pu.

Weèkupá wódo

Satan (Lc 10.18)

Nà Hèbùdèepa wemá meheká, p'òò toò Sàtáà-dà. Ye yèdi kpèi é n'yò K̀ndikànt̀òo-dà yoo m̀ènǹ p̀úúni-ko nìpa Weèdi yìhìka. Mení-dà s̀ìma báaa, ò m̀èe yòn weèkupá kpènn-dà. Ò k̀nti-nà Weèdi-dà, nà ni bíhí. Mení-dà héé fòukù menkù kú wódo, è beñ nìpa è pà yehèni. O yèka toòka-dà héé: Beímma yañn, Kpákpàdo, fòuku wódo, Seúma yañn, nà toòka toòka.

Wóoteñka

royaume humain (Lc 11.17; 21.10)

Teñka wódo h́y n'wódí-ka kú weñni hínka-dà pà toò-ma wóoteñka.

Yídó

signe (Lc 2.34 11.29)

Yídó yòn nìi-dà k'á kó neé yè déhá n'aa nòhfa. Ò h́y m'bekú yèc̀i-dà, yoo é n'cakú yèc̀i, yoo é n'cakú è yò yèc̀i pení. Yídó-dà h́y n'tee kà nìi yáda yoo é bantá nido yoo neimmu. Weèdi wemá meheká, bèmbèka d́óódi pesá, yídó takù pónítapaama-dà Weèdi pakú-ma (Núntiyèema 4.8; 7.3; Ísàà 4.48)